

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFOLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 AUGUSZTUS 18.

VASÁRNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 187. SZAM.

Az új kisgazdaporták

A kormány hármastagozódású nemzeti földbirtokpolitikájának, a hitbizományi reformok organikus kapcsolatában álló, de mégis külön méltatást érdemlő fejezete a telepítésnek törvényhozási úton leendő megindítása és szabályozása. A magyar törvénytarban nem a most készülő törvény lesz az első, amely a telepítés kérdését rendezzi, amíg azonban a régi telepítési törvényeinket hamarosan használhatatlanná s elvakultaká tette az idő rozsdája, addig ezeknek az új törvényeknek az új és megváltozott gazdasági és politikai viszonyok között maradandót kell alkotnia. Meg kell nyitnia a nemzet földihez vezető utat azok számára, akik érdemesek arra, hogy földhöz jussanak és akiknek földhöz juttatása közérdek. Meg kell pedig nyitni ezt az utat úgy, hogy az nemcsak a jelenben, hanem a jövőben is ne csak a mai nemzedéknek, hanem az utánunk következő nemzedéknek is járható útja legyen.

Telepíteni ma annyit jelent, mint munkaalakalmakat, megélhetési lehetőségeket teremteni tömegek számára, amelyek most a kenyérkereset biztonságát nem mondhatják a magukénak. Olyan tömegeknek földhözrögzítése a ma nagy problémája, a melyek igen könnyen elmerülhetnek a proletáriátus fertőjében. Tömegeknek földhözrögzítéséről és a nemzeti gondolat számára való meghódításáról, sőt megmentéséről is van tehát szó azonkívül, hogy a kormány felvázolhatta az új Magyarországának azt az egészséges és a kor szemlencsének megfelelő új birtokmegosztási tervét, amelyet pontosan ki kell mutatni már az utókor feladata lesz.

A rendelkezésre álló pénzügyi keretek szabják meg e téren a birtokpolitikai műveletek végrehajtásának tempóját. Nem nyúl a kormány a magántulajdonhoz, nem bont meg mesterségesen, erőhatalommal gazdasági egységeket, nem mobilizálja a földet, mert nem záros határidőn belül végrehajtandó egyszeri birtokreformot készít elő hanem folyamatos nemzeti birtokpolitikát. Nem konfiskál földet, mert erre nincs is szükség, lévén az kétségtelen, hogy föld a telepítés céljaira elegendő mennyiségben fog önmagától mobilizálódni. Mi tehát a legfontosabb telepítési feladat? Az, hogy a kormány intézményesen beavatkozzék az önmaguktól mobilizálódó földbirtokok további sorsába és ezeket a területeket azoknak a kezébe juttassa, akik közérdekből földhöz juttandók. Ezek pedig azok a földművelők, akik a földet legjobban meg tudják munkálni, hatékonyabban tudják építeni raita családjuknak, hogy a falai, amelyre mint új szerzők lábukat teszik, szilárdan álljon talpuk alatt, meg ne mozduljon, ki ne csússzék, hanem ellenkezőleg egybeolvadjon az agrikultúra fejlődése révén is a családdal.

Olaszország nem hajlandó lemondani Abesszínia katonai megszállásáról

Sikertelenül húzódik a párisi konferencia

London, augusztus 17.

A Reuter-iroda jelenti Párisból: Jól értesült francia forrás szerint az angol és francia kormány javaslatokat terjesztett Mussolini elé a viszály rendezésére. A javaslatnak az a lényege, hogy az 1925 évi angol-olasz egyezmény és az 1935 évi francia-olasz megállapodás Olaszországnak engedje át Abesszínia gazdasági kiaknázását.

Páris, augusztus 17.

Aloisi a délután folyamán távbeszélőn érintkezésbe lépett Romával, miután Lavallal megbeszélést folytatott. Tekintettel arra, hogy még nem kapta meg azokat az utasításokat, amelyeket kormányától várt, ma már Laval és Aloisi között nem lesz újabb tanácskozás, azt sem tudják, hogy holnap újból megkezdődhetnek a tárgyalások, tekintettel arra is, hogy ezek is a római kormány várt válaszára fűggnek. Mindazáltal Laval és Eden, valamint Aloisi érintkezésben maradnak.

Páris, augusztus 17.

Aloisinak tegnap tett javaslatok az Etiópiával kapcsolatban fennálló szerződéses gyakorlati alkalmazását és különösen Olaszország javára való kiterjesztését jelentik. A javaslatok a három aláíró hatalom együttműködésének megszervezését célozzák, Etiópia gazdaságának értékesítése terén magának az abesszín államnak érdekében. Az afrikai állam e fejlesztésében a legtevékenyebb részt Olaszországnak biztosítják, Franciaország és Anglia nem öhajt újabb előnyöket szerezni Kelet-Afrikában. A javaslat ezenkívül bizonyos politikai biztosítékot is tartalmaz, a római kormány jogos kívánságainak megfelelően, a Szomáli és Eritrea gyarmatok és esetleg az Etiópi-

ában letelepedett olasz állampolgárok érdekének szemelőtt tartásával.

Katonai megszállás nélkül nincs béke

Páris, augusztus 17.

A Journal de Debats értesülése szerint Aloisi báró olasz főmegbízott tegnap nem terjesztett elő ugyan határozott javaslatokat, de a megbeszélés löbbé-kevésbé palástolt formában közölte az olasz abesszín kérdés békés megoldásának egyetlen lehetőségét: az Abesszínia feletti olasz protektorátus kimondásával és a népus birodalmának katonai megszállásában látja.

Páris, augusztus 17.

Még mindig nem tudják, hogy mikor kezdődnek meg újból a háromhatalmi értekezlet tanácskozásai. Aloisi báró olasz főmegbízott Romával folytatott megbeszélései ügylátszik nem vezetett kézzelfogható eredményre, mint-hogy Olaszország nem ismertette még követeléseit, nincsen meg az alap a tanácskozások folytatásához.

Mussolini megmutatja a világnak Itália tekintélyét

Róma, augusztus 17.

Az olasz sajtó nagy tartózkodással fogadja a párisi hármastag megbeszéléseket. Az Ottebre hevesen támadja a párisi értekezletet s kétségbe vonja annak célszerűségét. Kérde, vajjon az olasz kiküldöttek jól tették-e, hogy részt vesznek ebben a komédiában. Most már senki sem hisz ilyen összejövetel sikerében — amelyre a résztvevők Kelet-Afrika

térképével felszerelve jönnek el. Ideje, hogy helyrehozzák a Versailles után elkövetett hibákat és hogy megmutassák a világnak a fegyveres Itália tekintélyét. Mindenki meg lehet győződve, hogy Mussolini egy milliméterrel sem fog eltérni a maga elé tűzött irányvonalától.

Páris, augusztus 17.

Az olasz külügyminisztérium afrikai osztályának vezetője Aloisi báró megbízásából fogadja a sajtó képviselőit. Válaszolt az újságírók hozzáintézett kérdéseire kiemelve, hogy Aloisi báró nem kért új utasításokat kormányától és ilyeneket nem is vár. Ez a ki-jelentés párisi diplomáciai körökben annál inkább feltűnést keltett, mert Laval pénteken azzal megrázkált a tárgyalások felbeszakítását, hogy Aloisi báró utasításokat kért Romától és most az olasz kormány válaszáat várja. A hármastag megbeszélések állása ezek szerint teljesen tisztázatlan.

Róma, augusztus 17.

Mussolini ma előbb Longanóba ment megsejmelni azokat az önkéntes csapatokat, amelyek holnap indulnak Kelet-Afrikába. — Majd Iserniában tekintette meg azt a feketeinges csapatot, amely rövidesen Kelet-Afrikába megy. Innen Mussolini Bettovanelloba és Cantalupóba ment a feketeinges hadosztály két légiójának megtekintésére.

Meghalt Urbán Péter báró országgyűlési képviselő

Budapest, augusztus 17.

Urbán Péter báró országgyűlési képviselő a NEP tagja, szombaton délután 65 éves korában meghalt.

Radikális kritikusoknak bizonyára nem tetszik a kormánynak ez az elgondolása. De nem is volna jó, ha ők taponálnak a reformnak. Nem volna jó nem szolgálna a köz érdekeit olyan birtokpolitikai törvény, amely a radikálisok óhajának megfelelően teljes szabad forgalmat teremtené a földpiacon, miután előbb feladott minden földet a köztől-ségből. Mert azt jelentené ez a szabadforgalom, hogy a föld üzérkedés tárgya lesz, kufárkodás példája és nem azok kapiák meg, akiknek földhözjuttatása közérdek, hanem a gazdaságilag erősebbek a pénzes tőkének, akik földbe fektetik a pénzt, ha ügylátszik, hogy ott kamatozik és nagy nyereségeket ígér a későbbi felvert áron való parcellázás.

Nem ez a birtokpolitikai törvény-

hozás célja! A cél az, hogy a föld ne legyen börzei árucikk és elsősorban azok élhessenek és éljenek meg belőle, akik megművelik. Ezért van szükség olyan törvényre, amely a gazdát cserélő földek sorsába annak a régi igazságnak alapján avatkozik bele, hogy nem mindegy az államnak az, ki fizeti a földadót, mert nem mindegy az sem, hogy kié a föld és a földtulajdon révén kié az ország.

Meggyilkolta mostohaapját Budapesten egy péksegéd

Azért követte el tettét, mert a pékmester rosszul bánt az anyjával

Budapest, augusztus 17.
A Naphegyen levő Zsolt-utcában szombaton hajnalban gyilkosság történt. A rendőri bizottság reggel öt órakor kiszállt a Zsolt-utca. A bérház kis kertjében egy sodronyos ágyon, gyapjútakaróval letakarva feküdt ifj. Gullai József pékmester, akinek fejét fejszeapásokkal összeroncsolták.

Mindenekelőtt rendőrorvos vizsgálta meg a holttestet. A jelek szerint Gullait álmában gyilkolták meg. A gyilkos több ütést mért áldozatára és a fejszeapások közül kettő halálos volt. Az egyik Gullai jobb homlokán öt centiméter hosszú mély sebet ejtett a másik fejszeapás pedig balhomlokát érte és a szemöldök-től a fülkagylóig felhasította a koponyát. Ezenkívül még több csapást mért a gyilkos áldozata fejére, de ez a két halántékütés okozta Gullai halálát.

A rendőrség a nyomozás során elsősorban Gullai pékmester családi körülményeit igyekezett tisztázni. Kiderült, hogy a pékmester, aki a Zsolt-utcai 7. számú bérház I. emelet 7. számú szoba-konyhas lakásában lakott feleségével, született Takács Ilonával és mostoha fiával, Takács István huszonhárom éves péksegéddel, valamint kilencéves keresztleányával, hosszú idő óta rossz viszonyban élt feleségével. A házastársak között napirenden voltak a civódások és a hangos jelenetek, amelyeket mester részegen járt haza. Ifj. Gullai József, aki az utóbbi időmíg az általt ki, hogy a pékben már születet is elhanyagolta, teljesen elszakadt családjától.

A Zsolt-utca 7. számú házban van egyébként Gullai pékműhelye is, ahol két segéddel és egy inassal dolgozott.

A rendőrség első feltevése az volt, hogy Gullai Józsefet bosszúból gyilkolták meg. Felesége a rendőri bizottság előtt tett vallomásaiban előadta, hogy férje tegnap délután öt órakor ment el hazulról, a közelben lévő Csóka-vendéglőben kártyázott és ivott barátjaival, majd hat óra után tért haza lakására. Ő szemrehányást tett férjének, amiért elhanyagolja az üzletét, mire Gullai gorombán rákiáltott, hogy semmi köze hozzá...

A pékmester, az asszony előadása szerint, ekkor már rendkívül indulatosan viselkedett s amikor az asszony tovább folytatta a szemrehányást, hozzáugrott és az alkalmazottak szemeláttára öklével mellbeütötte. Gullai az inzultus után eltávozott.

Ifj. Gullai József pékmester este féltíz óráig a kocsimában volt. — Azután hazatért a Zsolt-utcai házba, de — mint máskor, amikor itales állapotban volt, — most sem ment be a lakásba, hanem a sodronybetétes nyugágyra feküdt a kertbe, hogy ott aludja ki mámorát.

Reggel négy órakor Nuszer Sándor péksegéd, aki rendszerint elsőnek érkezett a műhelybe kislelt a kertbe, a nyugágyhoz lépett leemelte a gyapjútakarót, amely alatt ösze-

roncsolt fejjel, véresen feküdt a pékmester. Szemei üvegesek voltak, arca felismerhetetlen volt az ütésektől és a vértől.

A péksegéd sikoltott fel:
— Szent Isten! Megölték Gullai urat!

Ezzel már rohant is az utcára és a legközelebbi rendőrörszemet értesítette a gyilkosságról.

A rendőri bizottság megállapítása szerint a gyilkosságot egy fejsze tompa végével vagy kalapáccsal követték el.

Megállapították azt is, hogy Takács István, az áldozat mostoha fia, hajnali négy óra előtt a pékműhelyben járt. Ezt azzal magyarázta, hogy friss tüzelőfát vásároltak, amelyet a kemencében kellett szárítani és ezért ment le négy óra előtt a műhelybe.

Később ellentmondásokba keveredett és bevallotta, hogy ő gyilkolta meg mostoha apját.

Összefüggően elmondta, hogy a

gyilkosság gondolata tegnap délután fogamzott meg az agyában, amikor Gullai a pékműhelyben a segédek, valamint két vevő szemeláttára súlyosan bántalmazta az anyját.

— Megfenyegette anyámat és engem — folytatja Takács István —, hogy kiver a lakásból. Az elkeseredés nem hagyott nyugodni. Mikor bezártuk az üzletet, akkor már tudtam, hogy végezni fogok vele.

— Tizenegy óra után amikor a vendéglőből hazajöttem, a kerítéshez mentem és láttam, hogy mostohaapám a sodronyos nyugágyon mélyen alszik.

— Atugrottam a kerítésen, — folytatta Takács, — óvatosan a háta mögé lopóztam, majd a néhez fahusággal nem tudom pontosan hányszor fejbessűjtöttem.

— Azután a kerítésen ismét kimasztam az utcára, becsengettem a kapun, amelyet a házmaster nyitott és én felmentem a lakásba. Lefeküdtem aludni, hajnalban felkeltem és a pékműhely kemencéjében elégettem a véres fahuságot.

Takács Istvánt beismerő vallomása után letartóztatták.

**Madarak,
emlősök
kitömését**

legolcsóbban vállal
Érces Ferenc
állatkitömő
Piac-utca 64. sz.

Ezer fákllyás ifjú felvonulása a Piac-utcán

Szombaton este felcithetetlen látványt látott a város főutcáján a sok ezer főnyi közönség. A KIE nemzeti konferenciájának résztvevői, közel ezer magyar ifjú, káprázatos képet nyújtó zenés fákllyás menethen vonultak a vasút felől a városháza elé, ahol dalos szerenádokat adtak a város h. polgármesterének majd folytatták útjukat a református kollégiumhoz. Mint egy végeláthatatlan mozgó tűzszlop kigyózott a főtcán végig a fekvelmezett ifjúság hatalmas serege. Minden ifjú kezében ott, lángolt a fákllyás s folyton mozgó, vibráló tűzcsóvák Debrecen-

ben soha nem látott festői éjszakai tündérképet varázoltak az ucán hatalmas sorfalat álló közönség elé. Az ünnepélyes alkalomra a Nagytemplomot is reflektor fényvel világították meg s az impozáns monumentális épületben sokáig gyönyörködtek az ország mind részéből ide sereglett református ifjak.

A fákllyásmenet több mint egy óra hosszat tartott s a Kollégium udvarán ért véget. A KIE nemzetközi konferenciája egyébként július 19-én ér véget s addig előadásokban és ünnepélyekben gazdag programja lesz a nagy ifjúsági mezejövedelmének.

Ma van a Nyári Egyetem záróünnepéje

Ehangzóttak az utolsó előadások

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
A Nyári Egyetem előadásai szombaton befejeződtek s ma délután zajlik le az egyetem központi épületének díszudvarán a nagyszabású záróünnepély, melyre Debrecen város közönségét ez-

úton is meghívja a Nyári Egyetem vezetősége.

A záróünnepélyen az egyetem nevében dr. Vargha Zsigmond prorektor tart záróbeszédet, utána vitéz dr. Nagy Iván vallás- és közoktatásügyi miniszter képvis-

selője mond beszédet. Dr. Han-kiss János egyetemi tanár búcsúszavakat mond, kiosztja a bizonyítványokat és a jutalomkönyveket. A Nyári Egyetem hallgatóságának egy tagja megköszöni a szíves vendégszeretetet.

A záróünnepély kilenc órakor kezdődik, mert a sebesvonnattal a hallgatóság legnagyobb része felutazik a „Pesti Hét”-re.

Befejezést nyert a Nyári Egyetem értékes előadássorozata dr. Boda István „Bevezetés a lélektanba” című előadását fejezte be.

Ugyancsak Boda professzor beszélt „Az értelem nevelése”-ről.

Dr. Laurentzky Vilmos „Népi kulturpolitikánk főbb problémái” című előadását folytatta és a magyar nép lakosságának történelmi fejlődését vizsgálva hangsúlyozta a népnevelés terén megfelelő reformok életbeléptetésének szükségességét.

Dr. Zolnai Béla „a gallikanizmus” című előadásában azokról az egyházszerkezeti törekvésekről beszélt, melyek a XV. századba nyulnak vissza s a francia klérus szabadságvágyából táplálkoznak. Zolnai professzor felkutatja azokat a szálakat, amelyek egyházzpolitikai téren hazánkban is jelentkeznek s ezzel bebizonyította, hogy Magyarország Európával ezen a téren is spirituális egységet képezett.

Marcell Schneider a francia irodalom újabb korszakairól adott áttekintő képet.

Dr. Wallisch Oszkár német nyelven a magyar festészet történetét ismertette vetített képek bemutatásával.

Dr. Molnár Imre, a zeneművészeti főiskola tanára folytatta „A magyar zene fejlődése” című előadását. Az előző előadás anyagához csatlakozva az ősi magyar népdalköltészet termékeit ismertette, amelyek némi változásokkal bár, de megőrizték egyszerűségüket és eredetiségüket. Az előadás élénkítésére a zenetörténet kiváló kutatója maga szolgáltatott az értékesebbnél értékesebb illusztrációkat, amelyekhez M. Hir Sári nyújtott méltó zongorakíséretet. A központi egyetem aulájában összegyűlt hatalmas közönség az előadó művészt és művésznőt meleg ünnepelésben részesítette.

Tegnap este Debrecen város polgármestere fogadta a Nyári Egyetem külföldi és belföldi hallgatóit. A fogadóesten a Nyári Egyetem hallgatóin kívül ott láttuk városunk társadalmának kimagasló egyéniségeit. A fagyllalt elfogyasztása után az egész illusztrációs társaság a késő éjszakai órákig volt együtt a legjobb hangulatban.

— Székelési zavarok, vastabélhurut, puffadtság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor- és bélesatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspeciálísták a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekek-nél teljes eredménnyel alkalmaz-
zák.

Kardos László iskolai kelengyéi

KIVÁLNAK: MINŐSÉG, SZÉPSÉG ÉS TARTÓSSÁG ÁLTAL.

Matrácok, Takarók, Paplanok,
Fehérnemű, Ágynemű, Asztal-
nemű, Harisnya és Zsebkendő
nagy választékban.

AZ ÁRAK JUTÁNYOSSÁGA IS ELVÁLIK A HASZNÁLATBAN.

Ijesztő méreteket ölt Hajdú- megyében és környékén az öngyilkossági járvány

Hat hét alatt hatvan öngyilkosság történt
a debreceni ügyészség területén

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Nemrégiben közzétük azokat a szomorú adatokat, amelyeket a debreceni királyi ügyészség statisztikája tartalmazott az ügyészség területén ez év első öt hónapjában történt öngyilkosságokról. Eszerint az év első négy hónapjában nyolcvanhatan lettek öngyilkosok Debrecenben, Hajdúmegyében és a legközelebbi szomszédságban. Ezt az arányszámot is jóval felülmúlja a július 1-től augusztus 17-ig történt öngyilkosságok tömege. Az alig hat hét alatt a debreceni ügyészség területén hatvanegy ember vetett véget az életének. Az öngyilkosságok legnagyobb része, mintegy harmada, nyomorúsága miatt követte el a tettét, másik tekintélyes része betegség és életuntagság miatt menekült a halálba, de igen sokan voltak, akik egészen fiatalon végeztek magukkal. Az ok természetesen szerelmi csalódás. Ezek a szomorú adatok nagyon jellemzőek arra, hogy az utolsó évtizedek

sorscsapásai mennivre kimerítettek az emberekben az életkedvet és életerőt s még olyanok is, akiknek egyébként sem anyagi, sem egyéb gondjaik nem lettek volna, a legkisebb zökkenőnél már megváltak az élettől. Valóságos járvány lett az utóbbi időkben az öngyilkosság. Érdekes, hogy eltérően az öt-hat év előtti esetektől, amikor csaknem mindig a kötél volt az öngyilkosság eszköze, most feltűnő sűrűn találkozunk mérgezésekkel. Szomorú volna, ha az öngyilkosságok száma továbbra is ilyen óriási tempóban növekedne, mert akkor az év végére — tekintve az inséges téli hónapokat — talán még félezerre is felfozarodnának az öngyilkosságok. Elsősorban a társadalom van hivatva arra, hogy egészségesebb szellemet teremtsen a falusi lakosságban, mert csak így lehet elejét venni a járványszerű öngyilkosságok ijesztő arányú továbbterjedésének.

Zsidó kulturszövetségek Németországban

Elkobozták a szabadkőműves páholyok vagyonát

Berlin, augusztus 17.
A berlini rendőrség megállapította a zsidó kulturszövetségek tevékenységére irányadó alapelveket. Ezek szerint szeptember 15-ig az iskolák és hitközségek kivételével minden zsidó kulturális szervezetnek csatlakozni kell a zsidó kulturszövetségek birodalmi szervezetéhez. A zsidó kulturális szövetség valamelyik helyi szervezetében csak zsidók vagy nem árják vehetők fel, de zsidótagok árja házastársai is felvehetők a szövetségbe. A szövetség által rendezett összejövetelekre (zárt összejövetelek) tagokat csak zsidó újságokban és folyóiratokban lehet toborozni. Ezentúl lényegesen több lehetőségük lesz a nem

árja származású állampolgároknak művészi tevékenységük kifejtésére. A nemzeti szocialista állam a nem árja állampolgároknak is megadja kulturális és művészi tevékenységük lehetőségeit, ha lemondanak arról, hogy nyíltan, vagy burkolt formában behatoljanak a német nép művészeti kulturális életébe.

Frick birodalmi belügyminiszter utasította a birodalom egyes országainak kormányait, hogy oszlassák fel mindazokat a szabadkőműves páholyokat, amelyek eddig még nem mondták ki önként feloszlásukat. Ugyanakkor utasította a hatóságokat a szabadkőműves páholyok vagyonának elkobzására.

A 48 órás munkahét és a munkanélküliség

A 48 órás munkahétről szóló kormányrendelet jelentőségéről és várható kihatásairól néhány érdekes adatot adnak most közre. Megállapítható, hogy a 48 órás munkahét bevezetése nálunk a

kereső rétegeknek csak aránytalanul kis részére terjeszkedik ki. Hozzávetőleges becslés szerint 150.000 alkalmazott munkaidejét szabályozza majd a kormányrendelet, ez pedig nem több, mint

3,75 százaléka az ország négy-millió főre rugó kereső lakosságának. Ha csak az alkalmaztatásban levő munkásokat vesszük, úgy két és egynegyed millió alkalmazottnak a napi munkaidejét kellene szabályozni. A szóban levő két és egynegyed millió munkás ma egy hét alatt átlag 60 óráig dolgozik, ami 135 millió munkaórát jelent. Ha tehát az egész vonalon áttérnének a 48 órás munkahétre, úgy a 135 millió munkásra lenne szükség. Ez pedig majdnem 600.000 főnyi többlet a ma foglalkoztatott munkáslétszámhoz képest. Nálunk a munkanélküliek száma a válság éveiben sem haladta meg a 200.000 főt, úgy, hogy a 48 óral munkahét, bármilyen szerény keretben kerüljön is megvalósulásra, kétségkívül igen nagy mértékben járulna hozzá a szociális kérdések megnyugtató módon való rendezéséhez.

Talajvíz,
nedvesség
ellen megnyugtató és
biztos szigetelő anyag a
BIBER-F

Biber művek Rt.
BUDAPEST, VI. JÓKAI TER 8.

100 %-ig hazai gyártmány!

Kapható: Építési anyag és festék-kereskedésekben.

Mik lesznek a tűzrendészeti törvény legfontosabb intézkedései

Előző cikkeinkben már rámutattunk a tűzrendészeti törvény haladéktalan megalkotásának a szükségességére, mert csak így lehet az ország sok helyen nagyon is elhanyagolt tűzrendészeti rendbehozni, csak így biztosítható az, hogy a tűzoltóságok minden községben megalakulnak, szakképzett vezetők alá kerülnek, felszerelésük a kor követelmé-

mint van ez évtizedek óta már Vasvármegyében.

Az ország élére az országos tűzrendészeti felügyelő kerül, mint a belügyminiszter közvetlen végrehajtó közege, felosztják ezen kívül az országot több tűzrendészeti kerületre, mindegyiknek az élén a kerületi tűzrendészeti felügyelő áll, akinek a kötelessége ellenőrizni a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők munkaságát. Ezek az új megbízások azonban az államnak semmiféle költségébe nem kerülnek, mert az idevonatkozó költségeket a biztosító társaságok megadóztatása révén kívánja az állam beszedni.

Természetes, hogy a biztosító társaságok nem háríthatják át a biztosított félre azt a százalékos összeget, amit a beszedett díjak után majd fizetniük kell.

Fontos szerepe lesz a tűzoltóságnak a lég- és gázvédelem terén, amely kérdést a tűzoltóság kikapcsolása nélkül megoldani egyáltalában nem lehet. Puska- poros hordókon járunk, a világ ég körülöttünk, gondoskodnunk kell a családuknak, a magukkal tethetetlen aggok és a jövő magyar nemzedék, a gyermekek védelméről.

A röviden elmondottakból is látható, hogy ütött a tűzrendészeti törvény megalkotásának a tizenkettedik órája, az ügyet tovább elodázni nem lehet, s mint értesültünk, a kormány az októberi ülésen már a Ház asztalára is teszi a javaslatot s ezzel megindul az ország tűzrendészetének újjászervezése.

Philips
1936.
typusu rádiókészülékelt
cégem már árusítja. Díjmentes
bemutatás részletre is.
Gulyás Ferenc
csillár, rádió szaküzlete
Plac-u. 59. Telefon 32-19.

nyeinek megfelelő lesz és ami a legfontosabb: mindenütt gondoskodni fognak a hatóságok a tűzoltásához szükséges vízmennyiség tárolásáról.

A tűzrendészeti törvény tervezete még nem került nyilvánosságra, annyit azonban mégis sikerült megtudnunk, hogy a tervezet olyan alapvető munka, amely a tűzoltóságok hét évtizedes kívánságait teljesíti.

Kötelezővé teszi minden községben a tűzoltóságok megalakítását,

ahol az önkéntes tűzoltóság nem volna megalakítható, vagy a működése nem megfelelő, ott a kötelezett tűzoltóság lép a helyébe.

Szent István napján kedden a nagyerdei Stadlonban délután három órakor:
NEMZETKÖZI ATLÉTIKAI VERSENY

Japán--Anglia--Magyarország

világhírű főiskolai rekorder atlétáinak részvételével, utána délután öt órakor:

Anglia főiskolai vál.--Bocskay

NEMZETKÖZI FUTBALL MÉRKÖZÉS.

A debreceni iskolák frontján

Beszámoló a debreceni tanintézetek múlt évi eredményes munkájáról

A magyar tanítóképzés egyik leg-régibb intézetének, a *debreceni református kollégium tanítóképzőjének* igen gazdag értesítőjét dr. Veress István igazgató tette közé az 1934—35. iskolai évről. Az évi munkásságot tükröző értesítő *Bartók* Miklós tanár hatalmas tanulmánya vezeti be. *Bartók* Miklós a középzsabolesi református egyházmegye felkérésére meglátogatta az ottani elemi iskoláinkat és erről a látogatásáról számol be az író értesítőben Vidéki iskoláink címen. Igen találóan állapítja meg az író filozófiailag megalapozott munkájában, hogy ha a körülmények földhöz ragasztják is népünket az iskola végzi a maga hivatását, a nemzet kultúrájának megőrzésére, sőt előbbrevitelére irányuló őszinte fáradozást.

Ebben az iskolai évben ünnepelte meg tíz éves fennállását a *Szülők Iskolája*, amelyet dr. Veress István igazgató létesített a várossal együtt. A tíz év alatt 360 előadást tartottak ebben az intézetben és ez ezért is nagyon fontos, mert a fiatal tanítójelölt már itt is megismerkedhetik a modern pedagógia legújabb jelenségeivel.

Igen érdekes képet mutat a mai állástalanságra az értesítő külön e célra készített statisztikája. Az intézetben 1931—34-ig összesen 109 tanító végzett és ebből még mindig nem tudott elhelyezkedni 65, vagyis 59 százalék. Annak ellenére, hogy a Debrecenben végzett tanítóknak a tanítói képesítésen kívül megvan a vallásantatói orgonista kántorképesítési és leventeoktatói képesítésük, nagyon sokszor azt lehet tapasztalni, hogy egyházközpontokban, az egyházközponti közgyűlés átrata ellenére sem a Debrecenben végzett növendékeket alkalmazzák, hanem más, így állami intézetben végzeteket.

Az intézet 14 tanárral és az igazgatóval működött. A tanárok igen széleskörű tudományos és irodalmi munkásságot fejtettek ki az elmúlt évben is. Az intézetnek összesen 203 növendéke volt, akik igen szép és dicséretreméltó munkásságot fejtettek ki az egyes intézeti egyesületekben törekedvén arra, hogy minél — hasznosabb tagjai legyenek a magyar anyáig, a magyar kultúra végső bástyáinak.

A Svetits-intézet elmúlt éve

A magyar katolikus leánynevelés terén a Tiszántúlon oly nagy szolgálatot tett *Svetits-intézet* értesítőjét az egyes iskolafajoknak megfelelően. *Mellau* Márton apostoli kormányzó helynök, igazgató állította össze. Ennek az intézetnek nagy nevelői szerepe csak akkor látható a maga ragyogásában, ha egy kis számfással kiszámítjuk, hogy mennyi leány látogatta ezt a neves intézetet. Tagozatok szerint a liceumban 317, a tanítóképzőben 185, a polgári iskolában 291, a nőipariban 48 az elemi iskolában 115 növendék tanult az elmúlt évben. Lesles tanuló volt a liceumban 73, a tanítóképzőben 22, a polgáriiban 50, a nőipariban 13, az elemiben 52 növendék.

A *leányliceum* értesítőjét dr. *Hanzély* Lajos egyházmegyei levéltáros nagyszabású, Horátiusról írt értekezése vezeti be. A leányliceum eredetileg gimnázium volt, de a felsőbb hatóságok liceumot felelesztettek belőle. Most a következő iskolai évben újra gimnázium lesz, mert az 1934. XI. t. c. már nem ismer liceumot. — Az igazgatón kívül 19 tanár tanított az intézetben. Meg kell említenünk

hogy minden osztály által végzett anyag fel van tüntetve az értesítőben.

A *tanítóképzőintézetben* az igazgatón kívül 14 tanár tanított. Az értesítő ismerteti az egyesületek munkáját, az iskolán kívül végzett munkát, a növendékek előmenetelét, a szerárak állományát stb.

A *Svetits* intézet harmadik tagozata a *polgári leányiskola* és a vele kapcsolatos nőipariskola és elemi iskola értesítője elé Somogyi Ferenc káplán írt rendkívül érdekes bevezetőt „A hitoktatás és az élet” címen. Az intézet nevelésében egyik leghevesebb eljárás az, hogy a növendékeket igyekeznek a lehetőséghez mérten, egyénileg megismerni hogy így közvetlenül tudjanak hatni reá és könnyebben formálhassák. A hazafias szellemet a tanítási órákon úgy ápolják, hogy elénekelték a Hírszekegyet és elszavalták a Himnuszot, Szózatot.

A nőipariban 14 növendék nyert

A diakonissza-építkezés esetében is zárt területté kell nyilvánítani a Tiszántúlt

Az ipartestület elnöksége a következő közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

A debreceni ipartestület elnöksége a napilapokból értesült arról, hogy dr. Baltazár Dezso püspök vezetése alatt küldöttség kereste fel dr. Vargha Elemér polgármester helyettesét, akitől a diakonissza-építkezés ügyének elősegítését és azt kérte, hogy a város oldja fel korábbi határozatát, hogy e munkánál a Tiszántúl zárt területté nyilvánítatik.

Az ipartestület elnöksége amennyire helyesli és támogatja az építkezési lehetőségek megteremtését, sőt maga részéről is mindent elkövet, hogy minél több építkezés legyen Debrecenben, épp annyira nem ért egyet, sőt minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel ellenzi azt, hogy az illetékesek feloldják a zárt területté nyilvánított határozatot.

Nagyarányú előkészületek a DEAC Szent István napi nemzetközi sportnapjára

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Alig egy éve adták át rendeltetésének Debrecen büszkeségét, a stadiont és e gyönyörű látványt nyújtó sporttelepelt máris annyi jelentőségteljes sport eseményt élt át, amennyi Debrecen falai között még nem volt. Most az attrakciók koronájaként világrekorder japán angol és német atléták, angol válogatott futbalcsapat a Boesckay ellen egy műsor keretében gyűjti egybe a jó sportra mindig éhes debreceni közönséget.

Debrecenben van vállalkozó szellem, kezdeményezés és a debreceni közönség mindig tudta és tudja méltányolni a jó sportot. Ennek tudatában vállalkozott a DEAC vezetősége egy olyan sportesemény megrendezésére, amely jóval meghaladja erejét és amelynek várható sikere újabb állomását jelenti Debrecen sportvárosi jellegének.

Voltak ugyanis már Debrecenben világbajnok futballisták, birkózók, bokszolók, tenniszesezők, tornászok ping-pongozók, de világbajnok atlétákat még nem láttunk.

Szent István napján Debrecenben szerepelnek a főiskolai világbajnokságban résztvevő japán, német és angol atléták, akik a legelső magyar

képesítést a női szabó és leányruha-készítő iparra, valamint a mű-, aranyhímző és aszurozó iparra. Végezetül az elemi leányiskola tanulóinak névsora és előmenetele zárja be az intézet értesítő-sorozatát.

A polgári fiúiskola munkája

A római katolikus polgári fiúiskolába az elmúlt évben 273 tanuló iratkozott be. A múlt évi létszámhoz viszonyítva a gyarapodás 40 fő. — Az I. osztálynak 80, a II. osztálynak 63, a III-nak 74 és a IV-nek 56 volt a növendéke. Különösen az I. és III. osztályba való felvételért volt erős ostromnak kitéve az iskola. A szegény szülők, akik jobb idők reményében még egy-két évet vártak gyermekeikkel s elvégeztették az elemi iskola V—VI. osztályát, most tömegesen siettek, hogy lehetővé tegyék fiainak ez iskola elvégzését.

A polgári iskola értesítője, amely első helyen boldog emlékü *Husz* Lajos igazgatóról közöl költői szépségű mezelekezést, részletesen ismerteti az intézet tanulmányi rendszerét, vallásos, hazafias nevelését, cserkészését az iskola ünnepélyeit és így tovább. A tanári testületnek nyolc tagja van.

Teszi pedig ezt azért az ipartestület elnöksége mert ezen építkezés megindításához Debrecen város közönsége már így is tekintélyes összeggel járult hozzá, sőt reméli, hogy a kért újabb támogatást is megadja: emellett megengedhetetlennek tartja, hogy amikor az egész Tiszántúl, de különösen Debrecen város adóilletéző iparosságának semmi munkája nincs, minden munkaalkalmat fővárosi és vidéki vállalkozók ragadjanak magukhoz.

Éppen ezért ezúton is kéri az ipartestület Baltazár püspököt, vegye revízió alá korábbi álláspontját és igyekezzék segítségére lenni annak az igen sok adót fizető helybeli iparoságnak, amely minden lehetőséget megragad hogy hazájával, egyházával és családjával szemben fennálló kötelezettségének eleget tehessen. A debreceni ipartestület elnöksége.

gárdával együtt pompás mezőnyökben fognak küzdeni.

Ahelyett, hogy egy c omió idegen nevet felsorolnánk, sokkal egyszerűbb ha a Debrecenben induló atléták képességeit illetve eredményeit ismertetiük. Fuduzásban 421 cm. tévokban 780 cm., hármasugrásban 15 m., 100 m-en 10,6 mp., 110 gáton 14,5 mp., 200 gáton 201 cm. eredményekre képesek a vendégek.

Ilyen teljesítményeket Debrecenben még nem láttak (Magyarországon is csak külföldiektől) és ki tudja, hogy nyílik-e még alkalom hasonló attrakciókra. Ez az atletikai verseny már magában véve is rendkívüli program amely ezek érdeklődésére számíthatna. De a rendezőség mindenképpen emlékeztetése akaria tenni ezt a sportdelutánt és nem kisebb attrakcióval toldotta meg, mint az angol főiskolás válogatott Boesckay mérkőzésével, amely több szempontból hoz érdekességeket. A Boesckay bemutatja a bajnokságban startoló csapatát, még pedig újabb látékosok felvonulásával.

A DEAC vezetősége mindent elkövet, hogy a sportdelutánt úgy tartalomban, mint külsőségeiben kielégítse a közönséget.

Korom-felleg Debrecen felett

Már több ízben figyeltük és felháborodtunk azon a lehetetlen állapoton amelyet a Hatvan utcai és a környékbeli lakosoknak el kell szenvedniük. Az embernek, ha egy kis szerencséje van és véletlenül éppen akkor vetődik el a Hatvan utca felé, amikor a *Weisz Bertalan*-féle festékkereskedő és cipőkrém gyáros udvarán munkába állanak az emberek, egyszerre csak olyan hatalmas koromfelleg zúdul a nyakába, hogy sem köhögni, sem szétzenni nincsen ideje, csak fuldokolva kapkod levegő után és közben bosszusan gondolkozik azon, hogyan lehetséges ez a város szívében. A sorozatos panaszok alapján utána jártunk a dolognak és a következőket sikerült megállapítanunk.

Az említett Hatvan utcai festékkereskedő és cipőkrém gyáros udvarán a hova nem igen telt be idegen a lábát, hatalmas mennyiségű korom van felhalmozva, amit a kérdéses iparban dolgoznak fel. A korom Hatvan utca 8. szám alatti ház udvarán minden fedél, vagy kerítés mellőzésével csak a pusztá udvarra van beszállítva. Most azután, ha jön egy szélroham ami nem igen ritka Debrecenben, felszedi a rengeteg kormot és hihetetlen mennyiségben zúdítja a járókelők nyakába szemébe, a környékbeli lakások szobáiba. Ez az áldatlan helyzet azután igen nagy bajokat is szül. Először azért, mert valóságosan megfertőzi a környék levegőjét, beszáll a lakásokba, ha be nem csukják előre az ablakokat. Azután ott vannak a drága pénzen felépített középületeink. Ezekre is lerakódik egy bizonyos mennyiségű és piszkítja, sőt megtámadja annak vakolatát. — Majd másik ok az az aggodalomra, hogy a város nagy összegekkel létesített parkokat, így a *Déri-múzeum* előttit is ellepi a koromfelleg ahol pedig ezernyi ember és főleg gyermekek keres fűdülést és friss levegőt. Végeredményben közegészségügyileg és gazdaságilag ez lehetetlen állapot, éppen ezért felhívjuk nemcsak a rendőri és ipari hatóságok, hanem a város polgárságának érdekében első sorban a tisztifőorvosi hivatal figyelmét a Hatvan utcának erre az egészségesnek egyáltalában nem nevezhető üzemére, amilyenhez hasonló rendezett városokban aligha találunk még egyet.

Érettségi bizonyítvány.

Neve: **Metropole**

Lakhelye: **Budapest,**

Rákóczi-ut 58.

Szállodája: **modern**

Télikertje: **világ-**

városi

Kávéháza: **ragyogó**

Sörözője: **remek**

Konyhája: **hires**

Pincéje: **neves**

Arai: **olcsók**

Közönsége: **kitűnő**

Péntek éjszaka ismeretlen tettesek kirabolták a balmazújvárosi község házát

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Szombaton a reggeli órákban különös távirat érkezett Balmazújvárosról a debreceni királyi ügyészséghez. Ebben a táviratban a községi előljáróság arról értesítette az ügyészséget, hogy a péntekről szombatra virradó éjszaka még eddig ismeretlen tettesek betörték a község házára s miután a hivatali szobákban mindent összevissza forogtattak, feltörték az asztalok valamenny-

nji fiókját és azokból mintegy háromszáz pengő hivatalos pénzt vittek magukkal. A betörést a hajnali órákban vette észre a község háza személyzete és azonnal feljelentést tettek a balmazújvárosi csendőrségen. A debreceni ügyészség a távirat vétele után utasította a csendőröket, hogy a nyomozást a legnagyobbról eréllyel folytassák tovább. Ertesülésünk szerint a csendőrök már nyomukban vannak a tettes-

A. M. N. MŰZEM
HIRLAP OSZTÁLY

1935-6 típusu
„Regós“

„MESTERSUPER“

Philips „MATADOR“

rádiók

kaphatók: SOLTÉSZ, Kálvin-tér 2.

seknek, akik a fellevések szerint ketten, vagy hárman voltak.

Javaslat a debreceni szociális gondozás átszervezésére

Dr. Kupinszky Sándor a debreceni szociálpolitika átszervezésénél elsősorban szükségesnek tartja, hogy az összes szociális ügyeket intéző hivatalok egy kézen és egy helyen együltes-szenek. A népjóléti hivatal mai szervezetével minden igyekezete mellett sem képes rendeltetésének megfelelni. Kívánatosnak tartja, hogy a népjóléti hivatal vezetője kizárólag hivatali teendőinek ellátására szorítkozzék, mert a Stefánia Szövetség és a közjótékonykassza ügyeinek intézése elvonja az idejét foglalkozásától.

Hogy a kettős ellátások megszüntethetők legyenek és ezen a révén a várost anyagi károsodás ne érje, első teendő a népjóléti hivatal oly formában való átszervezése, hogy ott a munkaügyi kérdések is intézhetők legyenek. Az átszervezés a jelenlegi helyiségben nem oldható meg.

A bábaképző üresen álló lakrészel alkalmasak ideális szociális telep létesítésére

Debrecenben pedig a szociális intézmények elhelyezésére az egész országban páratlanul álló alkalmas szociális telep volna a volt Bábaképző üresen álló épületrésze. Két épületrészt áll most üresen, a régi Kenézy-féle lakás és egyemeletes épületfőmb, összesen 26 helyiséggel. Itt az összes szociális intézmények, beleértve a hatósági munkaközvetítő hivatalt is, a legkényelmesebben elhelyezhető.

Kerületi inségirodák szervezése

Feltétlenül szükségesnek tartja dr. Kupinszky Sándor a szociális intézmények decentralizálását a kerületi rendszer életbeléptetésével. Tekintettel arra, hogy 6700 inséges családfő, 500 közsegélyes és 1200 szellemi munkanélküli él Debrecenben, legalább 8400-ra tehető azoknak a családfőknek a száma, akiket a debreceni szociálpolitika munkakörébe bele kell vonni. Legalább 8 szociális kerület felállítása volna szükséges, amelyek a következőképpen helyezhetők el: Kerületi irodák lennének a városi szegényházban, a Böszörményi-út 3. szám alatt, a Csonka- és Kút-utca környékén, a csapókerti Olvasókörben, a DEMKE épületében, a Gyllányi laktanyában, a Salétronlaktanyában és a Bábaképző intézetben, amely egyúttal központ is lenne. A központi intézmény az intellektuális szociálpolitikát, a szemérmes szegények és a

külsőségek ellátását.

A szociális irodáknak a perifériákon való elhelyezését az indokolja, hogy a nyomornak a belső területen való mutogatása nem méltó egy ilyen nagy városhoz. A nyomorgóra is megnyugtatólag hat viszont, hogy otthonához közel érzi a segítséget.

Népjóléti megbízotti állásokat kell szervezni

Tekintettel van dr. Kupinszky Sándor tervezetében a város nehezé pénzügyi helyzetére is és ezért az adminisztrációs költségeknek a legminimálisabbra javasolja legalább is addig, míg a végleges rendezés nem valósítható meg. Mivel a mai tisztviselő létszámból a központi és kerületi irodák vezetésére szükséges munkakerők igénybe nem vehetők, viszont a felelősségteljes munka ellátására kizárólag szellemi munkások sem alkalmazhatók, azt javasolja, hogy ez év október elsejétől jövő év szeptember 30-ig 16 népjóléti megbízotti állást szervezzen a város. Ezekre az állásokra az inségakció keretében már jól bevált, gyakorlott szellemi szükségmunkások volnának alkalmazhatók. A fizetés havi 60 pengő lenne, ehhez a családtagok számára képest egy családtag után öt pengő pótlék járna. Teendőjük és beosztásuk így alakulna: A központban egy állományvezető, egy statisztikus, egy gépirónó, egy nyilvántartó, egy OTI

Hatalmas apparátussal készült fel a város vezetősége az ideai inségakció megszervezésére

Egészen új alapokon oldják meg az összes szociálpolitikai problémákat — Egységesítik az inséges ügyek vezetését és nyolc kerületi inségirodát állítanak fel

Dr. Kupinszky Sándor nagyszabású elaborátumát elfogadta a város vezetősége

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Pénteken délután tartották meg a városházán dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklésével azt a nagyszabású értekezletet, amelyen a város vezetősége megbeszélte az ideai inségakció alapos előkészítését. Az értekezleten az összes ügyosztályok vezető tanácsnokai résztvettek és azonkívül behívták a városi üzemek vezetőit és a munkaközvetítő hivatal igazgatóját. A megbeszélés gerincét az a nagy felkészültséggel kidolgozott hatalmas elaborátum képezte, amelyet dr. Kupinszky Sándor lb. tanácsnok terjesztett elő a téli inségakció alapos átszervezéséről és az egész inségprobléma gyökeres rendezéséről.

A pécsi tanulmányút eredményei

Dr. Kupinszky Sándor mindezekelőtt arról a tanulmányútról számol be, amelyet Vargha

Endre számvevővel együtt tett Pécsre, az ottani inségakció szervezésének és tevékenységének megismerésére. Beszámolójában mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy Pécs város szociális tevékenysége szélesebb keretekben mozog Debrecen városánál. Debrecen a szociálpolitika eddig csak a szegénygondozásban és az inségnyhító tevékenységben merült ki s a korszerű fejlesztés nem következett be elegendő mértékben. Az inségakcióra vonatkozó közgyűlési határozatok sem tekinthetők szociálpolitikai alkotásoknak, mert az inséggel még mindig csak átmeneti jelenséggel számolnak be és annak csak pillanatnyi enyhítésére törekednek. Jogforrás is mindössze a régi szabályrendeletekben áll rendelkezésre, ezek pedig a mai viszonyokra nem mindig alkalmazhatók.

A népszámlálásnál is már tizezer munkanélküli volt Debrecenben

Az elaborátum a továbbiakban arra hívja fel a figyelmet, hogy a gazdasági válság nem múló jelenség. Az 1933-34. és az 1934-35. évi inségakció során lefolytatott üzemi vizsgálatok azt bizonyítják, hogy Debrecenben csak a nagyipar körében 3275 munkahellyel kevesebb volt mint 1914-ben. Az 1930. évi népszámlálás kiterjeszkedett a munkanélküliek összeírására is. Debrecenben akkor már tizezer munkanélküli szerepelt. Az 1931-32. évi inségellátás keretét a város ehhez a számhoz képest állapította meg, azonban az inségakcióra jelentkezettek száma majdnem ennek kétszerese lett. Az első évben ugyanis 7557 családfő jelentkezett 21.631 családtaggal az inségakcióra. A következő években valamivel csökkent ez a szám s az elmúlt évi inségakció keretében már csak

6233 családfőről és 17.215 családtagból állott.

Allandó munkaalkalmakról kell gondoskodni

A statisztikai adatokból az derül ki, hogy a gazdasági körforgás minden évben a munkanélküliek ugyanazon tömegét termeli ki. A munkanélküliség ilyen méretei szükségessé teszik a város szociálpolitikai irányának megváltoztatását, úgyhogy az nem pusztán az inségnyhító tevékenységben merüljön ki, hanem allandó munkaalkalmakról is gondoskodják. Be kell rendezkedni a munkanélküliség leküzdésére.

A szociális tevékenység fontosságának bizonyosságául felemlíti dr. Kupinszky Sándor elaborátumában, hogy Budapesten 1904-ben már 3600 lélek volt, mint közellátásra szoruló nyilvántartva, de akkor még az összes szociális terhek nem érték

és munkapiac nyilvántartó, egy állandó kerületi ellenőr, egy helyszámláló, egy munkakirendelő és nyolc kerületi vezető. Ez a rendszer Pécsen kitűnően bevált. Ha ezen az alapon sikerül megszervezni a debreceni inségakciót és egyesíteni a szociálpolitikai intézményeket, akkor ennek az adminisztrációja a legolcsóbb lenne az országban.

Intellektuális munkaközvetítő létesítése

A munkanélküliség elleni küzdelem legkönnyebben a munkapiac rendezésével oldható meg. Legelőnyösebb szükséglet ugyanis, hogy úgy a munkaadó, mint a munkavállaló megfelelő hivatal révén érintkezhessek egymással. Ezért javasolja dr. Kurpinszky Sándor a hatósági munkaközvetítő hivatal keretében belül egy intellektuális munkaközvetítő felállítását, amelynek alapja a szellemi munkanélküliek most elkészített katasztere lenne. Jelenleg ugyanis 1200 szellemi munkanélküli van Debrecenben s ebből mintegy 200 az ellátatlan. De szükséges a szellemi munkanélküliek részére átképző tanfolyamokat szervezni s foglalkoztató műhelyek keretében házi ipari tanfolyamokon oktatni őket. Ezt a célt szolgálja a városi kertészet és a fa és fémipari szakiskola bevonása az akcióba, hogy átképző tanfolyamok révén gyakorlati foglalkozásra képezzék ki a szellemi munkanélkülieket.

Egy pengő húsz filléres napszámberék a szükségmunkásoknak

Részletesen foglalkozik az előterjesztés a fizikai szükségmunkások ellátásának kérdésével is. A központi inségiroda bejelentése szerint az idén 200.000 munkanapra lesz szükség az inségmunkások foglalkoztatása végett. Hogy az előlegfizetések mellőzhetők legyenek, *kívánatos volna a munkanélküliek foglalkoztatását már szeptemberben megkezdeni* és a téli hónapokra a munkabérekkel tartalmolni az inségmunkások számára. A napszámberét egy pengő 20 fillérben javasolja megállapítani mert csak így lehet elérni, hogy inségmunkára csak azok jelentkezzenek, akik támogatásra tényleg rászorulnak.

Az elmúlt két évben kifizetett munkabér előlegekből ezidő szerint még 72.000 pengő tartozás áll fenn, ezt pedig letérleszteni csak úgy lehet, ha az érdekelt inségmunkások a megállapított mértéken felül külön munkaszolgáltatást teljesítenek. Így az előlegtartozások felét lehetne megtéríteni az 1935-36. évi, a másik felét pedig 1936-37. évi inségakció keretében. A munkanapok beosztására vonatkozólag azt javasolja dr. Kurpinszky Sándor, hogy a magános inségmunkásnak is egy hónapban nem négy hanem legalább 6 munkanapot adjanak. Viszont az egy családtagu 8 napot, a két-három családtagu 10, a négy-öt családtagu 12, a hat-hét családtagu 15, és 8 családtagtól feljebb 18 napot dolgozhasson.

A népkonyhai ellátás új szabályozása

Felhívja a figyelmet az előterjesztés arra is, hogy a város inségellátásának meglehetősen súlyos tétele a népkonyha és napközi otthonok fenntartása. Amint alapvető az, hogy munkanélküli segélyt senkinek nem lehet nyújtani ugyanígy a népkonyha és napközi otthon ellátási költségét is az inségés terhére kell számítani, ami megfelelő további munkanapok ledolgozásával fedezhető. Ezzel a munkanapok fedezetére szükséges összeg előteremtésére új pénzügyi forrás nyílik meg. A napközi otthonokat pedig elsősorban az inségészek és arra rászorulóik gyermekei vehetik igény-

be akiknek szülei a felmerülő költségekért munkatérítéssel tartoznak. — Más jelentkezők önköltségi áron kaphatnak elhelyezést képzőintézetek mellett.

Figyelemmel kell lenni a népkonyha költségvetésének összeállításánál arra is, hogy az élelmiszer árak az utóbbi hónapokban erősen emelked-

tek. Például a múlt év decemberében a bab mázsája 14 pengő volt, az idén augusztus elsején 42 pengő, a burgonya mázsája múlt évben 5.50 pengő volt, ma 8.30 pengő. *A zsír kilója pedig a tavalyi 1.08 pengős ár helyett ma 1.92 pengő.* Az önköltségi ár tehát a tavalyi személyenkénti 13 fillér helyett 17 fillérré emelkedett.

Több, mint négyszázezer pengő fog rendelkezésre állni az idén inségmunkára

Az értekezleten megtették részletes jelentéseiket az egyes ügyosztályok vezetői is arról, hogy milyen munkakalkulációk bonyolíthatók le az ősz és a tavasz folyamán az idei inségakció keretében. Tekintettel arra, hogy kétszáz ezer munkanapra kell számítani, az előirányzott összeg is jóval nagyobb lesz mint az elmúlt évben, amikor négyszázezer pengő fordítottak erre a célra. Az idén ez az összeg lényegesen nagyobb lesz és az inségmunkák keretében sor foz kerülni a nagyverdei teniszpályák munkálatainak befejezésére, a szabadterti színpad építésére, kertészeti munkákra, a világítási vállalatnál gázcső lefektetési munkákra. *Az inségmunkák gerincét azonban a külségi és kertési salakjárdák és út-*

planirozási munkák fogják kitenni, tehát túlnyomó részben földmunkák.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester és a városi tisztviselő értekezlet dr. Kurpinszky Sándor nagyvonalú tervezését általánosságban magáévá tette és ebben a szellemben fogja a h. polgármester az inségakció előkészítését a jövő héten összehívandó törvényhatósági inségakció bizottság elé terjeszteni. Az előkészületekből bizonyosra vehető, hogy az idén az összeg eddigi éveknél sokkal nagyobb alaposággal és felkészültséggel fog elkövetni mindent a város vezetősége, hogy az inségészek segélyezése és ellátása a lehető legnagyobb mértékben biztosítható legyen. (Dr. —y.)

A főváros tereinek díszítésére megvásárolták a debreceni kertészet egész anyagát

Jubileumi virágkiállítás Budapestén

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület 50 éves fennállása emlékére, Budapestén a városi kertészetben — augusztus 14—22-ig virágkiállítást rendezett.

A kiállításon résztvevő Debrecen sz. kir. városi kertésze is. A rendezőbizottság jóvoltából, már június második felében lettek a növények szabadföldbe elhelyezve, ahol mostanig gondos kezelésben részesültek. A kiállítás idejére a felszáított növények, mind teljes virágzásba juttek s a többi virág szépségei között, méltóképp képviselték Debrecen város kertészét.

Különösen kitűntek, dús színes virágaikkal a debreceni Cannák, amelyek változatos értékes fajtáit maga a városi kertészet termelte ki. Tehát

a jubileumi kiállításon a magyar Canák kerültek elbírálás alá, amelyek becsületet szereztek Debrecennek, mert a legmagasabb díjat, az állami arany éremmel lettek kitüntetve.

A Canna növények egyik legkiválóbb fajtája „Horthy Miklósné”, a megnyitáson ott díszített teljes pompában, a legnagyobb magyar Nagyszony előtt aki nagy megelégedéssel szemlélte a róla elnevezett s törzskönyvezett pompás dísznövényt. A Nagyméltóságú asszony hosszabb ideig szemlélte a városi kertészet nagykiterjedésű kiállítási anyagát, különös figyelembe részesítette még, a kertészeti gondosan formált örökzöld állati szobrocskákat, továbbá a hosszú időn át előnevelt élénk kék színpompába öl-

tözött Plumbago növény példányokat.

A kiállítást látogatók s ugyancsak a szakkörök figyelmét felkeltették a nagyterjedelmű Begonia multiflora ágyak, amelyek egyenletes fejlődése igen kellemes összehatást gyakorolt a nézők kiállításra. Bizonyítja a városi kertészet növényanyagának prima minőségét az, hogy kevés kivétellel, a székesfőváros kertészete az anyagokat megvásárolta, hogy a jövő években a főváros tereinek díszítésére felhasználhassa.

A jubileumi kertészeti kiállításon méltóképp volt képviselve a székesfőváros kertészete hatalmas növényanyagával, amelyeket előkeiő izléses csoportosítottak.

Fejjeletlen emléket hagy hátra, a Székesfővárosi Községi Kertészeti iskola tropikus növény csoportosozata. Tínom izléssel rendezett, nagyértékű növényanyagával.

Schrikker Sándor rózsagyűjtőménye és kiváló facsemetéi keltettek a kiállításban még nagy feltűnést. Schrikker a dunántúli legnívósabb faiskola tulajdonosa, akinek kiváló minőségű facsemetéi számos nagy gyűjteményben találhatók s bizonyítják elsőrendű kvalitásukat és rózsaiskolája közvetlen a halatoni múút mellett van, így alkalma van számos külföldinek meggyőződni a magyar belterjes gazdálkodásról.

Érdekes volt Ungváry László ceglédi faiskolája, amely főleg különféle fenyő exotikumokat állított ki.

Számtalan kereskedő kertész mutatatta be még fejlett növénykultúráit, akik mind a magyar ember rátermettségét igazolják. Ma már a legkényesebb növénykultúrákat is megtudják teremteni, nem kell külföldre szorulni viráganyagért, mert az áldott magyar föld, a magyar ember szorgalmával párosulva, csodákat termel ki.

Felesége utáni bánatában vadászfegyverrel szívenlőtte magát a berekböszörményi öreg mezőőr

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Tragikus öngyilkosság történt pénteken délután Berekböszörményben. Oláh Ferenc 73 éves községi mezőőr a községtől kapott vadászfegyverrel szívenlőtte magát és nyomban kiszenvedett. Az öngyilkossággal kapcsolatban a csendőrség bevezette a vizsgálatot és ennek során megállapították, hogy Oláh Ferenc felesége egy évvel ezelőtt meghalt s ettől kezdve az idős mezőőr valóságos búskomor lett és ismerősei előtt gyakran hangoztatta, hogy felesége után ő is a halálba menekül, mert nem bírja nélküle az életet. Az idős házaspár ugyanis csaknem ötven éven keresztül a legszebb, a legboldogabb családi életet élte s amikor Oláh Ferenc meghalt, férje úgy viselkedett, hogy attól tartott hozzátartozói, hogy beleőrül fájalmába. Most azután Oláh Ferenc a mezőn végrehaltotta végzetes tervét és szívenlőtte magát. Minthogy a csendőri nyomozás szerint bűncselekmény nem történt, a debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Uj. Kovács János festőművész állandó képművészeti Arc-képet természet után és fényképről vállalkoz. Képeket olcsón, részletfizetésre lehet vásárolni. Műterem: ref. püspöki palota, IV. kapu, IV. em. 28.ajtó. Liftjárat III. emelet.

Ezrek kívánságára
Gaál Franciska

Péter

clmú pompás zenéjü
vidám operettje.

Hans Járny, Ottó Wallburg, Félix Bressart, Hans Richter
főszereplésével

Vigszínház

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor,

Hétfőn: 5, 7, és 9 órákor.

Az olasz egyetemeken egyre intenzívebben halad előre a magyar nyelv tanítása

Dr. Márffy Oszkár, a milánói katolikus egyetem professzorának érdekes nyilatkozata a Debreczeni Ujság — Hajdúföld részére

A magyar érdekek európai elismertetésének nagy, de elháríthatatlan feladatában jelentős szerep illeti azokat a professzorokat, akik külföldi egyetemeken terjesztik nyelvünket, ismertetik ezeréves műveit. Az egyik ilyen külföldi magyar professzor, dr. Márffy Oszkár, a milánói katolikus egyetem tanára, a múlt napokban Debreczenben tartózkodott. A Nyári Egyetem olasz hallgatói számára tartott általános érdeklődéssel kísért előadásokat. Egyik „conferenza”-jával olyan sikere volt, hogy az olaszok elkérték előadása szövegét, sokszorosítás és megőrzés végett.

Dr. Márffy Oszkár már ötödik éve működik Itáliában és Milánón kívül a torinói egyetem és a genovai közgazdasági főiskolán is tart magyar nyelvi tanfolyamokat. Nagy érdeme, hogy az olaszok számára világos, — tanulságos magyar nyelvtant írt. E hűzágpótló munkája mellett figyelmet érdemel olasz—magyar társalgási zsebkönyve, amelyet a budapesti és vidéki olasz tanfolyamok hallgatói nagyon megkedveltek. A professzor, sikereiben gazdag működése elismerésül a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Munkatársunk felhasználta az alkalmat — hogy néhány kérdés alapján az arra hívatott dr. Márffy Oszkár professzor úttján tájékoztassuk olvasóinkat a magyar nyelv Olaszországban való elterjedése jelenéről és várható jövőjéről.

Miért tanulnak az olaszok magyarul?

— *Mi indította az olaszokat a magyar nyelv tanulására?*

— Hallgatóim jó része nemzetünk iránti szimpátiájától vezetve már előzőleg megismerkedett magyar irodalmi művekkel olasz, vagy francia fordítás révén. Sokan jártak hazánkban. Ezek elismeréssel nyilatkoznak a magyar kultúráról. Itt szerzett ismereteiket akarják kiegészíteni nyelvünk tanulásánál s egyúttal rokonokat, ismerőseiket is buzdítják a magyar tanfolyamok látogatására.

— *Milyen társadalmi rétegekből tevődik össze Méltóságod hallgató-sága?*

— A milánói katolikus egyetemen, ahol a magyar nyelv és irodalom a rendes tárgyak sorában szerepel, csak az egyetem hallgatói vehetnek részt előadásaimon. Nagyobb részt tanárijelöltek, de mindig akad hallgató a többi karról is. Ezek látókörüket akarják kiegészíteni, másrészt tervezett magyarországi tanulmányútjuk előtt meg óhajtják ismerni kultúránkat nyelvünket. Ugyan csak Milánóban egy régi tekintélyes kultúrínézet, a *Circolo Filologico* is felvette idegen nyelvi esti tanfolyama sorába a magyart, az egyesület férfi tagjai számára. Itt hallgatóim főleg tisztviselők, orvosok, tanárok, ügyvédek, bár akad kereskedő és iparos is. A torinói állami egyetem és a genovai közgazdasági főiskolán már korlátozás nélkül bárki megjelenhet előadásaimon. E két utóbbi helyen a hallgatóság 30—45 között váltakozik. Az egyetemi ifjúságon kívül a művelt középosztály volt erősen képviselve.

— *Okoz-e nagy nehézségeket az olaszoknak a magyar nyelv tanítása?*

— E kérdésre — azt hiszem — meglepő válasz adhatok. Bár nyelv-

ünk szerkezete eltér az indogermán nyelvekétől mégis a nyelvtani szabályok megértése kevesebb nehézségekbe ütközik, mint a kiejtés, a könnyed, folyékony olvasás begyakorlása. A mássalhangzók közül az olaszban hiányzó h és ty, a magánhangzók közül az ő és é kiejtése esik nehezebbre. A nyelvtanban három kemény dióra találunk; ezek: a birtokviszony kifejezése, az alanyi és tárgyias ragozás alkalmazása és az igeikötők elhelyezése. A szókincs sem megy könnyen. A lelkesedés azonban nem lankad.

A magyar nyelvtanfolyamok jelentősége

— *Mi a várható eredménye a magyar tanfolyamoknak?*

— A magyar nyelv elsajátítása a művelt rétegek részéről növelni fogja a már eddig is megnyilvánult érdeklődést irodalmunk, kultúránk iránt. Az írói, költői tehetséggel megáldott hallgatók sorából ezután kikerülhet egy műfordító gárda amely irodalmunknak, különösen a múlt századbéli, ott még alig ismert nagy költőinknek és íróinknak alkotásait — egyenesen az eredetiből ültetheti át olaszra. Az így képzett hallgatók lesznek hivatva nyomába lépni mai-

dan azoknak a jeles, csekélyszámú olasz anyanyelvű műfordítóknak, — akik mint az egykori fiumei magyar állami gimnázium tanulói, a magyar nyelvet tökéletesen el tudták sajátítani. Tudomásom szerint Silvino *Gigante*, Gino *Sirola*, Antonio *Vidmar* és Oscar *di Franco* tartozik ezek sorába.

Más irányban is várhat fontos feladata a magyar tanfolyamok hallgatóira. Kívánatos hogy az olasznyelvű folyóiratok rendszeresen tájékoztassák olvasóikat a magyar kultúrális élet minden jelenségéről és alkotásáról. Nagy érdekünk fűződik ahhoz, hogy az ily magyar vonatkozású cikkek, tanulmányok elsősorban olasz munkatársak tollából közöltesenek.

Üdvös hatást lehet várni e tekintetben attól a magyar—olasz kultúrális egyezménytől, amelyet ez év elején *Hóman* Bálint kultuszminiszterünk és *Mussolini* kötöttek meg. Ennek az egyezménynek olyan pontjai is vannak, amelyek az olasz ifjúságot a magyar nyelv tanulására, a magyar kultúra közvetlen megismerésére serkenthetik. Ugyanis a mi egyetemünkben immár intézményesen megszervezték és megszervezendő olasz tanszékek és lektorátusok beállításánál elsősorban bizonyára a már magyarul tudó olasz tanárok fognak figyelembe jönni. Azonkívül maga az olasz kormány a Budapesten ősszel megnyitandó olasz középiskola fejlesztésével kapcsolatban valószínűleg előnyben fogja részesíteni a magyarul értő, illetve tudó és a magyar viszonyokat ismerő tanárokat.

Pasztuló pázsitok, pusztuló lák

Hasonló cím alatt a „Debreczeni Ujság” hasábjain egy közérdekű levelem jelent meg f. hó 10-én, — melyre a „Debreceni Független Ujság” hasábjain f. hó 13-án Thury Levente úr válaszol. — Sajnálom, hogy polemikába kell bocsátkoznom, de nem hagyhatom válasz nélkül Thury úr sorait, annyival is inkább nem, mert amint látom, közérdekű levelemet teljesen félremagyarázza. Mindenekelőtt elismerem Thury Levente úr kiváló újságírói képességét, nagy-horderejű gazdaságpolitikai cikkei magam is szívesen és érdeklődéssel olvasom, — meg kell hogy állapítsam azonban azt, hogy speciális kertészet—gyümölcsészeti hozzászólásai, kritikái nem mindig helytállóak és erre már a múltban is rámutattam. (Lásd: „Hajdú vármegye mint mostohagyvermek a gyümölcstermelés terén” című cikemet „Debreczen” 1934 május hó 13.) A továbbiakban anélkül, hogy akár Thury urat, akár pedig bárki mást személyében megbántani akarnék, meg kell hogy jegyezzem azt, miszerint a lapokban időközönként megjelenő hozzászólásaim, közérdekű leveleim, kertészet—gyümölcsészeti cikkeim nemesak az én, hanem többek véleménye, hogy úgy mondjam: a közvélemény szava, különösen pedig jelen esetben. Például teljesen téves beállítású Thury úrnak azon megállapítása, mintha én sokalánám Debreczenben a fűvesítésüket, — nem! —, hanem igenis túlméretezettnek kell hogy minősítsem a nagyszabású parkirozásokot akkor, amikor látom, hogy ezek oly helyeken is meg lesznek valósítva, ahol vagy az anvagi hiányok, vagy az öntözések lehetlensége (tehát megint anvagi hiányok) miatt nincsenek meg

az előfeltételei ezen kertészeti művészeti alkotások további gondozásának, főleg pedig az öntözéseknek. Eppen közérdekű levelemben jeleztem, hogy Debreczen egy túlságosan poros város — ezt magam is, mint aki a Sámsoni-úti részen, tehát talán a legporosabb fertály lakosa „évezem” — és nvelem naponta talán kilőszámra a porokat, csak úgy kanál nélkül — meg kell állapítanom. Hiszen talán éppen ezen körülmény adja kezembe a tollat, ez és sokak inspirálása késztet arra, hogy közérdekű leveleimet megírjam. Azt is nagyon jól tudom — éppen mint kertész szakember —, hogy a pormentesítés egyik módja a fűvesítés és fásítás. De hogy ezek sikerüljenek, ne süljenek és ne száradjanak el, ennek egyik alapvető feltétele nemesak a megcsinálás, hanem méginkább a további gondozás, főleg az öntözés, vagyis a fűvesítések, fásítások és parkirozások fejlesztésével párhuzamosan gondoskodni kellene vízzel és öntözőberendezésekről. Előre megjósolom azonban azt, hogy mindezek oly nagyszabású investálást igényelnek, miszerint kérdés, hogy a mai viszonyok mellett miderre van-e fedezet? Egy másik lehetőség és megoldás pedig az volna, ha oly területeken, ahol a parkirozások szükségesek, de vízhiány van, — oly pázsitpótló növényfélésekről telepítéséről kellene gondoskodni, amelyek szárazságtűrők, sőt aszálykedvelők. Hogy e növények melyek, azt a városi kertészet vezetősége bizonyára éppen oly jól ismeri, mint jómagam. De megcsinál drága pénzen a nagyszabású parkokat, majd ezen alkotásokat sorsukra bízni, — igazán véték! — És nem lehet mindent mindenkor kizárólag csak az aszályra háritani,

CSILLÁRT METEOR

csillárgyárban
vásároljon
4-lángú modern
obedáló-
csillár P 17.-
Villamos vasaló
5 évi jótállással P 7.-
saját üzleteink:
Budapest: Vidék:
Ujdonság, célszerű világitás
Orfiai váiazték!
Részletre is!
Kérje most megjelent árjegyzékünket
Helyi üzlet Piac ucca 9.

nem pedig azért, mert van lehetőség többféleképpen is a megoldásokra — ha pedig az anvagiak hiányában nincsen meg a lehetőség —, akkor ezeket a munkákat — bármennyire is fontosak a szépségtől és egészségügyi szempontok — el kell halasztani egy jobb világ beköszöntésig, — de félünk azt végezni igazán neveléses, sőt tragikus! A pázsit egyike a legdrágább növényféléseinknek, még a nem kimondottan aszályos nyáron is elszűnnek, mert hiszen az Alföldön a kánikulai hónapok mindig aszályosak, és elég a fűvet csak pár napig, vagy pláne pár hélig nem locsolni, bizony elszűn az. A fű majd nem állandóan vizen szeret állni, bőségesen kell locsolni és sűrűn kell kaszálni, — mindez természetesen nagy költség.

Mint aki immár 40 esztendeje működök pályámon, bejártam fél-Európát, bő tapasztalatokkal rendelkező, „vénróka” kertészember vagyok. Északnémetországban, mely terület kb. egyvonalban fekszik Angliával — amint tudjuk, az angol pázsit világhírű —, ilyen az északi államok pázsitja is, és minden locsolás nélkül ott olyan a fű, mint a smaragdöld bársony szőnyeg. Igen ám, de ott hűvös a klíma, az aszály ismeretlen fogalom, a nagy vizek, tengerek közelsége folytán a levegő páratelt, harmatképződés, csapadék van bőségesen, úgyhogy Hazánkban mink, magyar kertészek még bőséges locsolással sem tudunk olyan pázsitot produkálni, mint az északi államokban locsolás nélkül — és így merem állítani, hogy nálunk a fűvesítés kissé erőltetett valami, illetve azt csak nagyszabású berendezéssel, például a mostanában sokat vitatott csatornázással lehet győkeresen megoldani.

Thury úr cikkének egyik részében azt írja, hogy a parkirozások az ő tudtával aránylag csekély összegbe kerülnek, mert ezekhez az inségmunkások lesznek igénybevéve. Hát ezt is elég rosszul tudja Thury úr! Én bár nem láttam az erre vonatkozó elszámolásokat, de ez engem nem is érdekel, ezek nélkül is képet tudok magamnak alkotni — megint mint szakember — a kiadások valószínű nagyságáról. Egy máza valamirevaló fűmág 300—400 pengő, azt hiszem a városi kertészet csak jóminőségű fűmaggal dolgozik és ne hívjuk ám, hogy egy máza fűmaggal valami nagy terület vethető be. A fűmág beszerzése különben is csak egy kisrésze a parkirozás költségeinek, mert ehhez jön a felásás, a talajmegmunkálás, a trágvázás, a bevetődő lerületek formálása, majd a fűmág elvetése, begereblvézése és betapo-

is rengeteg költséget jelent, ha inségmunkásokkal lesznek végrehajtva. Igaz, hogy manapság ez is munkaalkalmat jelent, de lehetne munkaalkalmakat más formában, éspedig hasznos beruházásokkal teremteni. (Lásd Debreczeni Ujság 1934 nov. 9-iki számát.)

Ha tehát a városi kertészet a továbbiakban is fűvesít — ám én nem akarok semmi szépnek, jónak, nemesnek és egészségesnek a megrontója lenni —, csak aztán tessék ezeket a munkákat megalapozni és gondoskodni a sikerek előfeltételeiről, hogy ne legyen végeredményben a rengeteg pénz kidobva és ne legyen a fűvesítésekől Szahara!

Egyébként azt ajánlom Thury úrnak, hogy vegyen magának időt és fáradságot és sétáljon ki

a Nagverdóbe — pl. a Vigadó és az Egyetem közötti részre —, ha ezt megteszi és jelen soraimat is figyelemmel átolvassa, meg vagyok győződve arról, hogy mindenben nekem fog adni igazat, aminek nagyon örvendék — ha pedig nem így lenne —, erről aztán már igazán nem tehetek!

Mindenesetre polémiánknak már meg van az az eredménye, hogy amint láthatjuk, a városi kertészet hozzáfogott a már-már halálraítélt fiatal csemeték öntözéséhez, — na és a közérdek szempontjából ez is valami!

Legvégül még ki kell hogy jelentsem, miszerint cikkeimben soha sincsen tendenciózus beállítás — ezek mindenkor személyeskedéseken felüli közérdekek! — rámutatva az esetleges hibák mellett a megoldások lehetőségeire. *Naqylaki Károly.*

gazda cséplőgéppel rendelkezik. Sokkal kisebb gépek, mint a nálunk használatosak, de amilyen kicsi, olyan praktikus is. Legtöbb helyen a hatalmas beton fedett pajtában van beépítve (stabil), ahol a gabona van elraktározva. A cséplőgép hajtóerejét 90 százalékban a villanymotor képviseli, 10 százalék esik a benzin- és nyersolajmotorokra. A magyar és német cséplőgépek legérdekesebb különbsége az, hogy a töreket és polyvát azonnal a tethelyre fujja a csöveken keresztül. Fent a dobon a gabonát nem fejével lefele fordítva engedik, hanem oldalt, hogy a szalma össze ne zilálódjon. A gép előtt van a szalmaprés, ez a kihulló szalmát azonnali préselési és köti is és a kis elevátor hordja fel a padlásra. Gépelésükhöz 5 ember teljesen elegendő. Egy étető, kévevágó, kéveadogató, zsákezelő és egy ember a padláson, aki a préselt szalmát rendre rakja. A gépészi teendőket szintén a zsákos végzi, mert mint már előzőleg említettem, a gép meghajtása villanymotortal történik s így folytonosabb vagy különösebb kezelést a gép egyáltalán nem kíván.

Ezt az aratást és cséplést mi egyelőre megvalósítani nem tudjuk, de nem is szabad. Elsősorban mostanában a magyar gazdának pénze egyáltalán nem lesz arra, hogy ilyen gépeket és ilyen pajták (beton) építeni tudjon, örülnék, ha az adóknak és egyéb adózásiunk rendben lenne, nem pedig hogy pénzünket ilyen gépekbe és épületekbe fektessük. Nem szabad ezt megvalósítani szociális szempontból sem! Csak gondoljuk meg, ha nálunk ez a folyamat menne végbe úgy az aratás, mint a cséplési munkálatoknál, hány 100 és 100.000 ember maradna munka és télre betevő falat nélkül. Ennek megvalósításáról egyelőre még almodnunk sem szabad. Ezt én csupán mint érdekességet közlöm le, hogy annak, akinek nincs alkalmja ezt látni, el tudja képzelni, milyen is tulajdonképpen a német kenyér e két fontos munkája?

Gyümölestermelés

Lehet, otthon el sem hiszik, hogy itt most minden termény olyan kiváló jó, de ismételtelen csak azt mondhatom, gyümölcsféléből is, de különösen körtéből ebben a körzetben rekordtermés lesz. Ahol voltam a verdeni és ahol most vagyok a hoyai járásban különösen sok gyümölcsös van. A kövesútiak végig vannak ültetve alma-, körte- és szilvafákkal. Most érik éppen a citrom- és az itt úgynevezett augusztusi körte. A gyümölcsfák kezelésére igen sokat áldoz a német állam, de hogy a fák féregmentesek, ebben legtöbbször és legnagyobb érdeme a madaraknak van. Különösen rengeteg fekete-rigó van és úgy a gyümölcsfákról, mint a répa- vagy egyéb kapás-növények közül a különböző káros férgeseket és rovarokat könnyörtelenül irtják. Bizony, ha mi magyarok annyi szeretettel és jószággal lennénk a kedves és hasznos kis éneklő madarak iránt, annyit áldoznánk a madarakért, mint a németek, 3-4 év után mi sem ismernénk a répa legnagyobb ellenségét: a barkóférget. Itt a körte most nagyon olcsó. Két

Debreceni gazdaifju levele a német aratásról

Hannover, aug. 17.

Nálunk Magyarországon az aratást, hordást és gépelést talán már el is felejtették, itt pedig, Németországban a gabona aratása és hordása még most nyert befejezést. Szébb és jobb termést talán még kívánni sem lehetne, mint amilyen itt volt. Elsősorban a csodásan kedvező időjárás, másodsorban pedig a kitűnő talajművelés hozták meg a német gazda évi gyümölcsét: a bőséges és minden tekintetben kiváló minőségű gabonatermést. A kitűnő termést már maga az a tény is világosan bizonyítja, hogy Németország az idén semmiféle külföldi gabona-importálásra nem egyáltalán nem szorul. A hűvösebb éghajlat miatt itt az aratás ideje 3-4 héttel későbbre tolik ki, mint Magyarországon. Általában az aratás ideje július vége. Néhány héttel itt is előbb érik be az őszi árpa, de a többi gabonafélék, mint a rozs, búza és zab egyszerre érik be. Nálunk bizony ez egy kicsit kedvezőtlen lenne, mert nagy munkatorlódást idézne elő. De a német gazda a gépek segítségével ezt is leküzdte, hogy jóformán máról holnapra az aratás befejezést nyer.

A németországi aratás

Itt minden gazdasági munka, az aratás is majdnem kivétel nélkül géppel történik. Még pedig kéveköti géppel. Kiseb 3-4 holdas gazdák közösen szereznek be gépet, a nagyobb gazdák mind sajátjukkal aratnak. Még lehet látni néhány régebbi típusu marokrakó aratógépet is, de ezt már kivételes esetben használják. Ezzel leginkább a repcét aratják, mert kéveköti géppel ezt nem lehet. He pedig a gabona dült, akkor kaszálógéppel vágják le, melynek késére hátul igen praktikus, lábhal szabályozható terelő készüléket szerelnek, s így a gép ugyancsak kévébe rakja le a gabonát, de kötés nélkül. Megállapításom szerint, legszebb és leg-egyenlőbb tarló csak a gép után lehet kapni. A gabona keresztelese itt nem úgy megy végbe, mint nálunk Magyarországon. Itt kúpokba rakják. — Egymással szemben felállítanak 6 kéve gabonát, oldalt 4-4-et, hogy erősen megtámaszkodhasson, így ha eső van is, a kúpokat nem kell

széjjel hányni, hogy száradjon, a legkisebb szél is kiszáritja, a víz pedig, azonnal lefolyik róla. Nekem ez minden tekintetben célszerűbb, sőt az összerakása is sokkal kevesebb időt igényel, mint nálunk. Utána rögtön megkezdődik a hordás. Csak egy kicsit másképpen, mint nálunk. Itt nem töltik az időt 8-9 kúpnak a hazavitelével, egyszerre 35-40 kúpot raknak. Egy kúp 20 kéve. Tehát egy szekeren 750-800 kéve van. Szekereik hossza 7-8 méter, összes vasanyaga nem nyom többet 40 kg-nál, és vendégoldal nélkül rakodnak. Valóságos gályák ezek, nem szekerek! Ha egy szekeret megraktak, kihúzzák a dűlőföldre és rakják a másikat. Ekkor egymásután ragasztanak 2-3 szekeret és csak akkor szállítják haza. Két nagy muraközi ló úgy tekeri a poros dűlőúton hazafele, hogy örömmel nézni is. Szinte hihetetlen, hogy 2 ló mily terheket visz, de szeretném, ha meglátnák a debreceni gazdák. Az asztagot itt egyáltalán nem ismerik. Hazaszállítják a házhoz és otthon csűrökben, pajtákban, vagy pedig a padlásra felrakják, és ott tartják el cséplésig.

A cséplés

A cséplés ideje itt nem a nyár, hanem a tél. A német gazda ezzel nyáron nem fecsérel el az idejét, erre bőséges ideje van akkor is, mikor télen a külső gazdasági munkálatok szünetelnek. Ennél előbb csak annyit csépel el, amennyit ő maga, a családja és személyzete felhasznál kenyérnek, vagy pedig állatai takarmányozására szükséges. Azért, hogy eladásra gépeljen, nem igen kerül sor. Újabb broszítási helyemre, egy hatalmas és igen modern uradalomba kerültem, — Martfeldben — itt a környék legelső földbirtokosához, Friedrich Meyerhez. Itt egy fiatal intézővel, Erich Meyerrel lakom együtt, ő tanít és mindenféle gazdasági munkálatot ő mutat be nekem. Itt az őszi árpát helyszüke miatt mi már elgépellük, s így nemcsak láttam, hanem a munkában magam is résztvettem. A cséplőgépek körülbelül olyan arányban vannak a gazdák tulajdonában, mint a kéveköti-aratógépek. Így tehát minden tehetősebb német

Automobil alkatrészek és felszerelési cikkek szaküzletemet
Mikós-utca 49. szám alól
József kir. h. u. 2. sz. alá
helyeztem át,
hol motakó és olaj legolcsóbban beszerezhető. Éjjel-nappali szolgálat. **Németh Dániel.**

font (1 kg.) 10-12 pfennig. Nagyon sokat lehet itt tanulni és tapasztalni, de hogy mit lehet megvalósítani otthon az itt látottaktól, erre bizony nehéz felelet adni. A különböző megvalósításokat csak az idő és a viszony hozhatja magával. Egy ilyen tanulmányút értékekben és tapasztalatokban megfizethetetlen s nem tudok elég köszönetet és hálát mondani Debrecen város vezetőségének és tisztikarának, élükön dr. Vargha Elemér h. polgármester úrnak azért, hogy a mai nehéz viszonyok között is anyagilag számomra lehetővé tették azt, hogy Nyugat-Európa egyik legműveltebb és legkultúraltabb államának, Németországnak mezőgazdaságát tanulmányozhatom, s tanulmányomat egy koron majd Isten segítségével hazámnak, szülővárosomnak és magamnak javára fordíthatom.

BOLDOGH LASZLÓ
debreceni gazdaifju.

Leesett a kazal tetejéről és szörnyet halt

Halálos szerencsétlenség történt tenap Tiszadobon. Idős Sipos Sándor 61 éves tiszadobi gazda kazal raktott. Munkaközben a lába megcsúszott s az öt méter magas kazal tetejéről olyan szerencsétlenül esett le, hogy eszméletét nyomban elvesztette. A szerencsétlenség helyén megjelent dr. Bálint János tiszadobi orvos aki azonban megállapította, — hogy már nem lehet rajta segíteni, mert súlyos agyrázkódást és koponya-alapú törést szenvedett s a helyszínen ki is szenvedett a szerencsétlen ember.

Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Hármas gyermektragédia a Tiszán

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután Tiszakereszény közv. határában a Tiszán. Három gyermek fűródni ment a Tiszára. — Barta Menyhért 14 éves fiú a hirtelen mélyülő Tiszában elmerült és segítségért kezdett kiáltani. Kis társai, a 11 éves Szokolj Károly és a 10 éves Szalma Valéria a fuldokló fiú segítségére siettek, azonban ők is belekerültek a mély vízbe. A hármas gyermektragédiának szemtanúja volt Járati József, aki nyomban utánuk vetette magát s a kis Szalma Valériát sikerült hajától fogva elkapni, közben azonban maga is örvénybe került s csak úgy tudott kiveckélni a vízből, hogy a szerencsétlen kislányt sorsára hagyta. A gyermekek ezután végkép elmerültek a vízben.

A falu lakossága a reggeli órákig kereste a gyermekek holttestét — azonban a Tisza eddig még nem adta vissza áldozatait. Az egész községben nagy a részvét a szerencsétlenül járt gyermekek családjai iránt.

Az áldozatos női lélek

Szeremley Béla leánykonferenciái előadása

Az emberiség nem a nagy férfiak u. n. nagy tetteiből áll, aminek nagy része rombolás, pusztítás öldöklés, Szomorú volna, ha a jelen világeseményei is csak azok volnának, amiket az újságok sietnek a világnak tudtára adni a népek okulására és nevelésére: gyilkosság, öngyilkosság, rablás, sikkasztás, betörés, csalás, botrány. Nyugtassuk meg gondolatban lelki szemünket a tenger síma felületének szemléletében elgyönyörködünk, ott is csak csalódásra kell ébrednünk: tekintetünk végig siklik a semmibe vesző végtelen vizeken, nem látja meg az alattuk szüntelenül zajló, építő romboló és küzködő mozgalmas munkát. A víz felülete alatt száz meg ezer méter mélységben állatok és növények élnek gazdag változatosságban a maguk ezegejéle életét. Igen csekély hányada életüknek az a néhány mozdulat, — amit egy-egy felbukkanó hal feje elárul.

Az emberek élete sem játszódik egészen a világ színpadán, nem kerül minden a történelem lapjaira, — sem a hírlapok hasábjaira. Nem is kívánatos, hogy kerüljön. A mondott példák alapján mindenképp előtérbe világos, hogy nem azok az élet értékes dolgai és jelenségei, amelyek a felszínen a nyilvánosság előtt játszódnak le. Miből kell több: világhírű moziszínésznőből, teniszbajnoknőből, vagy dolgos háziasszonyból? Már most megsgok annyit, hogy az utóbbiból egyet sem adnék az előbbiből egy tucatért. Melyik nélkül nem tudnánk elenni? Pedig mily sokan vannak még mindig, akik nem adnak sokért, ha az újságba bele kerülne a nevük és akik megcsodálni valóknak tartják az újságban sokat emlegetett kétesértékű hírességeket, a tömeg, még pedig jól öltözött tömeg tolokodik a vasúthoz ha egy híressé kiköltött díbirkózó, atléta, vagy egy céges gonosztevő utazik.

Ha jobb belátára nem bírhatjuk, hagyjuk a tömeget az ő örömeivel! Verjük le lábunkról az utca porát s tekintsünk be észrevétlenül egy rendes ház belsejébe! Kit látunk ott esendően tevékenykedni? Akinek látszólag jelentéktelen babrálása, — munkálkodása nélkül ép úgy nem működne a ház napi élete, mint ahogy a vérkeringés láthatatlan, éjjel sem szünetelő folyama nélkül állna a szervezet élete. A család mindennapi tápláléka, a szobák tisztasága a férj és a gyermekek ruháinak megvarrása és rendben tartása, a beteg ápolása nem sok időt engednek önmagával való foglalkozásra egy hivatása tudatában élő nőnek.

Vajon az utcán fagyfalozó, a kórházban kacérokodó, a fürdőben bájaikat árulató, cigarettázó, a kártyanyereményt leső, orcajukat, aikkat kenőfő táncosok karjaiba dülő könyved pillangók elhíszik-e magukról, hogy alkalmasnak tartják józangondolkodású férfiak őket ilyen munkakör betöltésére? Tévednek, ha azt hiszik, hogy feltűnő viselkedés a legjobb módja a hódításnak. Az meg a másik tévedés, hogy iskolázott, okleveles nő nem lehet jó háziasszony.

Jó háziasszony, szeretetreméltó leány, vagy asszony nem az aki iskolázatlan, vagy aki iskolázott, hanem aki áldozatkész. Állunk meg egy kissé ennek a szónak értelmezésénél! Első tekintetre igazságtalanul látszik a társadalom olyan be rendezkedése, amely a nőtől csupa áldozatot követel. A látszat valóban az. A leánynak nincs annyi minden megengedve, mint a fiúnak, a leánytánca nem hívhat pályákban nem igen válogathat, házasságot nem kez-

deményezhet, ha férjhez megy, azon kezd, hogy nevet leteszi s a férjét veszi fel. S ki ne tenné szívesen? Már fentebb is tettem célzásokat rá, hogy a külső jutalmak, csillogó eredmények, zajos sikerek nem igen hoznak a léleknek boldogító kielégülést. Kérdezzünk meg egy népszerű szónokot művészt, győztes hadvezért, vagy ünnepezt énekesnőt: nem áhítoznak-e üres óráikban csendes házi boldogságra? avagy kárpótolják-e összes sikereik őket az első bukás, vagy mellőztetés keserűségében? — Azok a mágnások vagy milliomos gyárosok nem irigylésre méltók, — akik híres színésznőket vesznek feleségül. Mily kevés valószínűsége lehet annak, hogy tartósan boldog házasságban legyen részük. Aki pedig áldozatot hozott másokért, felemelt fővel nézhet az ítélet elé, siker és eredmény látára boldog örömmel telik el szíve, nem várt csapás és sikertelenség esetén rendületlen hittel és további munkálkodásra, küzdelem elszántan veszi a felülről jött döntést.

Azt vehetné ellen valaki miért mondja hát Jézus hogy irgalmasságot kívánok, nem áldozatot. Mintha a kettő ellenkeznék egymással. — A görög szöveg szava inkább égő áldozattal volna fordítható, mint az alapul szolgáló öszövétségi ige írja is (Hoseus, VI. 6.) A gondolat az, — hogy a lelki jóságot, szeretetet irgalmasságot nem leltt anyagi áldozattal megváltani.

Az idézett szentiváni helyek módot adnak nekünk az áldozatok osztályozására. Vannak anyagi és vannak lelki áldozatok. Köztük értékbeli különbséget tenni nem szükséges. — Mindenik értékes a maga helyén, ha tiszta szívből ered. Mindennapi életünk tele van a kétféle áldozatnak megszámlálhatatlan előforduló eseteivel. Városunk és egyházunk múltjából — hogy azokat jobban megismerhessük — említsünk fel néhány dicsőre méltó nevet.

A gazdag nagyvilági hölgyeknek sok gondjuk van: kinél varrassa estélyi ruháit hol szerezzé be legújabb divatú kalapját, kesztyűjét, cipőjét, fehérneműjét, illatszert, ékszereit, kiknek adós látogatással, — meghívással melyik legújabb regényről, szindarabról, kártyajátékról — sportról beszélnek a társaságban, — hová meneküljön a tél hidege, a nyár elviselhetetlen forrósága elől? — Gyermekei mellett — ha ugyan vannak — idegennyelvű nevelőnőt, házi tanítót, peszrát, szobalányt dadát, inast, lovászt, kocsist kell tartani. Azok lelke! — de még csak a magáéval is mikor ér rá foglalkozni? Jut-e a nagy üzemi költségek mellett emberbaráti célokra? Nem esoda, ha Jézus azt mondja: Könnyebb a tevének a tű fokán átalmenni, hogy nem a gazdagnak az Isten országába menni (Márk, 10: 25) Ritka kivétel volt városunkban a múlt század végén Hegyi Mihályné. Férje igen gazdag ügyvéd főúri családok jogtanácsosa volt. Gyermekeken kívül maradván özvegyen (lelke) legnagyobb öröme a jókedvű adakozásban találta. Kisebb adományai mellett 500 frtot adott a Kossuth utcai templom orgonájára, 10—10.000 frtot hagy az Orsz. ref. közalap és a Dóczy-intézet, 20.000 frtot a létesítendő debreceni gyevetem részére, ő állította az emlékkertben a gályarab prédikátorok emlékoszlopát. — Mennyivel termékenyebb áldásosabb élete volt, mint hogyha kimerítette volna a bel- és külföld legkülönbözőbb szórakozásait és élvezeteit! Ki tudna ma róla, hogy élt a világon?

Selyem, szövet, vászon

és mindenféle nyári mosó

maradékok

szezonvégi olcsó árusítása

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok.

Szombati István városi főbíró özvegye Veresharti Zsuzsanna 1810-ben 10.000 frtot hagyott 12 árva fiú nevelésére, 20.000 frtot jogi tanszék feállítására a főiskolán, templomépítésre, az ispotálynak, özvegy papnéknak. Az ő alapítványából épült a Kossuth u. templom. Emlékét hirdeti az emlékkertben egy köoszlop, tetején egy hamuveder a következő felirattal: „Nem hamvakat jelöl, de tetteket beszél.” Kollégiumunk számtalan jótévedői közül felemlíték néhány nőt. Debreceni János kántor özvegye Nagykörsről 1778-ban 7 körmői aranyat küld pecsétes levélben, Gr. Bethlen Gergely ezredes özvegye Kendeffy Ráchel Kolozsvárról 1795. kelt fekete pecsétes levélben 1000 frtot rendel a debreceni kollégiumnak, hogy kamataiból jó és épületes könyveket vegyenek és osszanak ki vizsgákon a tanulóknak. Király István derecskei jegyző özvegye 1790-ben úgy hagyakozik, hogy 400 forintia osztassék ki a debreceni szolgatanulók közt. „mindenmú fennmaradó gabonája az alumnus deáké legyen” Csokalyi Pényes Zsuzsanna 600 és Dobozi Erzsébet

500 frtot hagynak a Kántusnak. Palóci Horváth Mária és Böszörményi Róza, idős leányok a 80-as években a Széchenyi u. 27. és 29. sz. házat testálják a főiskolának.

Ne gondoljuk hogy az ilyen nemesszivű, áldozatkész adakozók csak a múlt idők ködös homályából kerülnek elő a jelen nemzedék csodálására! Alig két évvel ezelőtt olvashattuk az újságokban, hogy a Kerekes-telepen özvegy Ferenczy Józsefné a saját lakóházát engedte át gyülekezeti célra, maga pedig az óból elszakított magának egy székely hajlékot az udvar hátulján, — ahova meghúzódott. Az ő telkén, — háza helyén épült aztán fel a kerekestelepi templom. A mi mesterutcai egyházrészeinknek is vannak bőkezű élő jótévedői. Köztük özv. Nemes Gáborné Garay u. 17. sz. házat már életében átadta az egyháznak, maga egy pincészházban húzódik meg. Férje híres cipész-mester volt, halála után üzlete zsidó kezére került akinek a derék magyar kézműves jó hírneve fényes megélhetési forrás.

Folytatjuk.)

A 954. cserkészcsapat Tokajban

Augusztus 5-én indult táborozásra a 954. Török Bálint cserkészcsapat Tokajba. Indulásunkat nagy sürgősforgás tisztogatás előzte meg otthonunkban. Sátorok csomagolása, foltozása, edények surolása, lámpák pucolása, napi programok megbeszélése stb. és a főmegbeszélés a napi menü, étrend körül forgott.

Most jöttünk csak rá, hogy az édes anyáknak miért kell úgy törni a fejüket, hogy mit főzzenek ebédre. Most láttuk csak milyen nehéz az édesanyák sorsa. Bizony nehéz volt eldönteni, hogy mit főzünk ebédre, hétfőn, vagy csütörtökön és általában mindennap. Pláne meg ha a fiúkat megkérdeztük, akkor mindegyik olyan menüt óhajtott, amit ő szeretett, persze a másik rovására aki ezt nem szerette. Végre nagy nehezen mégis áttörtük az akadályokat és megállapodtunk.

Most megint egy másik gát elé jutottunk, ki fog főzni? Az egyik fiú ajánl egy szakácsot, a másik is, de egyik sem vállalkozik. Végre abban állapodtunk meg, hogy Ödön testvérünk lesz a szakácsunk. Ez a végzetes esemény be is következett.

Ödön testvérünk ugyan nem okleveles szakács, de azért egy kis vizet melegíteni még otthon megtanult.

Megérkezésünk után háttizsákból volt étkezés. Az első dolog volt a tábor és a konyha megépítés, melyen két napig munkálkodtunk. A nagy akadályok közt a tetejébe még egy következt. Mikor már hozzáfogtunk a főzéshez egyszer csak meg-

repedt a konyha platt és a rajta lévő lábasok felborultak. A tűz elalszik. Újra begyújtás, a fazekak újra megtöltése és így tovább, végre az ebéd délután 4 órára füst, por, hamú tömegében megszületett gulyás személyében. Nagyon izletes lehetett a gulyás mert nem maradt helye még csak hirmondó sem. Tehát Ödön testvérünk szép babérokat hozott a konyhára.

Azonban Ödön testvérünk nemcsak gulyást főz egész táborozás alatt, — hanem hús, zöld bab, krumpli, keménymagos levest, mákos tésztát, babfőzeléket és kozmás pörköltet stb.

A reggeli és vacsora igen izletes és tápláló már csak azért is, mert azon melegébe isszuk, mint ahogy előtünk kifejtik. Reggelire mindenki fél liter tejet és 20 deka kenyeret kap. Ezenkívül még kakaó, lintói túró, szalámi, lekvár, gyümölcs stb. is kerül a konyhára.

Ödön bátyánk reggel 6 órakor, — mint jó édesanya, aki családjáért dolgozik kimegy a piacra a kofákkal alkudni és vásárolni.

Azt kívánjuk a jó Istentől, hogy tartson meg minket, hogy jövőre is beszámolhassunk a kozmás ételek tömkelegéről. (BIHARI)

Üvegezést, gittelést

felelősséggel, heti 1 P részletre is vállal Tóth Gyula üvegező, Bocs-kay-tér 2. Telefon 32-80.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek tanyai látogatásai és műsoros délutánjai

A Debreczenben konferenciázó Keresztyén Ifjúsági Egyesületek tagjai augusztus 18-án vasárnap délután csoportosan fel fogják keresni a tanyai központokat, továbbá Debreczen külsőségeit s ott az ország minden részéből való ifjak, tanítók lelkészek műsoros vallásos délutánokat fognak tartani. Az ünnepélyek időbeosztása a következő:

Szigváton Ujhelyi Mihály török-szentmiklósi tanító vezetésével a szikgáti iskolában délután 4 órakor. Bánkon az iskolában Tömörny Lajos kenderesi segédlelkész vezetésével 4 órakor. Nagymacsón Tantó Sándor kecskeméti segédlelkész vezetésével az iskolában 4 órakor. Halápon Kovács Miklós polgárdi tanító vezetésével az iskolában 4 órakor. Kismacson Burgulya Endre szarvasi evangélikus tanító vezetésével Halápon az iskolában délután 4 órakor. Pacon Szirbik Sándor makói tanító vezetésével az iskolában 4 órakor.

Semmiféle belépődíj nincs, szeretettel kérik a Keresztyén Ifjúsági Egyesületek tagjai a tanyák népét, hogy a jelzett időben jöjjenek össze az iskolában szomszédaikkal, ismerőseikkel együtt hogy együtt töltsenek egy kedves és hasznos délutánt.

A város külsőségeiben a következő helyeken lesznek ezek a műsoros vallásos délutánok, mindenütt azokon a helyeken, ahol a református istentiszteleteket szokták tartani: Nyulason délután 5 órakor Cséke Lajos porcsalmi tanító vezetésével. Csapókerthen dr. Hajdu Gyula rákospalotai orvos vezetésével, délután 3 órakor. Nyilastelepen Kuruc József derecskei református segédlelkész vezetésével, délután 3 órakor. Kerekestelepen Varga István kisdjászalási igazgató-tanító vezetésével, délután 3 órakor. Homokkertben Péter Károly dömsödi ifjúsági vezető irányításával délután 3 órakor. Téglavetőben Horváth László református lelkész vezetésével, délután 3 órakor. Wolaikatelepen Balogh György cezlédi református segédlelkész vezetésével, délután 3 órakor.

Vendéglelkészek a debreceni protestáns templomokban

A Nagytemplomban Hetessy Kálmán kecskeméti lelkész — a kistemplomban Németh Károly lébenyi evangélikus esperes délelőtt 11 órakor. Az evangélikus templomban délelőtt 10 órakor Eöri Szabó Dezső, dömsövári református lelkész. — A Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor Nádiházy Bertalan diósgyőr-vasvári lelkész. Az Ispótlai templomban délelőtt 10 órakor Komjáthy Aladár ózdi református lelkész. Az Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Dankó Sándor tiszafüredi ref. lelkész. Kerekestelepen délelőtt 10 órakor Kutassy Károly óbudai református vallásos tanító lelkész. Csapókerthen délelőtt 10 órakor — Nagy Béla hódmezővásárhelyi vallásos tanító lelkész. Nyulason délelőtt 10 órakor Főző László vajdacsikai református lelkész. Homokkertben délelőtt 10 órakor Sipos Károly cégénydányádi református lelkész.

Aquáriumok,

díszhalak, vizinövények kaphatók:

Kassai-ut 13. sz.

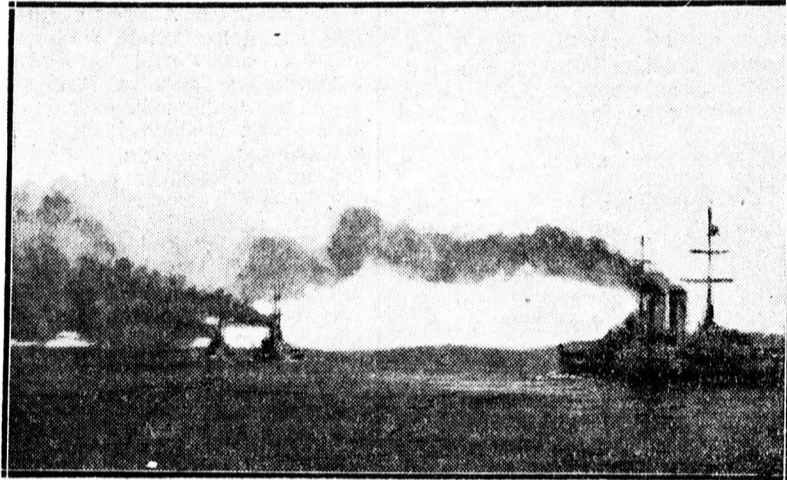
A császári és királyi haditengerészet békében és háborúban

Györi Lajos ny. szállásmester nagyértékű könyve a magyar tengerészet dicsőségéről

„Tengerre magyar!” híres mondás szállóigévé vált. A magyar ártörte a Karszt kopár vonulatát és könnyhullajtva állott meg a magyar tenger felett, Fiuménél, ahonnan a világháború dicsőséges nagy tengeri csatái kiindultak. A lovas nép le szállott lováról és megmutatta, hogy a büszke vizeknek is ura ha arra kerül a sor. Az alkalom előtti és a magyarság ragyogó betűkkel írta be nevét a tengeri csatákat feljegyző lapokba. Még ma is átfut a vér hulláma szívünkön, amikor a dicsőséges és fényes otrantói ütközetre gondolunk, mely ütközet a történelemben mindig úgy fog szerepelni,

szetünk fejlődését, dicsőséges hadjáratait, a tengerész-életet. Györi Lajos ny. szállásmester volt az első, aki ezt a nagy kincset összegyűjtötte és hatalmas munkájában közreadta a szakirodalom s a történelem számára, mint kuffót.

Györi Lajos munkája megismerteti az olvasóval a régi tengerész-viseletet, a legelső magyar tengerészeket, és már itt meg kell állapítanunk, hogy a magyar katona mint mindenütt, a haditengerészetnél is alkalmazkodni tudó, tanulékony, bátor magatartású és felelősségteljesen engedelmeskedő katona volt. Következik a könyvben a csá-

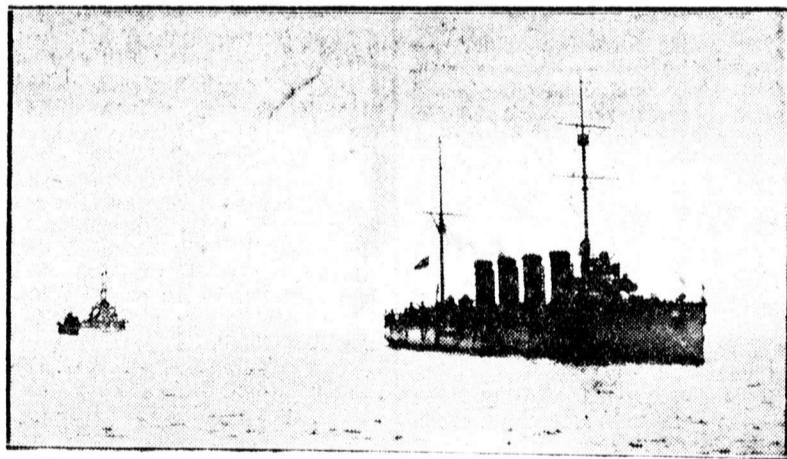

A nagy csatahajók a nyílt tengeren.

mint a monarchia legnagyobb és legértékesebb diadala. Ezenkívül is számos csatát nyert és számos kemény hadműveletet hajtott végre ez a féltelmetes tengeri haderő, mely egyike volt az osztrák magyar monarchia legnagyobb és legdrágább katonai alakulatainak.

Majd lecsendesedtek a hullámok és jött a ránkényszerített, átkozott Trianon, mely minden élettelenségünket megbízta és még létezésünkben is megszégyenített. Eltűrt mindent, amihez magyar dicsőség tapad. Eltűrt a hatalmas tengeri erőket és a magyar csatahajókat idegen járomba görnyesztették idegen zászlókat kényszerítettek elra-

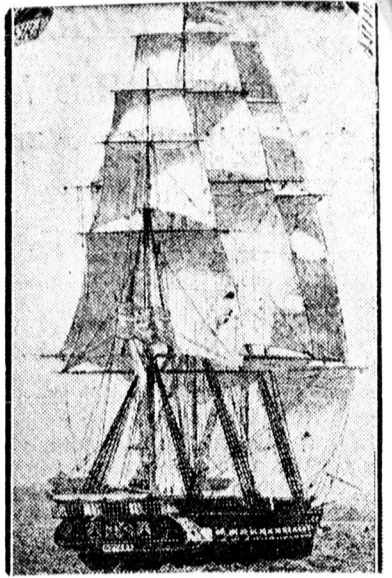
tahajók keresztvele a nagyobbak fényképfelvételével, a cirkáló, torpedójárművek egész raja. Majd érdekes képet kapunk a tengerész kiképzéséről a hajón eltöltött életről, a mindennapi foglalkozásról. — Szemléltető fényképek tanítanak meg bennünket a hajó harcra, horgonyváltásra, a szárazföldi gyakorlatokra. Ugyancsak értékes leírásokban ismereti meg az író a hajón történő étkezés rendjét, a postát, kantint, konyhát, a jelzések adását stb. Fel sorakozik továbbá a könyvben hajóink külföldi útja, melyek közül talán a legérdekesebb az amikor a japán császár temetésén jelent meg S. M. S. „Kaiser Franz Joseph I.” tiszti-

„Novara” cirkáló, az Otrantói tengeri csata legendás hajója.

bolt hajóink árbocára és idegen, gyátlagos kezék kormányozzák talán épen ellenünk azt a haderőt, mely tengerrel védte Árpád Magyarországot. Gruzsbakötöttségünkben talán már az unokák nem is tudnának arról a haderőről, melyről legendákat beszéltek a világháborúban, ha nem akad egy lelkes, anyagi áldozatot sem kímélő ember aki fel nem jegyzi az utókor számára haditengeré-

kara. Megtaláljuk továbbá a könyvben szemtanúk által elmondott első cseh árulást a flottánál, a „curie” francia tengeralattjáró hajó elsüllyesztésének történetét. Részletes és pontos leírásban ismerjük meg a műből az olaszok ellen intézett első flottatámadásunkat, a „Citta di Ferrara” olasz kormányozható léghajó lelévését, a Szent István és a Viribus Unitis csatahajóink elpusztulása stb.

„Novara” vitorlás fregatta 1852.

stb. Majd következett a végső akkord, tengerészek hazaszállítása és az összeomlás. A hatalmas könyv memento a tenger mélyén nyugvó bajtársaknak.

A másik nagy értéke a munkának az a többszáz igen szépen sikerült fénykép, melyet csak a legnagyobb anyagi áldozat meghozásával lehetett összegyűjteni és így összegyűjtve megmenteni a feledéstől.

Györi Lajos fáradtságos munkája és nagy anyagi áldozatok árán megteremtett műve csak a legnagyobb elismerést hozhatja a szerzőnek, aki semmit sem kímélve, emléket állított a kicsiny de erős és dicsőséges osztrák-magyar hadiflottának.

Györi Lajos munkájának mindenfelé, úgy hivatalos és szakörökben, min a volt tengerészeknél és a közönség körében is igen nagy sikere van. Magyarország Kormányzójának első szárnysegéde a legnagyobb elismerésének és elragadtatásának adott kifejezést a szerzőhöz intézett igen szívélyeshangú levelében. „Biztos vagyok abban — írta a szárnysegéd — hogy a könyvét mindenki meg fogja szerzeni, aki ezen legszébb hivatásban valaha is valamennyi ideig szolgált.” Ugyancsak hálás köszönetüket és elismerésüket fejezik a könyvvel kapcsolatban a miniszterelnök, a vallás- és közoktatási miniszter, a bécsi Marjné Verband amely előadás tartására is meghívta a szerzőt. Magyar Adria Egyesület Bajtársi Emlék Szakosztálya Novara Helyi Csoportja. Újpest leiratában a következő meleg sorokat küldi a szerzőhöz: „Olyan feladatot oldott meg egymaga, — amelyre mi már négy éve készülődünk, mégpedig a legnagyobb erkölcsi sikerrel. A könyv kiállítása remek! Büszkének vagyunk arra hogy egy bajtársunk ilyen alkotott!” Elismerő sorokat küldtek még a sok közül az Amerikai Magyar Népszava, míg a magánok tömegéből S. Szabó József ny. főigazgató levelét kell kiemelniük.

Az elismerések és köszönő levelek ilyen nagy tömege méltán bizonyítja, hogy Györi Lajos nem végzett hiábavaló munkát — és munkája nagy értéke lesz mindenkori az ilyen irányú szakirodalomnak, a közönségnek pedig élvezetes olvasmány. — A szerző mindenkori megérdemli, hogy a művelt magyar közönség vásárlásával továbbra is támogassa és hozzásegítse a következő, második kötet kiadásához.

(ng.)

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASAROL

Hírek

1935 augusztus 18. Vasárnap.
Prof.: Ilona. Kath.: Ilona.
1935 augusztus 19. Hétfő.
Prof.: Huba. Kath.: Lajos ph.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Nap”, Tojvay Imre, Piac-u. 1., Piac és Hatvan-u. sarok. — „Muraközy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72., Deák Ferenc utca sarok. — „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., a színház mellett. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66., Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospáresi-út 16. út 4.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 17-én:

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt légáramlás, változó felhőzet, eső legfeljebb egy-két helyen és igen csekély mennyiségben. A hőmérséklet lassan tovább emelkedik.

Mindent köszönünk!

Irta: Martin Lentrod
nyári egyetemi hallgató (München)

Már csak pár perc választ el bennünket a fájdalmas búcsútól, amit Debrecenről kell vennünk. Azok a szép napok, amelyek Budapestén várnak reánk, nem könnyítik meg az elváltást. Mit adnánk azért, ha tovább itt maradhatnánk!

Bár egyetemi hallgatóként jöttünk Debrecenbe, hogy a Nyári Egyetem új ismeretekkel gazdagodva térjünk haza, mégis az egyetemen kívüli benyomások is igen erősek és sokoldalúak voltak. Ha az ember külföldre utazik többnyire rövid ideig tartózkodik egy helyen, hogy minden látnivalót megtekintsen s aztán minél hamarabb tovább utazhassék. A nép megismeréséről ilyen körülmények között szó sem lehet.

A három heti debreceni tartózkodásunk épen az a különleges előnye, hogy Magyarországot annak ismerjük meg, ami. Ma senki sem utazik el közülünk úgy, hogy ne hagyja itt jó barátot, vagy barátját, akitől nehéz szívvel válik el. Ha hazánkba visszatérünk, beszélhetünk a magyar barátaink szíves vendégszeretetéről nyíltságáról, szeretetreméltóságáról, amivel bennünket fogadtak. — Meggyőződöttünk arról, hogy a magyar nép minket, németeket valóban barátainak tekint. Ez a mi maradandó élményünk, amit magunkkal viszünk innen. Bizonyval állapíthatom, hogy mi németek ezt a barátságot mindig viszonzni fogjuk és igen nagyra becsüljük. Ha majd egyszer annyira jutunk, hogy Németország irányításában mi is résztvehetünk akkor fog ennek a barátságunk Debrecenben elvetett magva háládatos gyümölcsöket teremni.

Ezúton szeretnék hálás köszönetet mondani minden debreceni családnak, német testvéreim nevében, amelyben számtalanszor oly nagy vendégszeretettel részesültünk. Mindnyájan

olyan jól éreztük itt magunkat, hogy gyakran elfelejtettük, hogy távol vagyunk a szülőföldünkől. Érezhetjük, hogy milyen jóakarattal, sőt szeretettel látnak el bennünket. Sokan vissza fognak még jönni ide közülünk a jövő évben.

Reméljük, hogy magyar barátainkat Németországban viszontláthatjuk majd hogy hálánkat valóban bebizonyíthatjuk. Örülünk, hogy a Nyári Egyetem mindenki számára oly kitűnően sikerült, hogy jobban nem is sikerülhetett volna. Kívánjuk, hogy ezen kiváló intézménynek még igen sok sikerben legyen része, ennek az intézménynek, amely jobban egymáshoz kapcsolja a népeket, mint sok világkonferencia amelyek mindig távol vannak a nép lelkétől. Apánknak a harcmezőn kötött barátságát mi fiatalok ovább akarjuk plántálni Magyarországra és Németországra állandó áldásos együttműködése céljából.

Ujfajta szemüvegek

díjtalan orvosi szemvizsgálat alapján Refractio látszerésznél, Budapest, Ferenciek-tere 1.

— Lángban álló kereszték. A vasvármegyei Kiszákoson tegnapelőtt kigyulladt Zsohár Dániel szérűskertjében a cséplés előtt álló asztal, amelyben 600 kereszt gabona volt. A tűz átterjedt a gazdasági épületekre is. A tüzet a nagy szélben nem sikerült elfojtani.

— Magyar püspökséget kér 400.000 szlovenszói katolikus magyar. Az elszakított Szlovenszói magyar katolikus papsága és hívősege emlékiratot nyújtott át a tót püspöki karnak és abban a 400.000 katolikus magyart számláló tiszta magyar vidék számára magyar püspökséget kért. Azt reméli, hogy a püspöki kar közbenjárására a módus vivendi keretében meghallgatásra talál. Kérésük azonban — a jelek szerint — nem sok reménnyel bíztat.

— Nőegyleti bridge-játék. A ma délutáni nőegyleti bridge-játék a nagyerdői víztorny parkjában meg lesz tartva. Rossz idő esetén világos fedett helyiség. Minél számosabb részvételt kér a rendezőség.

— A Szent István-napi nagy sportnap külföldi vendégei együttesen hétfőn, 19-én este hat óra 12 perckor érkeznek Budapestre Debrecenbe. A pályaudvaron a DEAC és a Boesky vezetői fogják ünnepélyesen fogadni a világhírű vendégeket.

— A férfiszabó iparosok augusztus 19-én, hétfőn este 7 órakor, az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tartanak. — A szakosztály tagjainak teljes számú és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége

Sylvia Coldcrém.

Szappan érzékeny arcbőrre a legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk. Kizárólagos állandó főlerakat, máshol nem kapható. Közép 40 fillér, óriás 80 fillér.

CORYSDOR KÖLNIVIZ
legújabb divatos extra minőségű tartós illat. Minőségét garantáljuk! Védjegyezve! Máshol nem kapható! Állandó kizárólagos főlerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
— Címet kérem megjegyezni!

Minden nap reggélés

Haj, regő-rejtem,
Nikotinom ejtem...
Nyakamon az iga retten:
Nem élek már cigarettén...
Ha van kedved, üsd el
Idődet a füsttel...
Jómagam is prevent ékkel:
Hetven darab leventéssel
Feszítetem éltem,
Dohányozva éltem...
S idegzetem heve elve
Hetven cigit keveselve
Bemondta a „reszt”-et...
Kijelentem ezet:
Új cigiket ha pak'ótok,
Nem kell nekem a bagótok,
Leventétek, Memphisetek:
Füstre többet nem fizetek...
(lisztius)

— Frontharcosok nagy táborozása a Konyári Sóstó-fürdőn. A debreceni Frontharcos Főcsoport vígalmi bizottsága nagyszabású táborozást rendez a gyönyörű fekvésű Konyári Sóstó-fürdőn, aminek a vize messze földön híres a gyógyhatásáról. Az agilis rendezőség sok minden szórakozásról fog gondoskodni. A táborozás szeptember 1-én, vasárnap egész nap lesz, úgy hogy mindenki aki kijön a jó gyógyhatású vízben is megtudjon fürödni. — Összeköltjük a hasznosat a kellemessel. A rendezőség olcsó utazásról gondoskodik. Vendégeket szívesen látnak. Aki igénybe akarja venni az olcsó utazást, az esütörtökön estig jelentkezék Kurián Gyula ékszerész üzletében, Piac-utca 42. szám alatt, hogy helyet tudjuk biztosítani vendégeinknek, mert csak korlátozott számban áll olcsó utazás rendelkezésünkre.

— Négy éves zongoraművész. Newyork néger városában, Harlemben legutóbb mutatkozott be egy új zenei csodagyerek, Duca Suilver, egy néger telepes kislánya, aki mindössze négy esztendő s nem kevesebb, mint huszónhét rendkívül nehéz hangversenydarabot adott elő kívül-ről, nagyszámú hallgatósága előtt. A kis zongoraművésznőt, aki Bach, Mozart, Weber és más klasszikus szerzők műveit játszotta, olyan lelkesedéssel ünnepelték, hogy hangversenyéről hasábos tudósításokat közöltek a newyorki lapok.

— Elkészült a vádirat a tiszazug angvalcsinálási ügyben. A múlt év őszén leleplezett tiszazug angvalcsinálási ügyben a törvényszéki főtárgyalás minden valószínűség szerint még ebben az évben, körülbelül szeptember vagy október hónapban lesz megtartva. A nagy bűnügy fővádoltja Szabados Róza tiszasasi bábasszony még a múlt évben letartóztatásba került és azóta a szolnoki fogház lakója. Rajta kívül még 124 asszony és leány ellen indult eljárás. Kronberg János ügyészségi elnök, aki annak idején a nyomozást irányította, most készült el a többszáz oldalas vádirattal.

Török kertészethen Simonyi-út 9.

cserepes dália különlegességek, élő és sziklanövények, egynyári növény palánták olcsón kaphatók

Kertrendezést, tervezést, balkonok és ablakok díszítését szakszereven eszközli.

— Fűszerkereskedők figyelmébe. A Fűszerkereskedők Egyesülete mihez tartás végett az úton értesíti az érdekelteket, hogy augusztus 20-án, Szent István napján az üzleti záróóra mindenképpen a vasárnapi zárórával azonos Vadászi Sándor egyesületi elnök.

— Bőrvágó késsel leszúrta a vetélytársát. Schultz Géza cipészsegéd régóta féltékenykedett vadbázastársa miatt Tóth Károlyra, akivel emiatt sokszor volt szóváltás. Szerdán délután összetalálkozott a két vetélytárs, szóváltásba keveredtek, majd tetlegességé fajult az ügy s ennek során Schultz előrántotta dikicsét s kétszer belevágta Tóth testébe. Tóthot súlyos sérüléssel szállították a kórházba. Schultzot pedig őrizetbe vették.

— Virág helyett kenyér a szegényeknek. Dr. Fráter Pálné és dr. Nagy Mihályné Széll Ica temetése alkalmából Földesné Haydu Boriska kegyelele jeléül 10 pengőt juttatott el a Piac-utcai egyházrész vezetőségének kezébe azzal, hogy ebből néhány éhező szegényesaládnak kenyereket adjunk. Amidőn ezt itt is hálás szívvel nyugtázzuk, követendő példaképpen állítjuk minden keresztényen elé: Kegyeletes szívvel szomorúságunkban gondolatok a szegényekre, hervadó virág helyett töröljétek könnyet, adjátok a szegényeknek kenyeret.

— Raktáromon levő lámpacernyő készletemet olcsón kiárusítom. Piac-u. 46. Villanykerelő az udvarban.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságkötések: Demeter Ferenc kályhás s.—Haja Mária; Varga István szobafestő s.—Siktár Mária; Gyökér Endre lakatos s.—Pálfi Ilona; V. Szabó Sándor sütő s.—László Jolán; dr. Kiss Gábor városi közigazgató s.—Varga Piroška; T. Nagy István kenyérgőrdő—Elek Róza; Posset Gyula kereskedő s.—Gozdog Irén; Pázmándi Lajos isk. altiszti—Tóth Mária; Vigh Sándor bográr s.—Tokai Erzsébet; Gergely Zoltán Lajos kosárfonó m.—Sallay Erzsébet; Sigmund Elek középisk. tanár—Odor Erzsébet.

Születések: Smai György sütő s., leány Ilona. Fülöp Gyula cipész s., leány Magda. Tüdös László mezőgazdasági kam. fogalm., fiú György. Varga József gazdálk., leány Eszter. Kellner Antal utazó, fiú János. Gergenesik Mihály cipész m., leány Eszter. Bagó Kálmán kocsis, leány Erzsébet. Dr. Csókai László városi főjegyző, leány Eszter. Varga István fm., fiú János. Kotos Sándor fm., fiú Sándor. Nyerges Mihály gépész, fiú Sándor. Kovács Antal npsz., fiú László.

Halálozások: Özv. Juhász Miklósné Kovács Eszter ref. 51 éves, Toroczkó-utca 26. Major Irén ref. 10 hónapos. Kiss Áron-u. 3. Özv. Fele Imréné Gábor Eszter ref. 73 éves, Mikepécsi-út 3.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Hetessy Kálmán, délután 5 órakor dr. Soós Béla, Kistemplomban délelőtt 9 órakor KIE-konferencia, 11 órakor Németh Károly, délután 6 órakor Nagy Dezső. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Nád-házy Bertalan, délután 5 órakor dr. Kosdy János, Árpád-téren délelőtt 10 órakor Dankó Sándor, délután 3 órakor Nagy Dezső, Ispolyiban délelőtt 10 órakor Komjáthy Aladár, délután 5 órakor Ács Mihály. Homokkertben délelőtt 10 órakor Siposs Károly, délután 3 órakor Halász András, Kerekéstelepen délelőtt 10 órakor Demjén István, délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Wolfka-telepen délután 3 órakor Bilogh György. Nyíltételepen délután 3 órakor Kurucz József. Csapókerthben délelőtt 10 órakor Nagy Béla, Nyútason délelőtt 10 órakor Főző László. Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. Téglivetőben délután 3 órakor Szabó Gyula th. Tégláskertben délután 3 órakor Ács Mihály, Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre.

A róm. kath. templomban

Vasárnap a rendes szentmisérend. — Reggel 6, 7, 8 és 9 órakor csendes szentmisék, féltíz órakor az apostoli adminisztrátor miséznek és mond szentbeszédet, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor ismét csendes szentmisék, Hajdúsámszonban Révész István, az Augusztus-szanatóriumban pedig Nőgrády Nándor segédlelkészek miséznek.

A gör. szerfartású róm. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamisé együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér átjuttatás, 4 órakor vecsernye, utánna szentségimádás. — 20-án, kedden, Szent István apostoli király ünnepén, vasárnapi rend.

Az evangélikus templomban

Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisz-

telet igehirdetéssel. Oltári szolgálót végez Pass László esperes, prédikál Eöry-Szibó Dezső dombovári re-

formátus lelkész. Este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László esperes.

Botrányt okozott, majd félelmében pénzt nyelt egy nő

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Tegnap este az egyik nyíregyházi vendéglőben halvacsorán vett részt egy férfiből és két nőből álló társaság. A hangulat igen jó volt s a nők kissé vidámabbak voltak a kelleténél a jó bor hatása alatt. Amikor a hangulat igen emelkedett volt, egy harmadik nő lépett be a vendéglőbe, aki a három tagú társaság egyetlen férfi tagjához lépett, pár szót váltott vele s a férfi szívesen válaszolt a nő szavaira. A társaságban levő két nő sértődnek találta a férfi viselkedését s hirtelenében olyan parázs hangulatot teremtettek, hogy a vendéglő nyugalmát valósággal felforgatták. Végül is kénytelenek voltak a nők lecsitítására s a botrányt további folytatásának megakadályozására — rendőrt hívtak.

Az örszemes rendőr meg is jelent

a vendéglőben, csendre intette a nőket akik azonban most már a rendőrré támadtak s miközben a rendőr elő akarta állítani a nőket a kapitányságon, a harcosabb Orosz Erzsébet a rendőrré támadt, megkarmolta, megharapta.

A rendőr a renitens nőket elő is állította a kapitányságon. — Mikor azonban az utcán vitte őket, a friss levegő hatása alatt Orosz Erzsébet hirtelen magához tért s tudatára ébredt annak is, hogy mit tett. Hirtelen jött kijózanodásában, a következményektől való félelmében váltópénzt vett elő s egy pár darabot lenyelt. A pénztől természetesen rosszul lett s ki kellett hívni a mentőket akik az Erzsébetkórházba szállították.

Az eljárás a két nő ellen megindult.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola; délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zenezenekkel, Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra.

— **Millió örökség a III. internacionálé ellen.** A III. internacionálé leküzdésére alakult egyesület millió örökségre tett szert. Engel francia tőkepénzes nemrégiben 80 éves korában Mulhouseban meghalt, négymillió frankot hagyott az egyesületnek, hogy hathatósan folytathassa a harcot a kommunizmus és a marxizmus ellen.

— **Öregedő egyéneknek, ha az erek meszesednek, „Igmándi”-val segíthetnek s évekkel tovább élhetnek.**

— **A kamara kéri a közszállítási igazolványok bélyegmentességét.** A közszállításokkal kapcsolatban gyakori panasz az, hogy az ajánlatok mellékleteiként szereplő különféle igazolványok igen jelentős költségre kerülnek. A kereskedelmi és iparkamara éppen ezért felterjesztéssel fordult a pénzügyi- és iparügyi miniszterhez és kérte azt, hogy az ipartestület által kiállított kisipari bizonyítványokat, valamint a kamara által kiállított megbízhatósági és szállítóképességi bizonyítványokat bélyegmentes kiadmányoknak nyilvánítsák.

— Vasárnapi iskolai kirándulás.

Ma augusztus 18-án, vasárnap lesz a debreceni vasárnapi iskolások második nyári kirándulása a klinikai ravatalozóval szemben elterülő nagyerdő tisztáson. A növendékek a kollégium udvarán gyülekeznek, ahonnan a vezetők kísérik ki őket a kiránduló helyre. Indulás a kollégiumból reggel fél 9 órakor. Ennivalót és ivóeszközt mindenki hozzon magával. A kirándulás csak jó idő esetén lesz megtartva. Úgy a gyermekeket, mint a szülőket szeretettel hívja a vezetőség.

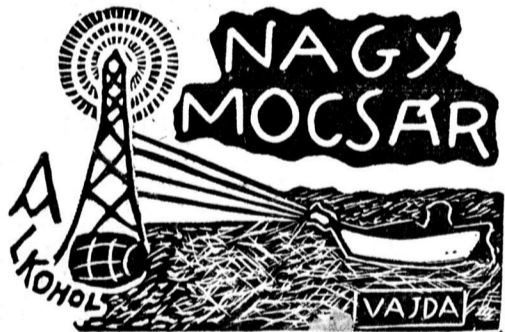
— **A kút kávjára akasztotta magát.** Kispesten, az Árpád-utca 200. szám alatti lakásán Horváth Mihály 65 éves napszámos az éjszaka az udvaron lévő kerekeskút kávjára felakasztotta magát. — Tettét csak reggel vették észre, akkor a napszámos már halott volt.

— **Katonai lóvásár.** A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is közli a lótenyésztő gazdaközöniséggel, hogy a m. kir. honvéd lóvásárló bizottság augusztus 23-án, pénteken délelőtt Debrecenben az állami méntelep melletti fedezettől akolnál lóvásárt tart. A bizottság ezúttal vásárol: 4—7 éves háttaslovakat, tüzérségi háttaslovakat, valamint 3 és fél éves és 2 és fél éves csikókat. A lóvásárlás ügyében közelebbi felvilágosítás az egyesület titkári hivatalában (Hatvan-u. 1.) nyerhető.

FÖLDHASZONBÉRLETI ÁRVERÉS

A debreceni református egyház tulajdonát képező Bellegelő 295. sz. (Váradai Szabó Miklós-féle) 135 kat. hold tanyásbirtok 1935 október 1-től hat évre, f. hó 23-án pénteken délelőtt 10 órakor az egyház tanácesternében (Kálvin-ter 17. sz.) nyilvános árverésen bérbe adatik. Kikiáltási ár 2 q 20 kg. búza.

Küldöttég.

Írta: Zsuhár István

(66)

Ekkor Tökfejű Big is abba hagyta a szuszogást, és megszólalt:

— Az bizony! Van der Leestes úr nagyon derékul utálja a fene Dimmlidummlit, mivelhogy nélküle aligha foghattam volna el az árnyékát, meg ezt a kis Weghes ifiúcskát!

— Hát miszter Dimmeldummernek csak az árnyékát fogtátok el? — kérdezte nevetve is meg csodálkozva is sir Stunte.

— Azt bizony! Merthogy mindent ennek a van der Leestes úrnak lehessen köszönhetni éppenséggel! Mert nélküle csak macskafióka akadt volna a paszujba tóteliknek.

— Nem beszélnél valamivel értelmesebben, Big Komám?!

Biget bántotta sir Stunte rendreutasítása, és egy kissé sértődött hangon „alaposabban” kezdte kifejezni magát:

— Igen! Mert én a Bettytől tudtam meg, hogy az imént hajtott elfele a piszok tulokkővér Fatty házatul, hát utána fuvaroztam, meglehetősen csigagyorsan, mert hamarosan a hátsókerekéjét faroltam el az autójának. Igen! de megállt a fránya lélek, hogy a szél hordaná el; én meg azt hittem megadja magát, de csak belelődözött az utógumiba vagy négyszer egymásután, aztán meg úgy elhajtott, mintha meg se állt volna. Persze a kishabát meg elvitte magával!

Tökfejű Big itt egy hatalmas szünetet tartott, és mikor látta, hogy igen furja az urak oldalát a kíváncsiság, sőt miszter Kóko Sándor egyenesen izgul az előadása alatt, valami túlvilági hangon folytatta:

— A Béka Bruce szerencséjére mondom, nagy pekkem volt, még pedig fekete! Csak ordítani tudtam rettentő csúnyán, mert szerfölött haragos voltam, de ez sem igen használt. A Dimmlidummlit még csak vissza se túlkölt, hogy esne bele, de akármelyik pálínks hordójába!! Ott hagyott engem, mint szent Pál az oláhokat. Hogy ezek az oláhok kik, azt én nem tudom! Azt csak miszter Kóko tudja, mert attul hallom mindétig, hogy úgy megyek el a központul, mint a szent Pál.

Sir Stunte Edward újabb mérges pillantására abba hagyta a kissé hosszú kísézőmú sor közvetítését, és megint rátért szencziójának tárgyalására. Közben felszemével miszter van der Leest-re hunyorgott, mintha attól tartana, hogy esetleg meghazudtolja.

De miszter van der Leest némán, valami könnyed, finom lebegő mosollyal az ajkán hallgatta a balkezes mesterközdetektív „je-

lentését”.

— Hát magamban a lukas gumikkal nem sokat értem volna el, antul kevésbbé a Dimmlidummlit, hacsak nem jött volna miszter van der Leestes úr, hogy az Isten jutalmazza meg érte. No, ekkor meg ugy-e nem magamban vótam, mert az ő autójába ugrottam én is fel, azzal a piszok Dimmlidummlit után roboztunk. Csak azt mondtam van der Leestes úrnak, hogy amott viszik a kicsiny Weghes úrficskát, már száguldoztunk eszünk nélkül a nyomába.

Az urak arcán feszült érdeklődés jele mutatkozott, miközben kutató szemekkel nézegették miszter van der Leestet. Az ő szerepét sehogy sem tudták megmagyarázni maguknak, hiszen miszter Rug Bese Gelmor emberére aligha számíthattak éppen olyan ügyben, amikor riválisának tett segítségéről van szó! Tökfejű Big, úgy érezte, ennyire még soha nem volt a helyzet magaslatán, ezért egy rövid, istentelen hatáskeltő köhögés után emígy folytatta:

— Na igen! Aztán a szemét Dimmlidummlit úr nagyon begyulladhatott, mert mindig közelebb íttuk utána a port. Egyszer csak aztán majd megfagyunk az autóval együtt, ugy-e van der Leestes úr? Az egyik kanyarodónál hirtelen kihajította a kishűt a kocsiból. Csak az Isten őrizte meg, hogy nem a kőrakásra hullott. Hála a szent Istennek, egy nagy virágágyásba pottyant a bébi!

Látva a nagy megrökönyödést, amit élményeinek ecsetelésével keltett, komor, szinte velőtrázó felkiáltásokkal tarkított előadással folytatta a továbbiakat:

(Folytatjuk.)

Caffarelli herceg látogatása a Monti körben és kirándulása a Hortobágyra

(A Debreczeni Ujság tudósítóiától)

Az a rokonérzés, amely Caffarelli herceget, az olaszországi magyarbarát egyesületek elnökét immár negyedízben hozta Debrecenbe, csak mélyült és erősödött mostani itt tartózkodása alatt. Az a szeretet és tisztelet, amellyel őt a Nyári Egyetem vezetősége, a város, a Monti Kör és a MANSz körül vették, arra indította a herceget, hogy a Nyári Egyetem az említett intézmények vezetőinek tiszteletére ebédet adjon. Részt vett az ebéden a helybeli fascio, amelynek szintén része van abban, hogy a herceg jól érezte magát Debrecenben.

Itt tartózkodásának utolsó előtti napján a Monti Kör új helyiségét látogatta meg a herceg. Itt van elhelyezve a Monti Kör többszáz kötetből álló olasz könyvtára, Benito Mussolini és Alessandro Monti ezredes képe, továbbá sok olasz vonatkozású fénykép és tárgy. Caffarelli her-

ceg nagy örömmel szemlélte a sok olasz vonatkozású dolgot és rögtön megígérte, hogy a legnagyobb olasz napilapokat és a legnevezetesebb olasz folyóiratokat küldetni fogja a Monti Kör könyvtára és ősszel berendezendő olvasóterme részére. A herceg kísérelében voltak Roberto Chignoli és Molini di Cosmo olasz ifjúsági vezetők. A Monti Kör részéről Csobán Endre elnök, Vidoni N. János társelnök fogadták őket a Monti Kör tagjainak élén.

Csütörtökön délután utaztak el az olaszok. Dél előtt a herceg még kirándult a Hortobágyra, amelyet idáig még nem volt alkalma látni. Társaságában voltak dr. Vargha Elemér helyettes polgármester és felesége, dr. Pap Károly egyetemi tanár, Csobán Endre főlevéltáros, a Monti Kör elnöke, Vidoni N. János a fascio képviselője, Roberto Chignoli, az olasz ifjak vezetője és dr. Tassy Ferenc, a Monti Kör főtitkára.

Minden eddigi méreteket felülmúl a szeptemberi cserkész jubileumi ünnepély

Szeptember végén eddig soha nem látott méreteken bontakozik ki a cserkész lelkiület azokon az ünnepélyeken, melyeken a IX. cserkész kerület huszonöt esztendő megalkakulását ünnepli meg méltó keretek között. Nemesak Debrecen cserkész társadalma tesz ki magáért, hanem ezek az ünnepélyek központjává lesznek a magyar egyetemes cserkészletnek is s így érthető, hogy csaknem egy teljes napot az országos vezetőknek és a többi kerület képviselőit megjelenteknek szentel a rendezőség. Az ünnepély fénye azonban azokon a nagyszabású ünnepélyeken bontakozik ki melyeken a nagyközönség előtt bizonyítja be a cserkész lelkiület, hogy milyen áldott és jó munkát végez az intézmény.

Ma már sok-sok ezer, közel hatvan ezer magyar cserkész áll e mögött a nagyszerű mozgalom mögött és annak idején, huszonöt esztendővel ezelőtt, mikor újtáira indult a debreceni kerület is, bizony itt-ott titkon megmosolyogták a vállalkozást, a különleges kalapot és kicsit exotikusnak látszó ruházatot. Ma azonban a nagy kalap nagy tetteket rezentál a különleges ruha alatt különlegesen jó szív dobog, erről minden jóérzésű magyar ember régen meggyőződött. S hogy világvízióvalában is milyen jelentősége van ennek a mozgalomnak, arra példát adott a két év előtti világjambore, ahol a magyar nap alatt találkozót

adott a világ minden kultúr nemzete egymásnak.

A debreceni IX. kerület ünnepélye nem lesz olyan nagyszabású mint a gödöllői jamboree, de tulajdonképpen mégis egy kis jamboree lesz, mert rövidebb idő alatt ugyan, de azokat mutatják be a kerület cserkészei ami Gödöllőn néhány héten keresztül olyan nagy élvezettel szemlélte a nagy világ.

És ennek az ünnepélynek különlegesen debreceni zamata is lesz, mert a debreceni múlt elvendi meg az ön a nagy tábor tűzön amelynek keretében a vén Kollégium udvarán valóságos új életre két a múlt diák élte.

Az pedig különleges csemege lesz minden szépért rajongó számára, mikor a világhíres Stadion hatalmas mezőnyében lepereg a nézők előtt egy cserkész nap a kora reggeli ébresztőtől a tábornozás lefekvésig minden, de minden úgy, mint egy mesebeli álom.

A rendezőség nagy munkát végez, de a jelek szerint igen jó munkát, cserkész-munkát. Az előkészületek után ügylátiuk hogy emlékeztetés lesz ez a negyedszázados jubileumi ünnep minden tekintetben s bizonyára a város teljes számban fog ünnepelni a boldog cserkész-társadalommal.

Mert a cserkészek ünnepi itt Debrecenben mindig azonos volt a város népének ünnepével.

Augusztus 21-től jelentkezniük kell a testgyakorlásra kötelezetteknek

Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatósága a testnevelésről szóló 1921. évi LIII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 9000—1924. V. K. M. számú rendelet 11. §-a alapján felhívja a testgyakorlásköteles (12—21 éves) ifjakat, hogy Debrecen sz. kir. város testnevelési vezetőségénél (Wesselényi-tér, volt Bábaképezde) délután 9 órától délután 1 óráig ok-

mányokkal (születési anyakönyvi kivonat, tanoneszerződés, munkakönyv, eselőkönyv, iskolai bizonyítvány), valamint az állampolgárságukat igazoló iratokkal (illetőségi bizonyítvány), jelentkezzenek.

A testgyakorlási kötelezettség alá eső ifjak a netalán testi, vagy szellemi fogyatkozásuk, illetőleg a testgyakorlási kötelezettségük

alól történt felmentésük esetén is kötelesek jelentkezni. Figyelmeztetem továbbá az érdekelt testgyakorlásköteles ifjakat, azok szüleit, (gondozóit), hogy a jelentkezés elmulasztása a 9000—1924. V. K. M. számú rendelet 26. §-a értelmében 1—800 pengőig terjedhető pénzbírsággal, illetőleg a 69,009—1927. V. K. M. számú rendelet 3. §-a 4. pontja alapján 3 órától 12 óráig terjedhető visszatartással büntethető.

Jelentkezési sorrend a következő:

Az 1914. és 1915. évfolyambeliak részére, akiknek a vezetékneve A—B betűvel kezdődik, — 1935. augusztus 21-én, — C—D augusztus 22-én, E—F augusztus 23-án, G—H augusztus 24-én, I—J—K augusztus 26-án, — L—M augusztus 27-én, N—O augusztus 28-án, P—R augusztus 29-én S—Sz augusztus 30-án, T augusztus 31-én U—V—Z betűvel kezdődők szeptember 2-án.

Az 1916., 1917. és 1918. évfolyambeliak, akiknek a vezetékneve A—B betűvel kezdődik, 1935. szeptember 3-án, C—D 4-én, E—F 5-én, G—H 6-án, I—J—K 7-én

Fényvédő francia

arcpuder, száraz és zsíros arcbőrre legjobb minőségben, állandóan lerakásban kizárólagosan PAPP LAJOS illatszertáráiban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58.

EREDETI „SYLVIA“

colderémszappan és „Corydsor“ kölnivíz kizárólagos lerakata: PAPP LAJOS illatszertárai, tehát máshol, mint a lerakathál, nem kaphat. Óvás! Ha bárhol, mint Sylvia szappant, vagy Corydsor kölnivizet ajánlanak, az csak közönséges hamisítvány.

Törvényesen védve!

L—M 9-én N—O 10-én, P—R 11-én, S—Sz 12-én, T 13-án és U—V—Z betűvel kezdődők szeptember 14-én.

Az 1919., 1920., 1921., és 1923. évfolyambeliak részére, akiknek vezetékneve A—B betűvel kezdődik, 1935 szeptember 16-án, C—D 17-én E—F 18-án, G—H 19-én, I—J—K 20-án, L—M 21-én, N—O 23-án, P—R 24-én, S—Sz 25-én, T 26-án, U—V—Z betűvel kezdődők szeptember 27-én.

TESTEDZÉS

Szombaton Kovács József, Rajczy, Sir nyert világbajnokságot

A magyar futball csapat a németek legyőzésével szintén világbajnok lett

Budapest, augusztus 17.

Főiskolai világbajnoki játékok: 800 m-es síkfutás első előfutámban. 1. Stothard angol 1.59.1, 2. Ignátz magyar 1.59.2, 5. Istenes magyar. Második előfutám 1. Faure francia 1.58.1, 5. Aradi. Az első négy helyezett jutott a döntőbe.

5000 m-es síkfutás: Bajnok Ward angol 15.22.6, főiskolai világrekord, 2. Tanaka japán 15.24.4, 3. Csaplár magyar 15.26.7, Werbőczy, 8. Rác, 200 m-es síkfutás: bajnok Sir magyar 21.6, 2. Holmes angol 21.8, 3. Suzuki japán 21.9.

Labdarúgó mérkőzések. Anglia—Lettország 5:3 féldő 3:1 Magyarország—Németország 2:1 féldő 0:0. Erős iramban kezdődött a játék, a magyarok voltak a többet támadók és a magyarok fölényével ért véget a mérkőzés. A magyar csapat ezzel a győzelmével megszerezte a világbajnokságot.

Rudugrás: bajnok Nishida japán 430 cm, 2. Ollie japán 410 cm, 3. Hatmann Németország 400 cm, 4. Csányi magyar 380 cm.

Hölgy távolugrás: bajnok Walschewitz Lengyelország 573 cm, főiskolai világrekord, 2. Göppner német 567 cm, 3. Mauer-Mayer német 546 cm, Nagy magyar 467 cm, Andai magyar 471, Gervai magyar 461.

400 m-es gátfutás: bajnok Kovács József magyar 53.2 főiskolai világrekord és magyar országos rekord, 2. Wegner német 53.5 német országos rekord, 3. Nottbrock német 55.7, 4. Héjas dr. magyar 56.

5 tusa verseny: bajnok Stöck német 3669 ponttal, 2. Lokaiski lengyel 3396, 3. Müller német 3333, 4. Böhm német 3215, 5. Leventé magyar 3159.

Egyéni kardvívás: bajnok Rajczy Imre magyar 6 győzelem, 2. Gerevich magyar 6 győzelem, 3. Berceli magyar 6 győzelem, 4. Hetmer német 4 győzelem. A három magyar

között holtverseny után dönt el az első.

Ezután került sor Lettország—Magyarország hölgy kosárlabda mérkőzésre, amelyet Lettország nyert 30:26, féldő 19:17 arányban.

Tennisz: férfi egyes döntő: bajnok Henkel német, 2. Gábori magyar 3. Dayos.

Főiskolai világbajnoki versenyek egyes játékaiknak végeredménye.

Férfi kosárlabda: bajnok Lettország 8 pont 178:81, 2. Lengyel ország 6 pont 138.89, 3. Magyarország 4 pont 114:130.

Tenniszverseny végeredmény: 1. Németország 37 pont, 2. Magyarország 34 pont, 3. Csehország 13 pont. Atlétikai pontverseny: 1. Németország 121 pont, 2. Magyarország 61 pont, 3. Japán 52 pont.

Nem hivatalos pontverseny állása szombaton este a következő: 1. Magyarország 437, 2. Németország 383, 3. Anglia 116, 4. Csehország 91, 5. Franciaország 67, 6. Japán 65, 7. Lengyelország 61, 8. Ausztria 55, 9. Lettország 49, 10. Belgium 24, 11. Finnország 19, 12. Írország, 8, 13—14. Egyiptom és Dánia 7—7, 15. Újzéländ 6, 16. Észtország 3 és 17. Spanyolország 2.

Olimpia FC—Boeskey 3:2 (3:1)

Boeskey utolsó mérkőzésén az Olimpia csapatától 3:2 féldő 3:1 arányú vereséget szenvedett. A mérkőzés alatt nagy szél fújt, a debreceni játékosok fáradtan mozogtak.

A Rimánóczy-Kupa mérkőzése júli vasárnap délután 5 órakor a Díszegyházban a Villanygyár—Dohánygyár mecs kerül lebonyolításra. — Az e napra kísorsolt DEAC—Textil és DVSC—DKASE mérkőzések a következő alkalomra tolnak ki. Olcsó helyreket!

A FERENCVÁROS NÉGY NAPRA NYIREGYZHÁZARA HELYEZI AT A SZÉKHELYÉT

A Ferencváros négy napra az NYTVE vendége lesz. Szombaton délután 2 órakor indult a csapat Nyiregyháza a Nyugati pályaudvarról. Ma játszik a jubiláló NYTVE csapatával, kedden pedig a rendes heti edzést tartja meg a nyiregyházi pályán. Utána szerdán délután visszaindul és este 9 órakor érkezik Budapestre.

SZERDÁN DÖNT AZ MLSZ ELNÖKSÉGE A NEMZETI-ATILÁ UGYRÓL

Pénteken este az MLSZ elnöksége foglalkozott az ominózus ügyvel, ítéletet nem hozott, hanem kiadta Kenyeres főtájkárnak az ügyet és majd az ő javaslatát veszik tárgyalás alá a szerdai elnöki ülésen. Mindenesetre felszólították a két egyesületet, hogy készüljenek vasárnapi mérkőzésükre.

Az Erembajnokság mai mérkőzései: Egyetkeri-utcai pálya 1 órakor: Trie-Szabó FC, 3 órakor Tegláskert-Vargakert, 5 órakor Nyomdász 11-Fodrász. DEAC-pálya 3 órakor: Klínika-Boldogkert.

EMBERCSEMPÉSZÉST LEPELTÉK LE NEWYORKBAN

Newyorkból jelentik: A hatóságok nagyarányú embercsempészeknek jöttek nyomára. Az embercsempész szer vezet vezetője Kaufmann Sámuel volt, aki kisebb-nagyobb összegek ellenében bevándorlási papírt szerzett. Ilyen módon több, mint egymillió dollár évi jövedelemre tett szert.

DINAMITROBBANÁS A HUBERTUS-KÖBANYABAN EGY HALOTTAL

Nyiregyháza, augusztus 17. Szombat délután a Hubertus-kőbánya raktárhelyiségében robbanás történt. A raktárban nagyobb mennyiségű diamitpatronokat tartottak, melyek közül egy a személgödörbe került és takarítás közben Bikácsi Györgyné egy kődarabot ejtett rá, amelytől a patron felrobbant, majd egymásután robbantak fel a felhalmozott patronok. A raktárhelyiség néhány perc alatt porráégett, Bikácsi né, aki bentrekedett a raktárban, szénmég égett. Krajecz Juliánna még ki tudott menekülni az égő raktárból, de súlyos égési sebeket szenvedett.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZAZÁLOGLEVELEK ÁRFOLYAMA

A Pénzügyi Központ közhírré teszi, hogy a búza záloglevelekben folyósított és búzaértékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a búza záloglevelével kamatszélvényeinek beváltásakor átszámítási kulcsként 1 métermázsza búza fejében 15.40 aranypengőt kell alkalmazni.

TERMÉNYTÖZSDE

Szombaton ismét a tengerüjlet került az érdeklődés előterébe, annak a révén, hogy nagyobb árcsökkenések keletkeztek. A lanyhaság az augusztusi tengeri piacról indult ki. Tegnap 14.95-14.85 volt az augusztusi tengeri, amely tegnap nyitáskor 14.05-14.10-ig esett. Ezt a nagy árcsökkenést több körülmény idézte elő.

Elsősorban az a hír, hogy a jövő hét folyamán az augusztusi tengeriből nagyobb felmondások lesznek és hogy állandóan jön be majd kukorica a román és jugoszláv piacról. Hozzájárult az árcsökkenéshez, illetve a lebonyolítások elénkítéséhez a vidék különböző részéről érkező tudósítás is. Így többek között déltiszai helyekről jelentették, hogy a korán beérett tengeriből illetve a csövesáru-ból napról napra élénkül a kínálat, ami a vidéken is nyugodtabbá tette a tengeripiacot.

Az augusztusi tengeri olcsóbbodása révén zárlatnál a májusi tengeri is körülbelül 45 fillérrel olcsóbb volt mint tegnap. Itt azért volt alacsonyabb az árnívó, mert több helyről jobb jelentések érkeztek a várható hozamról. Körülbelül 15 fillérrel olcsóbbodott az októberi búza és októberi rozs ára is. A liszt piacra a nullásúzt árárt 50 fillérrel leszállították, a rozsliszt árárt viszont emelték 25 fillérrel.

Határidőzár: Búza októberre 15.40 25, 28, 29, 25 zárlat 15.25-26. Rozs zárlat 14.03-04. Tengeri zárlat 14.31-35.

A készáruvásáron búza 10-15, rozs 5-10, zab 20-25, tengeri 60-70 árna 25 és búzakorpa 5 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI TERMÉNYPIAC

Búza 1430-1420-1400, rozs 1350-1330-1320, árpa 1580-1550, zab 1550-1500, tengeri 2100-2050-1900, yucerna 900-850-700-780, Széna 820-800-780-650-750, lóhere 880-70-750, búkkönyv 650-600-550

alomszalma 200-180, rozsszalma 220-20, zsupszalma 300-250.

PIACI ÁRAK

Hízott liba kg 90-110, hízott ruca kg 80-100, sovány liba párja 420-680, sovány ruca párja 150-280, tyúk párja 320-500, csirke párja 80-280, tojás drb 6-7, alma kg 8-50, körte kg 18-55, szilva kg 16-40, szőlő kg 50-70, őszi barack kg 60-90, dinnye, görög 6-10, dinnye, sárga 12-18, citrom drb 8-16, zöldség cs. 4-6, fog hagyma cs. 20-30, sóska és spenót cs. 2-5, hónapos retek cs. 2-3, zöldhagyma cs. 2-3, vörshagyma kg. 9-10, burgonya, új 7-12, zöldbab kg 20-26, szárz bab kg 24-30, paradicsom kg 12-18, tök drb 6-18, ugorka 100 drb 50-120, fejes káposzta drb 2-15, kelkáposzta drb 2-5, paprika 100 drb 30-120, zöldségi drb 2-3 fillér.

KÖNYVESHÁZ

NELKÖLÖZHETETLEN!

Tudósok, kiváló szakorvosok sokévi tapasztalatait, tanácsait szerezheti meg ezen művekből.

- Napfürdőzés és a napfény gyógyhatása. Dr. Bucsanyi P 2.70
- Modern házasság. Prof. W. Steckel P 3.10
- Üzenet az anyáknak. I. rész. Kisgyermekkor. Dr. W. Steckel P 2.70
- Üzenet az anyáknak. II. rész. Ovodáskor és az első iskolai évek. Dr. W. Steckel P 3.70
- Üzenet az anyáknak. III. rész. Serdülőkor. Dr. W. Steckel P 3.90
- Ischiás és derékfájás. Dr. Englander P 1.90
- A méhrákról. Dr. Földes P 1.30
- Idült székrekedés. Dr. Izsák P 2.70
- Hogyan éljen a mai ifjúság? Dr. Wallenstein P 2.10
- Elhízás és soványító gyógymód. Dr. Luács P 2.70

Fenti könyvek kaphatók a Debreczeni Újság kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL

Vasárnap:
NAPOLYI SZERENAD
Lauri Volpi, a világhíres tenorista főszereplésével. — Megelőzi: **Albérli kerestetik**
Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

HIRDETMÉNY

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekeit lakosságát, hogy folyó évi augusztus hó 20. napjára (Szent István-nap) eső heti 16-és szarvasmarhavásár az országos ünnepnap miatt folyó évi augusztus hó 19-én, hétfőn lesz megtartva. Debrecen, 1935 augusztus hó 16-án. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

HIRDETMÉNY

Ertesítem a város érdekeit lakosságát, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földművelésügyi miniszter úr felhatalmazása alapján hazai származású, fehérbőrű, olomzárótt lucerna, bíborhere, szösös búkköny, pannonbúkköny és őszi takarmányborsó vetőmagot fog kedvezményes áron kiosztani. A utca-mag árak fejében q-ként 171.50, 3% forg. adó 5.15, összesen 176.60 P, a bíborheremag ára fejében q-ként 33.00, 3% forg. adó 1, összesen 34.00 P. A zsákért drb-ként 1.20 P fizetendő. A szösös búkköny ára fejében q-ként 50.40 P. A pannonbúkköny ára fejében q-ként 37.80 P. őszi takarmányborsó ára fejében q-ként 23.10 P. A zsákért drb-ként 1.20 P fizetendő. A fenti árak 100 kg-ként az Debrecen vasútállomás, vagy az szállító cég raktárában Debrecen értendők.

Felhívom tehát az érdekelteket, hogy akik a kiosztásra kerülő kedvezményes áru takarmánymagvakból részesülni kívánnak: igénylésüket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-u. 20. sz. földszint 46. sz. szoba) a hivatalos órák alatt folyó hó 24-ig jelentsék be. Egyidejűleg az igényt mennyiség után esedékes összeg is kifizetendő. Figyelemztetem az igénylőket arra, hogy a kiosztott vetőmagvak minőségéért, tisztaságáért és csirázó képességéért a Mezőgazdasági Kamara mint jogi személy felelősséget nem vállal és a vetőmag igényes utólag vissza nem vonható. Debrecen, 1935 augusztus 16.

Hejyettes polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Újságban és a Debreczeni Független Újságban jelenik meg. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 16. sz. ad. (Telefon: 23-48.)

LEVELEZÉS

Margit, Szajloda

Pensio a Hajász-féje vendég-15 udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta ezobák Bősöges étkezés. Olcsó árak. Nvaralóknak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, vilámos megállóknál. Telefon 10-24.

Minden

kiszolgálás 50, manikűr 40 fillér tartós hullám 6 P-től Bodnár női fodrász, Varga-u. 1. szám, 2833

HÁZASSÁG

36-40 év körüli nyugdíjépis úriember ismeretséget keresi házasság céljából intelligens, kath, csinos özvegy asszony család házzal kétezerrel. Minta jelgére, 167

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Fűszerüzletembe kiszolgálóként azonnatra felveszek Goldmann, Erzsébet-utca 1. 1530

Mindenes

főzőné jó bizonyítvánnyal bejárónőnek kerestetik. Piac-u 10. I. e. 1544

Gyakorlattal

bíró vasalónőt állandó munkára alkalmaz. Hrabóczy-gyár, Széchenyi-utca 70, 1536

Hímzőnőt

és közilányt felvesz. Biró Erzsébet iparművész Piac-u. 51 1541

Mindenes

szakácsnő, csakis komoly asszony vagy leány felvétetik. Jelentkezni lehet Magyar Ruháiparnál, Bika-szálló épületben, 202

Szorgalmas

fiatalasszony takarításra jelentkezzen 10 órától Mészáros-ter 15. 2. lakás. 161

Bejárónőt.

aki minden munkát végző, alkalmazok Bernádné, Korpány-u. 5. 230

Masamód

kisteányokot felvesz „Friczi” kátszállón. 1501

Bentlakó

mindenes azonnali bejézésre kerestetik Piac 66, udvarban. 138

Mindenes
szokásot keres Vidéki városhozan gyermektelen család. Jelentkezés Batthyány-utca 16. 1505

Budapestre
főzni tudó mindenes jelentkezzen 8-11 óra között. Hajas Géza. Gambinus-átjáró. 1499

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Ügyes
kifutófiú azonnal felvétetik. North.Nyugoti-u. 48. 89

Azonnali
heljépésre keresek jókölsejű rőfősségeket. Zádor Benő. Hajdúbőszörmény. 1511

Téglaszállításhoz
fuvarosokat felvesszünk. Debreceni Gőztéglagyár. Piac-u. 70. 214

Szabóságok
felvétetnek. Hatvan-u. 56. Nyul. 1533

Többéves
gyakorlattal bíró segédet szepember 1-től alkalmazok. Lehetőleg fényképes ajánlatokat Ungár Lipót textilárúháza. Nyíregyháza. 1515

Csizmédia.
vagy cipészsegéd aljezási munkára felvétetik 1 P 40-ig. Kemény Zsigmond-u. 14. Köztetető felé. 1519

Piataj
segédet vagy kifutót, ki a szakmában járatos, felveszek. Ketz rádió Piac-u. 60. 1518

Tanulót
úri szabóságához felveszek. — Gacsárdi Mihály, Hatvan-u. 11. 1537

Raktári
szabóságához jó nagy munkásokat felveszek. Dégenfeldtér 6. Páskuly. 1552

Egy
14-15 éves jobb fiút kifutónak felveszek. Jékel, Bethlen utca 52.

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Magános
úrasszony idősebb házaspár, vagy férfi háztartását vezeti. Özv. Bodnár Józsefné. Ujhébertó. 165

Magános
úrasszony, egilis munkaerő, kiváló üzleti szellem, 200 pengő övedékekkel pénztárosi állást keres, esetleg bizományi áruüzletet átvenne. Címe a kiadóban.

Állást
keres szerény igényű, főszere és csemegeszakmában járatos kiszolgálókéany hosszú bizonyítvánnyal. Nemes-utca 15. 1540

BUTOROZOTT SZOBA

Utcai
és udvari butorozott szoba kiadó. Bethlen-u. 20. 233

Utcai
butorozott szoba kiadó. Piac-utca 49. 1539

Egy.
esetleg két szép, vízvezetéki mosdóval ellátott butorozott szoba kapualatti bejárattal, külön szép udvari szoba kiadó. Megtekinthető 10-12-ig József kir. herceg-u. 18. 1525

Különbejárattú
utcai szép butorozott szoba lakónékiül udvarban kiadó. Garay-u. 20. 221

Központi
fűtéses parkettás különbejárattú szoba fürdőszobával, ellátással kiadó. Szent Anna 35. 1538

Különbejárattú
butorozott szoba 1-2 személynek parkirozott udvarban fürdőzőknek is azonnal kiadó. Rákóczi-u. 35. 1520

Teljesen
különbejárattú butorozott szoba előszobával kiadó. Bethlen-u. 1. 210

Szépen
butorozott szoba kiadó Cimbalom eladó. Rothermere 38. keresztépület. 163

Debrecen
legszébb helyén, egylakóú parkirozott udvarban parkettes fürdőszobás butorozott szoba kiadó. Kossuth-u. 53. Szücs. 181

Különbejárattú
csinosan berendezett szoba fürdőszobahasználattú központi fűtéssel kiadó. Svetits-palota. I. lépcső. II. emelet 1. 1462

Különbejárattú
utcai szép nagy butorozott szoba esetleg ellátással kiadó Batthyány-u. 9. 2513

Egy
különbejárattú butorozott szoba ellátással is kiadó. Komlóssy-út 43. 126

Utcai
kétbalkos parkettás butorozott szoba. 1 parkettás udvari szoba kiadó. Piac 77 I. 155

KIADÓ LAKÁS

Szoba.
konyha, vendégs lakás szepember 1-re kis családnak kiadó. Bethlen-utca 14. második lakás. 4019

Háromszobás
teljes komfortos lakás november 1-re kiadó Piac-utca 72. 1516

Kiadó
egy háromszobás, kétszobás és egyzobás modern komfortos úrilakás Hatvan-u. 61. Értekezni Papp Lászlónál. Ferenc József-út 16. sz. 215

Utcai
szoba, konyha, kamara, faskamara szepember 1-re kiadó Keletisor 1-d. 209

Egyzobás.
előszoba, konyha, speiz mellékkelhelyiségekkel kiadó Nemzetőr-utca 3-a. 1527

Kétszoba.
konyha, speiz mellékkelhelyiségekkel kiadó. Nemzetőr-utca 3-a. 1528

Négyzobás
utcai másodemeleti, szépen renovált komfortos lakás kiadó Hungária-palotában novemberre, esetleg azonnalra. 1529

Kétszobás.
esetleg háromszobás, új fürdőszobás komfortos lakás parkirozott udvarban november 1-től kiadó. Rákóczi-u. 35. 1521

Különbejárattú
utcai szoba, előszoba, teljes ellátással is kiadó. Rendelőnek. Irodának is alkalmas. Szent Anna 34. délelőtt 9-től 3-ig. délután 6-7-ig. 219

Kiadó
újtonnan épült 2 szobás lakás azonnal, s szintén 2 szobás októberre. Értekezni Nagy Kata hölgyfodrász szalon. Kossuth-utca 11. sz. 216

Egy
nagy szoba kamarával kiadó. Nemzetőr-utca 3-a. 1525

Egyzobás
lakás konyhával kamarával azonnal kiadó szép, csendes udvarban. Budaj Ezsaiásból nyíló Terr-utca 3. 193

Kétszobás
modern lakás mellékkelhelyiségekkel kiadó. Vénkert, Domokos Lajos-utca 26. 191

Kétrendbeli
egyzobás, konyha, faskamara lakás kiadó szept. 1-re. Hajó-utca 6. 189

Egyzobás.
konyha, faskamara szepember 1-re kiadó. Vigkedvú 21. 188

Egyzobás.
konyha kiadó Bujdosó-utca 6. (Homokkerti.) 195

Kiadó
az Iparkamara Werbőczy-utcai házában 3 szoba, hál és mellékkelhelyiségekkel álló központi fűtéses lakás. A lakás bármikor beköltözhető. 2840

Háromszobás
modern lakás 300 négyzetű szőlővel, gyümölcsösökkel egyetemhez közel november 1-re kiadó, esetleg eladó. Andrássy-út 91. 52

Egyzobás.
konyha, kamara szept. 1-re kiadó. Lorántffy-utca 30. 164

Kiadó
3 szobás modern utcai lakás. Gáz és fürdőszoba bevezetve. Csapó 59. 225

4 szobás
helles villalakás, komfortos november 1-re kiadó. Zetemér utca 5. szám. Megtekinthető délelőtt 10-12-ig és délután 4-6-ig. 226

Kétszobás
lakás telekkel szepemberre kiadó. Kassai-út 33. Bövebbet Arany János-u. 25. ügyvédnél. 1535

Utcai
2 szobás lakás kiadó Búsi-u. 20. sz. alatt. 1547

Komfortos
2 szobás, fürdőszobás lakás gázzal, vízzel, villannyal november 1-től kiadó. Tisztviselőtelep, Forgács-utca 5. 232

Hegyi Mihályné-u 50.
és gróf Vécsey-u. 25. két- és egyzobás lakás kiadó. Értekezhetni Arany János-u. 31. 90

Kiadó
egyzobás, konyha, mellékkelhelyiségekkel. Kerekes-telep. Gáz, utca 32. szám. Érdeklődni Homok-utca 80. x

Háromszobás
utcai másodemeleti lakás teljes komforttal november 1-től kiadó. Értekezni házfelügyelőnél. Simonffy-u. 13. 759

Utcai
2 szobás konyhás lakás szepember 1-re kiadó József kir. herceg-u. 41. 1509

Utcai
háromszobás lakások szepemberre és novemberre kiadó. Vörösmarty 24. 1506

Püspöki pajtatásban
4 szobás lakás azonnalra, 7 szobás lakás november hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 203

Hatvan-u 42.
sz. alatt 3 szobás lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 204

2 szoba
garzon lakásnak kiadó. Széchenyi-u 22. 1513

Egyzobás.
konyha mellékkelhelyiségekkel elsejére kiadó. Különféle bútorok eladó. Török Bálint-utca 25. 199

Kiadó
magántekés, 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, pince — Bercsényi-utca 65. 197

Kiadó
egy- és kétszobás mellékkelhelyiségekkel azonnalra. Czegléd-utca 14. 196

4 szobás
utcai lakás nov. hó 1-ére kiadó. Péterfia-u. 17. 127

Ötszobás
modern lakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Rákosi Jenő-utca 4. (volt Király-utca.) 180

4 szobás
összkomfortos modern lakás november 1-re kiadó. Simonffy-u. 32. 1508

4 és 5 szobás
fürdőszobás, parkettes utcai és udvari lakás november 1-re kiadó. Arany János-u. 54. 1468

Kiadó
lakások Deák Ferenc-utca 21. sz. alatt. Értekezni Hunyadi 14. Sirkóraktár. 2737

Kiadó
utcai négyzobás, parkettes lakás, előszoba, fürdőszoba, konyha, pincével november elsejére. Arany János 47. sz. 1663

Négyzobás.
konyha, kamara stb. november 1-től Kossuth-u. 49. sz. alatt kiadó. Értekezhetni Kossuth-utca 44. 1596

Kiadó
Széchenyi-utca 69. számú kert háromszobás lakással november elsejére. Értekezni Arany János 47. alatt. 1665

Kétszobás
előszoba konyha, kamara egyetem közelében azonnalra kiadó Bőszörményi-út 79. 112

Kiadó
utcai I. emeleti 4 szobás modern lakás Piac-u. 4. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1618

Modern
háromszobás lakás november elsejére kiadó. Szent Anna 22. I. emelet, 1 ajtó. 128

AJÁNLAT

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok tüzifái, szenttől szükösögre is a legolcsóbb készpénz áron kapják házhöz szállítva, havi részletfizetésre is. Helász Bertalan, tűzifa- és szénkereskedőné. Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24.

Izletés
magyaros házikoszt kihordásra és bentékezésre kapható. Pauchly Béláné, Batthyány-u. 9. 2857

SÍRKÖVEKET
gránitból, márványból és műkőből készíti a DEBRECENI MŰKÖGYAR RT. Fürdő-u. 2. Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása. 2235

Pajtatetős
épület bontása megkezdődött Károly Ferenc József 18. alatt Anyagok a helyszínen és Csapó 23. alatt kaphatók. 222

Vásárlásainál
a debreceni Mansz-szövőde ki tünő szőttés áruit kérje Szövőde: Régi bábaképezdeben. 207

Téglá és cserén
főmínőségben olcsó árban kapható a Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárból. Iroda: Fürdő-utca 2. Telefon 16-10. 2334

Új ortopéd cipőüzem!
Grizmann-cégtől kiplétem. Dégenfeldt-tér 10. szám alatt az udvaron készítek fájós lábakra kütünő ortopéd cipőket. Pehelykönnyű parafabetéteket érzékeny lábakra felejtőség mellett. Dívatecipők méret után. Tisztelettel Pihoczás János. 177

Marhahús
felsár, farti, fehércsénye 1 kg 0.68 fillér, tarja, szeggy 1 kg 0.52 fillér, gulyáshús 1 kg, 0.48 fillér. Tejgyenge borjúhús nyomtaték nélkül felettűnő olcsó árban. Csapó-u. 40 Rákóczi-utca-tól az első mézszárszek. 133

Saját szövetelméből
készítek a legújabbi divat szerint mindennemű férfiruhákat igen mérsékelt árban. Pontos kiszolgálás. — Tessék próbarendelést tenni. Keresztesi úrszabó, Varga-u. 1. sz. 2830

Egy kilogram
I-a. színes zománc olajfesték ajtó, ablakok festésére 1 pengőért Csapó-u. 14., a volt Neumann festéküzletben beszerezhető, míg a készlet tart. 143

Költöztetést
Budapestre, áruk fel-, leszállítását gumikereű kocsimmal olcsón vállalok. — Debrecen! Szabó Kálmán-utca 55. Fátetep. Telefon 22-42.

KÖRIS, GYERTYÁN, BÜKK, TÖLGY
hasábban és felvágva ajánlóan kapható olcsó áron az Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedőnél. Pest-u. 2. Telefon: 32-31. 2236

Nemesi címerek
családfák, ősták, mindenféle heraldikai munkák festése szakszerűen, művészi kivitelben. Magoss György-tér 20. 1316

TELJES ELLÁTÁS

Diákokat
a város szívében, mindegyik iskolához közel, külön utcai szép nagy szobába elsőrendű teljes ellátásra elfogadok. — Batthyány-u. 9., utcai lakás. 159

Tízennegy
éves kereskedelmista kisánya részére izr. úriscsaládnál elhelyezést keresek Rákosi Jenő-utca fétmelet 3. 190

Középiskolás
lánykának vagy egyetemi hallgatóknak elsőrangú teljes ellátást, kellemes otthoni nyújt úriscsalád. Werbőczy-u. 3. 1524

OKTATÁS

Korrepetitort
keresek másod- és harmadéves jogászhoz azonnalra — Simonffy-út 19. 137

ÉLELMISZER ITAL

Fajborok
csépléshez gazdátársaimnak alacsony napi áron ó és új magafokták. Arany János 30. Blazsek termelő. 22

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Fűvészkert-utca 16. szám.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Egyszobás, előszobás, konyhás lakást mellékkelhelyiségekkel a nagyalomlás közelében szeptember elsejére keresek. Cím: „Egyszobás” a kiadóban.

Szoba, konyhás lakást mellékkelhelyiségekkel keresek. Cím: három méter hosszú, hatvanöt széles lemezről eladó. Némethy, Vigkedvű-u. 27. 220

Diszkrét bútorozott szobát utcait, kapualatt keresek jól megfizetve. Jellege: „13”. 1549

Szeptember 1-re egyszobás, előszobás úrlakást mellékkelhelyiségekkel keresek a kath. templom közelében. — „Nyugdíjas” jellegre a kiadóba. 1548

KERESLET

Írógépet, használtat, de jókarban levőt megvételre keresek. Címet ármegjelöléssel írógép jellegre kérem. 152

Öntött vaskályhát megvételre keres. Kőny-trefik, Kossuth-u. 2. 153

Búzaajtát, repceajtát, köleskeréket keresek megvételre. Apafi-utca 20. 1394

Cserépkályhát használt, de jó állapotban levőt keresek. Címet ármegjelöléssel „Cserépkályha” jellegre kiadójavatalba kérem leadni. 1418

Jókarban lévő forrási szőnyeg 3x2 és felezt veszek. Cím a kiadóban. 218

Tejet 20-30 liter naponta veszek. Klór, Gázgyár-u. 4. 1543

Veszek használt bútor, zálogjegyet, varrógépet, szőnyeg, ruhakamrát, Braun, Csapó 14. Hírvásra jövök. Telefon 32-11. 228

ÖZLET-MŰHELY RAKTÁR

Üzletáthelyezés

A MONE orvosi műszer- és kórházberendezési R. T. a Kistemplom-közből Piac-u. 41. (Szilágyi kézimunkaüzlet) alá költözködött. 2817

Központon holt (osztható) egyszobás novemberre azonnal kiadó. — Csapó 19. 1503

Ferenc József-út 4. szám alatt kiadó egy utcai üzletáthelyiség. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1199

Üzletáthelyiség berendezéssel szeptember 1-re kiadó. Árpád-tér 13. — Ugyanott kétféle lakás szeptember egyre kiadó. 1496

Jóforgalmú termény-, liszt-vegyeskereskedés kiadó. Kishegyűsi-út 17. 17. sz. 201

Kiadó Vigkedvű M.-u. 2. számú épületben üzletáthelyiség szeptember elsejére. Értekezni Szent Anna 53. 48

Üzletáthelyiség kiadó. Werner-féle üzlet Piac-utca 72. Értekezni a házfelügyelőnél, vagy telefonon 20-13 alatt. 1517

Üzletáthelyiség borbélynek hentesnek forgalmas helyen kiadó. Klór, Gázgyár-u. 4. 1542

Kiadó 40 éve fennálló, négy utcára nyíló sarok fűszerüzletáthelyiség. Értekezni Nyil-u. 2. aító 2. 179

Jóforgalmú fűszerüzlet nagy vevőkörrel, kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 1523

Csapó-u. 103. alatt a Belgrádi-féle rőfőszület november 1-re kiadó. Értekezni Kassa-út 33. 224

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

STEYR TIP XII.

CABRIOLETT 4 személyes eladó **NEUBAUER KÉTMALOM-UTCA 4.**

Kerékpárköcsözés Szép a kis nő kerékpáron. Kölcsön vette olcsó áron Csapó-utca nyolcvanhat. Szabónál kölcsön kaphat.

Gyerünk gépért Szabóhoz. Anál egyik gép sem rossz. Női gépek, kerékpárok. Nálá kölcsönzik fiúk lányok. Telefon: 17-99. 2808

Kerékpárt kisebb méretű, 10-12 éves gyerekeknek valót megvételre keresek. Kuszka börtület. — Kossuth-u. 25. 130

Chevrolette autó üzemképes állapotban eladó Csapó-utca 10. az udvarban. 970

Autóját, traktorját motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Postarík) Nyil-utca 15. szám alatt. Telefon 16-76. 808

BIRTOKBÉRLET

Bérletet 150-300 holdig keres lehetőségg Debrecen közelében Schönwald János Újfehértó, Csajkos-tág. 1512

Cucában 13 hold és 448 négyszögöl területű föld október hó 1-től hat évre hasznóbérbe adó. — Értekezni lehet Kálmántér 17. sz. alatt a g. gondnok hivatalban. 205

58 holdas tanya birtok Halápon kiadó. Budai Ezsaiás-utcából nyíló Tarr-utca 3. 194

Öndöd Kádár-dűlő 72. sz. alatt 19 hold föld tanyával együtt október 1-re kiadó. Értekezni lehet Borz-utca 24. sz. alatt. 128

Kiadó tízennégy hold tanya birtok Újmacson harmadába. Különösen tehénre alkalmas. Kőlcsey 15. 190

Szoboszlói-útfélen 18 és fél hold föld hasznóbérbe kiadó, Károly F. József-út 54. 229

Hajdúszovátai határban 20 hold föld kiadó. Értekezni Bercesényi 56. a tulajdonosnál. 184

Szepesen 25 hold föld október elsejétől bérletbe kiadó. Kar-u. 5. 206

Bérbeadó 16 holdas tanya épületekkel. Értekezni Diószegi-út 20. — Nyil-utca 139. szám. 126

HANGSZER

Zongorát keresek bérbe. Losonci, Csokonai-u. 26. 1550

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK. biciklik modern csőbutorok, kerti bútorok, ágyceték, matracpárnák stb. legjobb minőségben, avári árban kedvező fizetési feltételek mellett a Vas-és Rézbútorgyár Rt.-nél Isnotály-u. 5. és városi irodájában Royal-énület szerezhetők be

Egy füstölt túlzva ebédülő eladó József kir. herceg-utca 51. 125

Recamé. kombinált szekrény, fotelek, söberágy, varrógép, vasgép, redőnyös íróasztal, könyvszekrény, márkás festmények kaukázusi dió teleháló, fűháló, antik komót rádió, női antik íróasztal, antik szekrény, új cipők, ruhák, tükör, fűzői ebédülő, ebédőszekrény, ágycak különféle bútorok eladása, vétele, cseréje. Degenfeld-tér 8. 144

Diófa hálo, konyhabútorok, edények, fajtóra, szobaközet stb. minden elfogadható árban. Rothermerre 25. 1543

ELADÓ ALLATOK

Komondor, fajtisza, fehér, herélt, igen jó házőrző eladó. Pozsonyi-út 20. 187

ELADÓ HÁZ

Város szívében negyfelkű ház eladó. Garay-utca 26. 38

Homokkerten Otáh Károly-utca 48. számú ház 4 lakással, igen kedvező feltételek mellett alkalmi áron eladó. Magyar Autóforgalmi Rt. Hatvan-u. 53. 1324

Családi ház villamos megállónál kerttel 6000 pengő készpénzért eladó Jerikó-utca 42-b. 19

Eladó családi ház Kerekes-telepen kétszobás, 3244 négyszögöl földdel, Tógláskert, Basahalom-u. 5. 600

Eladó Kálmán-tér 14. sz. ház, mely áll: 1 utcai 4 szobás és 1 udvari lakásból. Értekezni lehet Budai Ezsaiás-utca 51. sz. alatt. 154

Eladó ház Lohner-utca 48., kétszobás, konyha istálló, hatszáz négyszögöl telek. 192

Eladó Csokonai-utca 46. számú jó kis családi ház istállóval. 208

Eladó Déji-sor 17. sz. gyümölcsös-szel, Kütönösen vasutasoknak alkalmas. Értekezni Beszef János-u. 12. sz. lehet. 217

Csokonai-utca 4. számú ház eladó vagy föld-edejeresítendő Bikar-szálloda, száztizennyolc. 1530

Eladó Gyermekek hely mellett a Csörtsz-u. 3. sz. 664 négyszögölös kertés ház, Esetleg november 1-től bérbeadó. Értekezés: Arany János-u. 4. — emelet. 31-b.

Eladó Poroszlay-út 4. számú, 610 négyszögölös, adómentes ingatlan (3 szoba, fürdőszoba stb., gáz, villany vízvezeték, csatorna. Kedvező feltételek. Értekezés: Arany János-u. 4. ügyvédi iroda. 31

Eladó házak! Károly Ferenc József-út 13. és 17-B. szép ötszobás úrvillák. Pest-u. 39. Csokonai-utca 50. Barna-utca 13. Megbízott Samu János, Hunyadi-utca 24. 24

ELADÓ FÖLD

Házhelyeimet a Homokkerten és a Simonny-úton árusítom. Rajeczi Burián Zoltánné. Értekezni dr Kovács és dr. Papp ügyvédek Batthyányi-utca 14. irodájában. 1615

Eladó Kiszállomás mellett, Paiskota-utca 17. számú 1625 négyszögölös ingatlan Esetleg október 1-től bérbeadó. Értekezés: Arany János-u. 4. ügyvédi iroda. 31-c.

Eladó földek! Ebesen 18 hold tanya, Ondódon 26. 10 tanya, Cserén 30. 27. 18., Acsádi-úton 8 km. 16 és fél hold prima tanya, kövesút mellett 20 hold 4 szobás úri lakással. Megbízott: Samu János, Hunyadi-u. 24. 24

Harsányi Gusztáv-u. 670 öföld eladó. Értekezni Arany János-u. 31. 91

Házhelyek eladók Gyár-utca 11. sz. a. Kegyesrend telkén. Értekezni dr. Böszörményi Béla ügyvédnél Piac-u. 70. délután 4-6. 128

Villatelek gyümölcsfákkal, egyetemenhez pár percnnyire, olcsón eladó. Értekezni Poroszlay-út 73. 2822

Óriás telek, két utcára nyíló s így könnyen parcellázható is. Igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó. 2700 négyszögöl, gyümölcsösnek, konyhakertésznek kiválóan alkalmas. Széchenyi-utca 85. sz. Értekezni a Debreceni Újság kiadójavatalában délután 12 és 1. délután 3-4 óra között. 1595

KÜLÖNFÉLE

Sírszegélykő 3 darab eladó. Görbe-u. 1. 186

Trafikot vennék kisebb szerűt joglemondással igényjogosult. — Cím a kiadóban. 186

Champignon- gomba termelő szakember 15. késsel társulna. Jellege: 2000-3000. 1531

Bevezetett élelmiszerek termelő üzeme nagybirtáshoz társat társnőt keresek. Kettőezeröttszázal azonnal. Jellege: „Existencia”. 1532

Elveszett arany karóra Rákóczi-utca saroktól Csapó-utca 19-ig. Kérem a talált tárgyat a Fűvészkert Ujság kiadójába leadni, hol jutalomban fog részesülni. 1531

Eladó Rothermer-utca 22. sz. alatt egy fracköltöny, egy szmoking férfi öltöny, két kalap, egy nagy bogrács, egy mosóüst és két stélzsi 171

Szifitársát Fordson traktorhoz eladásra kínáló urat felkérem, jelentkezzen Pusztainál, Nyil-u. 15

Istálló négy lóra szent, 1-től kiadó Boldogfalva-u. 17. sz. alatt. Értekezni Mátrai Imre zárgondnoknál Debreceni Elbirtokosoknál. 158

ELADÓ INGÓSÁG

VILLANYGÓKOT igen olcsón elad, cserél. **El-törött dísztárgyakat,** nappal, két, vázákat, porcellánokat restaurál, javít szakember. Olcsón **BÁRANY RÁDIÓHAZ** Szent Anna 1. Csillárok, villamos cikkek bámulatos olcsón. 2806

Lemez víztartály, 1500 literes és 2 literes sárvas olcsón eladó. Szeszina-utca 4. 223

Eladó cca 34 m hosszú, 2,40 m magas ócska kerítés, kapuval, vasalással és ócska gerendák. Ért: Erdélyi Tűzfűrés és Szénkereskedésnél Pest-utca 2. Telefon: 32-31. 178

Eladó Minimax és szabószabó fiókokkal. Arany János-u. 47. 1664

Egy jókarban lévő jégsekrény eladó. Kigyó-utca 53. 185

Eladó egy nagy szalontükör és egy nagy csillár. Simonffy-u. 13. házfelügyelőnél. 1148

Építkezési sínek, víztartály, vashordó, rolló aítóval eladó Hatvan-u. 49. 1187

Használt zsákok és ponyvák eladók József kir. herceg-u. 18. 1526

Eladó aító, ablak, vályog. Szeszina-utca 6., kisállomás mögött. 213

Világító reklám, kerek alakú olcsón eladó villanyserelővel, Piac-utca 46. udvarban. 214

Aító 104x220 cm, véseft, üvegezett, tokkal, kifogástalan. Eladó. Eprekert-u. 19. sz. 227

Nyomatott a Magyar Nemzet Könyv- és Lapkiadóvállalat R.-T. körforgógépén. Technikat vezető: Liptay András

Budapest és külföld

teljes
heti

RÁDIÓMŰSORA

*

DEBRECZENI UJSÁG

VASÁRNASZÁMJA

39. ÉVF.

DEBRECEN, 1935 AUGUSZTUS 18.

187. SZ.

Beköszöntő

Vér... Vér... háború...
halál... A békeparancsok tizen-
hatodik évében, amikor világ-
részek készülődnek a végső (?)
összeesésre, minden ujságnak
ez a mottója:

— Vér... vér... háború...
halál...

A napilapokat borzadva ejtjük
ki kezünk közül... Százezer halottja
van már a Sárga-folyó áradásá-
nak... Mexico utcáin újra ölik
az embert... Nyolcezer vádolt
a csekabírósg előtt... Egy olasz
miniszter szörnnyű repülőkatasz-
trófája... Hatvan öngyilkos Pes-
ten, kilenc életunt Debrecen-
ben... Harminc utasával a szá-
ladékba zuhant egy háálautó...
A németek feltaláltak egy újfajta
robbanószert... Tíz perc alatt
cégész Londont el tudná pusztí-
tani az X-2 sugaras repülőgéppel...
Toulon utcáit halottak borítják...
Genjben elkerülhetetlennek tart-
ják az olasz—abesszin háborút...
Es így tovább.

A vérnek, halálnak ebben az
örült orqájában pihenésre vá-
gunk a lélek. Az ujságolvasót hal-
danán „nyájás” epitetonnal be-
céztek... Ma feldült ábrázolá-
nak, borzasnak, véres szeműnek
látjuk, aki előtt a fekete betűk
is véres foltokba folynak és úgy
jutja végig az oldalakat, hogy
minden hírt, közleményt egyet-
len borzalomba: a mindennapi
nyomorúságok vérözönébe ol-
vaszt.

A „Debreczeni Ujság—Hajdu-
föld” szerkesztősége egyik régi,
kedves óhaját valósítja meg,
amikor megindítja a vasárnapi
mellékletét.

Ez a pár oldal békét, vasár-
napi örömet akar hirdetni. Az a
célja, hogy minden vasárnap
újra a „nyájás olvasók” szeméi
ragyogják be az ünnepi oldala-
kat, ahol a vallásos elmélyülés,
a hazafias érzület építgy megal-
lálja a helyét, mint — ha kicsi
adaqokban is — a költészet, a
széppróza, a humor és így to-
vább.

Arra fogunk törekedni, hogy
minden vonatkozásban a lehető
legnyívósabbat s legmagyarabbat
adjuk.

Itt jelentjük be, hogy vasár-

Vasárnapi írások

Szovjet parancsolat: gyűlöld szüleidet!

A szovjet az orosz nép milliói-
nak újból ajándékkal szolgált.
Megöltötte az apa és anya meg-
szólitást. Az apa és az anya meg-
szólitást olyannak találta a vör-
sös kultúrnépbiztoság, hogy
ezekre nincs szükség, mert a
szovjet területén csak kollektív
férfiak és kollektív nők vannak,
ilyen körülmények között bur-
zszulyluxus az apaság és anyaság.
Első hallásra azt mondja az ember,
de olyan örület, valóban örület,
de olyan örület, amelyben rend-
szer van. És szerencse, hogy
rendszer van, mert ez fogja egy-
szer a szovjetrendszer halálát is
jelenteni. Mert minden lehet a
világon, még a közsiklák tetején
is hajthat ki virág, de az életnek
meg kell halnia olyan országban,
ahol minden tilos. Tilos a kará-
esony és a hüsvét, tilos az Isten
és a templom, tilos a pap és az
oltár. Tilos a gyermekki qüqyö-
gés, amely azt mondja, hogy apa
és tilos a csecsemő első mosoly-
gása, amely az anya szóra csu-
csorítja az ajkát. És már több,
mint egy évtized óta millió és
millió orosz páriának tilos az
élet. Tilos a jószág és az irgalom,
tilos a szeretet és a megbocsátás,
tilos az étel és az ital, mégpedig
alaposan tilos, ha tekintelbe
vesszük azokat a milliókat, akik
nem a cseka-terror eszközei
folytán haltak meg, hanem éhin-
ségben. Tilos akármilyen politi-
kai jelfoqás, kivéve a szovjet
csillagét, tilos a pénz, mert
amúgy sincsen és tilos a becsü-

napi mellékletünk hétről hétre
közli a teljes magyar és külföldi
rádióműsört, ugyanabban a ter-
jedelemben, mint a fővárosi la-
pok rádiómellékletei.
Kérjük olvasóinkat, hogy a

let, mert a gonoszság uralkodik
az orosz földön.

Egyáltalában minden tilos, ti-
los, tilos.

Vajjon, hová jut az az ország,
amelyben tilos minden élet és
csak a pusztulás van megpen-
gedve? Végtére az emberi lélek
mégsem szorítható be a vörös
falanster szűk kamrába, hogy
ne lassung se eget, se földet, ne
hevüljön szép ideálokért, ne
gyönyörködjen a mosolygó csil-
lagokban, vagy az áldott nap-
fényben. Ne daloljon, ha fáj a
szíve és ne mosolyogjon, ha örö-
mök duzzasztják. Nem hihető,
hogy mindez burzszulydolog
volna. Ellenkezőleg, az élet sok-
ezernyi apró ajándéka bújt meg
ezekben a dolgokban, amelyeket
csak a szegények kapnak kár-
pótlásért azokért a javakért,
amelyet a burzszulyoktól úgy
szoktak irigyelni.

Es amíg lesz ember és amíg
lesz lélek, amíg lesz születés és
halál, az emberek egyformán
fogják nevelni és sirni és min-
denki vallja és hirdeti, hogy
cseka-akázzokkal nem lehet az
életet szabályozni. Es azért lesz-
nek a meqyalázott orosz földön
is milliószámra csecsemők, akik
nem felejtik az apa, anya szót
és aki, ha felnőnek, Isten nevé-
ben fogják mérni az éveket, év-
tizdedeket és évszázadokat to-
vábbra is, akkor is, amikor a
civilizált emberiség homlokán
csak halvány Kain-bélyegként
fog égni a moszkvai csillag gya-
lázatának emléke.

„Debreczeni Ujság Vasárnapja”-t
fogadják olyan szeretettel, mint
amilyen lelkesedéssel szervez-
zük azt hétről hétre a kereszt-
nyén-nemzeti érzésű közönség
számára.

Szálló pihék

Szálló pihék ez árva föld felett...
Mint pillangók, vagy mint a
fellegek.

Halálból élet, életből halál,
Ki tudja melyik merre, mit talál?
Csak szállnak... és sóhajtanak

a fák,
Utánuk sírnak, mint a jó anyák.
Hiába sírás, rendnek rendje ez:
Elszállt pihéből majd megint fa
lesz

A temetőben, vagy túl a falon,
Vagy itt hal meg virágos sírodon,
Szálló pihék ez árva föld felett
Csak szálljatok, lágyan lebegjétek
S a csillagos, szép nyári éjjelen,
Mikor sirjánál nincsen senki sem,
Simogassatok nevét csendesen,
Akár a két kezem.

Radványné Ruttkay Emma.

Igazságtalanság

Néhai jó Szabits Jánossal történt
meg. Tanúnak hallgatták ki egy
tanyai „összeakasz-
kodás” ügyében.

— Maga látta a
veszekedést?
— Kérde tőle a bíró.
— Láttam.

— Hát milyen
messzire volt maga onnan?

— Egy kilométernyire.

— Hát magának olyan jó szeme
van, hogy egy kilométerre is ellát?

— Én kérem négyszázezer kiö-
méterre is ellátok.

A bíró haragra gerjed:

— Ne csináljon vicceket a bíróság-
gal, ezért 10 pengő büntetéssel súj-
tom.

— Igazságtalanság — mondta erre
Szabits János — hiszen én a holdat
is látom.

ÖRÖM

— Tudod, kérlek, egyetlen örö-
möm az adósságaim.

— Na?

— Ha azok nem volnának,
semmim sem volna.

RÁDIÓMŰSOR

1935 AUGUSZTUS 18—24-IG

A külföld műsorában lévő rövidítések magyarázata: Hgv. = hangverseny. K. z. = könnyű zene. Sz. z. = szórakoztató zene. R. z. = rádiózene. T. z. = tánczene. T. e. = tarka est. Gr. = grammon. Hangj. = hangjáték. Zong. = zongorahangverseny. O. hgv. = orgonahangverseny.

AUGUSZTUS 18.

VASÁRNAP

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Célélőtt 9.00—délután 5.40-ig
Beóthy Baba, 5.25—1.15-ig Schell Gyula dr.

9.15 Hírek.

10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész.

11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet mise után Kovács Sándor dr., püspöki tanácsos, az Actio Catholica országos titkára mondja. Énekek: „Egek ékessége”; „Ah, hol vagy magyarok tündöklő csilaga”; „Most left a kenyér Krisztus testévé”; „Ó, Nagyszony, nemzetünk reménye”; „Jöjj el, Szentlélekisten”; „Boldogasszony anyánk”. Orgonál: Faludi Béla.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

12.30 Virágdiszes csónakfelvonulás a Dunán, a Szent István-hét alkalmából. Beszélő Zámory Antal.

1.00 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Kernács Pál (hegedű).

1. Beethoven: Egmont, nyitány. 2. Mozart: Esz-dúr szimfónia (543). 3. Csajkovszkij: Hegedűverseny (D-dúr). 4. Svendsen: Karnevál Párisban.

Szünetben: „Világhíradó”. Máthé Elek dr. előadása.

2.15 „Egészségügyi kalendárium”. (Az Országos Közegészségügyi Intézet előadása.)

3.00 „Gazdaságos vetőmagcsávasás”. — Urbányi Jenő dr., m. kir. mezőgazdasági kísérletügyi adjunktus előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.)

3.50 Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

4.20 „Népmese”. Felolvassa Gárdos Kornélia.

4.50 Hanglemezek.

1. Wolf—Ferrari: Susanne titka, nyitány (Milánói Scala-színház zenekara, vezényel Pamizza Ettore). 2. Serrano: Alma de Dios, ária (Schipa). 3. Gounod: Faust, ékszerárja (Debicska Hedvig). 4. Billi: E cantra il grillo, ária (Gall Curcel). 6. Puccini: Manon Lescaut, ária a II. felvonásból (Giannini Dusollma). 7. Massenet: Manon, ária (Fleta). 8. Puccini: Bohémélet, Musette keringője (Bori Lucrezia). 9. Gomes: A rabszolga, ária a II. felvonásból (Lauri Volpi). 10. Paradies: A patak, dal (Spani Hina).

5.10 „Tréfas állatkert”. Nagy Lajos csevegése.

6.00 Közvetítés a Főiskolai Világbajnokságról. Az atlétikai versenyek néhány döntő száma a BEAC sporttelepéről. (Viaszfelvetel.) Beszélő: Puhár István.

7.00 Szijj Dénes tárogatózik, kíséri aradi Farkas Sándor és cigányzenekara.

1. I. Gróf Andrassy: Krasznay-horka. 2. Kéler Béla: Messze, messze Rodostóban. 3. Régi kuruc dal, Rákóczi, Bercsényi emlékezete. II. 4. Thegze Gerber Miklós: Ha én gazdag lennék. 5. Dr. Wesselényi István: Fekete éj van a Dunán. 6. Akom Lajos: Nem lesz mindig csárdás. III. Régi népdalok. 7. Itt születtem én ezen a tájon. 8. Elmehetsz már házuk előtt. 9. Valamit sugok magának. 10. Vörös bort ittam az este, csárdás.

7.20 „Türr István, az európai gentleman”. Hevesi András csevegése.

7.55 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel: Donáth Jenő. Indulók és keringők.

1. Wagner Richard: Császár, induló. 2. Weber: Felhívás keringőre. 3. Goldmark: Bevonulási induló a „Sába királynője” c. operából. 4. Gounod: Keringő a „Faust” c. operából. 5. Verdi: Győzelmi induló az „Aida” c. operából. 6. Csajkovszkij: Keringő az Eugen Onegin” c. operából. 7. Grieg: Hódolati induló a „Sigurd Jorsalfar”-ból. 8. Mendellsohn: Nászinduló a „Szentivánéji álom”-ból. 9. Volkmann Róbert: Keringő a „Szereznád”-ból. 10. Schubert: Marche militaire (Katonainduló). 11. Srtaus Richard: Rózsaszalag, keringő. 12. Liszt Ferenc: Rákóczi induló.

9.30 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

10.00 Közvetítés a Spolarich kávéházból. Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál.

11.00 Közvetítés a Hangli Kioszkból. Erőss István jazz-zenekarának műsora, Miklósy András énekszámával.

1. Sándor—Keller: Aki mer, az nyer, foxinduló. 2. Radó—Varga: Lesz, ahogy lesz, slowfox. 3. Eisemann—Szilágyi: Egy kicsit angyal legyen, slowfox. 4. Leslie: Foxtrott. 5. Little: Foxtrott. 6. a) Kola—Szécsén: Vallomás, tangó (ének); b) Köszegi—Szécsén: Ezt az éjszakát, tangó (ének). 7. Ábrahám—Békffy: Tíz évig szeretlek, foxtrott. 8. Szántó—Vass: Balandság a szerelem, slowfox (ének). 9. Bányay—Sebő: Micsit szeretem úgy, slowfox. 10. Buday—Szécsén: Holnap este várlok, slowfox (ének). 11. Sattler—Andor: Kísértetek a kastélyban, foxintermezzo.

0.05 Hírek.

12 órától 1 óráig csak a bécsi rádióállomás részére debreceni Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál a Gellért-szállóból.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: D. u. 4.00-ig Sztankovits dr.
5.50-től Tamásné Filóts Lilly.

11.10-től 12.25-ig Berend Endre szalonzenekara.

12.35-től 12.55-ig Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik.

1.45-től 2.25-ig Csernussi Ferenc és Gergely Jenő mandolinzenekara.

3.00 Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

3.45 „Mit üzen a rádió?” Amerikai magyarok a mikrofon előtt.

6.05-től 6.55-ig Hanglemezek, Kelen Péter Pál képviselőtől. (Népdalok.)

7.05 „Egy házasság, amelyet kétszer kötöttek meg.” Rubinyi Mózes felolvasása Mikszáth Kálmánról.

7.45-től 8.00-ig Közvetítés az amerikai Columbia Broadcasting Corporation részére: „Hangulat-kép Szent István-hetéről”. Beszélő Koudela Géza dr.

8.10 „A jávai benszülöttek élete”. Zboray Ernő előadása. (Hanglemezekkel.) Felolvassa Turchányi István.

8.50 Hírek.

KÜLFÖLD

6.00 München: Hgv.	8.45 Bukarest: R. z.
6.15 Varsó: Gr.	8.45 Palermo: K. z.
6.40 Königsberg:	8.55 P. Parisien: Hgv.
Dalest	
6.40 Königsberg:	9.00 Droitwich: Hgv.
7.00 Hamburg: Hgv.	9.20 London: K. z.
7.00 Berlin: Hgv.	9.30 Kassa: R. z.
7.15 Prága: Hgv.	10.00 Luxemburg: K. z.
7.22 Post Parisien:	
Gramofon.	10.20 Varsó: Kat. z.
7.30 Luxemburg:	10.20 Bukarest: Gr.
Sz. z.	10.30 München: Tz.
8.00 Varsó: R. z.	10.30 Osló: Gr.
8.00 Brüsszel: R. z.	10.45 Prága: Tz.
8.00 Frankfurt: Hgv.	10.50 Páris: Tz.
8.00 Osló: R. z.	11.00 Brüsszel: Gr.
8.00 Páris: Dalest	11.05 Varsó: Tz.
8.05 Bécs: Z. hgv.	11.30 Luxemburg: Hgv.
8.30 Hamburg: Hgv.	
8.40 Róma:	12.00 Berlin: Hgv.
Szimf. hgv.	12.00 Berlin: Hgv.
8.40 Bécs: Hgv.	12.00 Dland S.: Tz.

— Micike, ha nem hallgat meg, én a legközelebbi fára akasztom fel magam:

— Jaj, ne tegye! Tudja, apa nem szereti, ha maga mindig a ház körül lóg.

KOHN LEADJA:

Egyik vidéki városkában a fűszeres, mit tehetett mást, kénytelen volt tudományosmias fiát elengedni egy külföldi egyetemre.

A fiú, miután hazulról nem igen számíthatott anyagi segítségre, az idegen városban munka után nézett és mint házitánító kosztot és lakást kapott egy gazdag háznál.

Első este, amikor bement a szobájába, örömmel konstataálta, hogy az ágyon selyemágyhúzat van. Fogta magát és lefeküdt az ágy elé.

Másnap a cseléd jelentette úrnőjének, hogy a diák ágya érintetlen maradt, ez pedig megkérdezte a diaktól, hogy miért nem feküdt az ágyba.

— Mért kérem — mondta a diák — mert otthon kemény fapadon kellett hálnom és az édesapám mindig azzal vigasztalt, hogy ne búsuljak, fogok én még selyemágyban is aludni.

— Na és?
— Na és én nem akarom, hogy édesapámnak ez a jóslata mint házitánítón teljesejék be rajtam.

Grün tengeri hajón utazik, mikor egyszerre csak kitor a vihar. A hajó reménytelenül hanykolódik a hullámok között, a ködkürtök búgnak és a hajó legénysége a kapitánnyal együtt letérdel a kétségbeesetten jajveszékelt utasok közé és imádkozni kezd.

— Hát maga nem imádkozik?

— Kérdi tőle a kapitány.
— Miért imádkoznak? — felelt Grün. — Nem én veszítem el az állásomat, ha elsüllyed a hajó, hanem maga.

Schwarzkopf Budapestről Munkácsra utazik egy jó barátjához. Két nap mulva beállit hozzá egy hivatalos ember és tudtára adja, hogy pénzbírságra fogják ítélni, mert nem jelentkezett az illetékes hatóságnál, holott elő van írva, hogy minden oda érkező idegennek jelentkeznie kell.
— De uram, — feleli Schwarzkopf — hát vagyok én Munkácsra egy idegen?

Az ötvenéves Kohn boldog családapá lett. Az esemény után el-siet rögtön a kávéházba, hogy közölje a hírt barátaival.

— Na és milyen a kis baba? — kérdezi tőle valaki.

— Hát tudod, koromat tekintve, elég fiatal.

HÉTFO

AUGUSZTUS 19.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Dél előtt 9.45—5.20-ig Sztankovits dr., 5.05—12.15-ig Beöthy Baba, Városi Színház: Tamásné Filótás Lilly.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétől.

10.00 Hírek.

10.20 „Szent István-napi körmenetek”. Írta és felolvassa Meszterházy Jenő. (Felolvasás).

10.45 „Lányok pályaválasztása: Mít tanuljanak a lányok?” — (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Országos Postás Zenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány. 2. Bayer: Babatündér, egyveleg. 3. Kacsóh Pongrácz: János vitéz, ábránd. 4. Verdi: Alarcosbál, ábránd. 5. Meyerberger: Próféta, koronázási induló.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vizállásjelentés.

1.40 Janzer György hegedű, zongorakísérettel.

1. Corelli: La Folia. 2. Mendelssohn: Andante és Allegro molto vivace. 3. a) Beethoven: F-dúr román; b) Novacsék: Perpetuum mobile. 4. Zsolt Nándor: Valse caprice.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diáklőrője: „Ütlőrők a vadnyugaton”.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 A „Száz könyv” sorozatban Benedek Marcell előadása a „Falu jegyzőjéről”. Felolvassa Sala Domokos.

5.20 Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató.

1. Székács Aladár: Fülembé cseng egy dal. 2. Tarnay Alajos: a) Tragédiák; b) Ó mért oly későn; c) Szétágazó utak; d) Fogytán a rím. 3. Kodály Zoltán: A tavasz. 4. Noseda Károly: Lehajtott fejű. 5. Ifj. Lányi Ernő: Szereltem. 6. Király-König Péter: A veréb és életnéja. 7. Koudela Géza: Búcsú ének. 8. Hubay Jenő: Könyvek.

6.00 „A kubikos”. Kiss Lajos előadása.

6.30 Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. — Berend Endre jazz-zenekarának műsora.

1. Zerkovitz Béla: Fleur d'amour, blues. 2. Sattler Andor: Suttogás az éjben, slowfox. 3. Packay: Foxtrott. 4. Bartos Zoltán: Valakít a szívem, tangó. 5. Grósz Alfréd: Ahány szív van, tangó. 6. Yvain: Foxtrott. 7. Pán: Foxtrott.

7.10 „Erdély és a külföld”. Mikó Imre dr. előadása. Felolvassa: Fazekas István.

7.40 Debreceni-trió. (Galánfy—Buza—Erdész).

8.30 Közvetítés a Városi Színházból. „Gyöngyös bokréta” előadása. Vezető Paulini Béla.

10.10 Hírek, időjárásjelentés.

22.40 Hanglemezek.

1. Dohnányi: Szvit, op. 19., négy tételben (Csikágó szimfonikus zenekar, vezényel Stock Frederick). 2. Rákóczi induló, Beerlitz feldolgozásban (Philadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski).

11.15 Közvetítés a Dénes-étteremből. Horváth Gyula és cigányzenekara muzsikál.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Schell Gyula br.

5.55-től 6.20-ig Közvetítés a margitszigeti Palatinus szállóból. Berend Endre jazz-zenekarának műsora.

6.25 „Műemlék-védelem Magyarországon”. Lechner Jenő előadása.

7.00-tól 8.00-ig A József nádor 2. honvédegyaloezred zenekara. — Vezényel Seregi Artur.

8.20-tól 9.10-ig Hanglemezek.

9.20 Hírek.

KÜLFÖLD

7.00 Dland S.: Tz	9.00 P. Parisien: Hgv
7.00 Droitwich: Hgv	9.00 Varsó: Rz
7.00 Köln: Sz. z.	9.05 Bukarest: Zong. hgv.
7.29 P. Parisien: Gr	9.15 Prága: Rz
8.00 London: Hgv	9.45 London: H. hv.
8.00 Stockholm: Sz. z.	10.00 Stockholm: Kam. zene
8.00 Osló: Heg. hgv	10.10 London: Tz
8.00 Bécs: Bécsi operett	10.10 Brüsszel: Gr
8.00 Brüsszel: Rz	10.15 Droitwich: Rz
8.10 Köln: Hgv	10.20 Frankfurt: Hgv
8.10 Lipse: Sz. z.	10.30 Boroszló: Rz
8.15 Königsb.: Hgj	10.35 Luxemburg: Tz
8.40 Róma: Operett	10.40 Berlin: Hgj
8.40 Luxemburg: Sz. 5-ös	11.00 München: Tz
8.40 Milánó: Sz. hgv	11.00 Dland S.: Tz
8.46 Palermó: Kam. z.	11.15 Droitwich Tz
8.45 Páris: Hgv	11.30 Berlin: Hgv
9.00 Hamburg: Tz	11.30 Páris: Tz
	11.45 Bécs: Tz
	12.00 Droitwich: Tz

III.

Távfutás Mekkából Medinába

(ESTE 20 ÓRA. 60.000 néző. Szín a medinai arénán.)

— Pluhár: A medinai arénában már izgatottan zajong a tömeg. — Több ezer sportrajongónak kinőtt a szakálla. Ha nem is Alah, hanem a hosszú várakozás növesztette meg azokat. Minden szem Mekkát lesi, — ahonnan be kell futni a távfutás első helyezettjének... Mielőtt megérkeznék, ismertem a világbajnokság jelenlegi állását... Dél előtt folyt le a súlyemelés világbajnoksága, — amelyben első lett Atlas, műugrásban Pallas Athéné, talajtornában Diogenes, hátuszásban Horatius Coeles 3 perc 45 mp. eredménnyel győztek...

(E pillanatban egyre fokozódik a légköri zavar.)

— Pluhár: Hölgyeim és Uraim! A horizont szélén most bukkant fel a Mekka-Medina távfutás győztese. Kissé fáradtnak látszik de örült iramban fokozza a tempót... Jaj, jaj, Mohamed mért nem vágattad le szakálladat, már ötször botlasz meg bene... No de így is jó, értékes, nem mindennapi eredményt produkáltál és minden reményünk megvan, hogy visszafelé Medina-Mekka között felanjví idő alatt fogod meg tenni ezt az utat...

(Helyszíni közvetítés, közvetlenül az antenna-földelés előtt)

— Pluhár: Mai közvetítésemet befejeztem. A mikrofon előtt épen itt van a távhumor világbajnoka, talán megkérdezem, hogy mit ír?

— Csekélységem (elfogodottan): Egy kis humort izzadok, hehe...

— Pluhár: Einve, einve, ezt jobban is megcsinálhattad volna. Node sehai az indiszpozíció mindig váratlanul éri az embert...

— Csekélységem (gúnygöngy): — Idenisz, Pluhár bácsi, mátlul kezdve majd idekezni fogok...

(LISZTIUS)

ZOKON NE ESSEK...

HELYSZINI KÖZVETÍTÉSEINK A VILÁGTÖRTÉNELEMBŐL

(Mit mond Pluhár az egykoru viaszfelvételeken?)

Pluhár István már ötször közvetített a mai nap folyamán. A négy-szer-készszámterés lepényezés. — a zsákba futás, a talajbukfienc, a két forduló futball-staféta és a nemzetközi tótágas-bajnokságok egész lefolyását már betéve tudom. A helyszínen talán egy szót sem értettem volna, de mert a beszélő Pluhár volt, a legapróbb niánszokat is ércoly zavartalanul idegeztem be, mint amilyen egyfolytában a kitűnő sport-speaker beszélt... Lelkesedésem határtalan. És így jutott eszembe, — hogy mennyivel többet tudnánk a világtörténet egyes sportszerű eseményeiről, ha hatalmas historikus — száraz adatai helyett Pluhár közvetítene azokat — egykorú viaszlemezről...

I.

A legelső futballmecs

(DÉLUTÁN 18 ÓRA 30.)

— Pluhár: A semleges mezopotámiai gyep pályán vagyunk. Az ókori napsugarak most pirosan verődnek vissza és kék fénybe vonják az ózsidó stílusú tribünt, mely zajongva várja a Jakabea-Egyiptom mérkőzés kezdetét. A tribünön itt látjuk sportársadalmunk számos kitűnőségét. — Kain, aki Ábel leütésével megszerzte a nehézsúlyú világbajnokságot, kedélyesen beszélget Mathusalemmel a legöregebb tornatanárral aki 969 évig őrizte meg a rugékonyságát... (Zoj-zoj, zümzürü zój-zój, zümzürü)

— Pluhár: De nézzünk a pályára. A közönség tetszémoraia a Jakabea csapatát élte. Mielőtt megkezdődnek a játékok, ismertem a válogatott együttes történetét. Mint ismeretes, az öreg Jákob, akinek Ézsau egy táj leneséért eladta a tizenkét gyermekét, tehát egy tartalék hozzászámításával komplett futball-csapatot hagyott maga után. A testvérek, akik most itt fickándoznak a gyepen, — eleinte amatőr alapon működtek később azonban József eladásával bevezették a professzionizmust. Mindamennyien kitűnően edzett, pompás terméti fiúk. A balszélőnek például direkt két ballába van... No de jönnek az egyiptomiak is. Sámson, a

bíró már meg is adta a füttyjelet. — József szalad a labdával... most átvette tőle Putifár... einve, einve, Putifár, ezt ügyesebben a hálóba kanalazhattad volna... — így azonban visszaesik a kapufáról... a bíró most szabadrugást ítél a zsidók ellen...

(Halló!... Halló!... Itt rádió Budapest I. és a közvetítő állomások. Helyszíni közvetítésünket a kelletlenül szituáció miatt félbeszakítjuk Kárpótlásunk átkapcsolunk a Margitszigetre...)

II.

Pun-latin kupamérkőzés

(DÉLUTÁN 5 ÓRA.

Római stadion. Második félidő 30-ik perc.)

— Pluhár: ... Az eredmény tehát a második félidő 30-ik percében 3:2 a rómaiak javára. A punok korántsem váltották be a hozzájuk fűzött várakozást és Hannibálnak, a híres pun kapusnak a szereplésétől igazán nem vagyunk elragadtatva. Pedig a cannaei derby-mérkőzés után igazán többre számíthattunk. — A „Hannibal ante portas”... Hannibal a kapu előtt... már-már szálóigévé vált és azt gondolhattuk volna, hogy ez a robosztus pun fickó itt is megembereli magát... De hát a futball, az kiszámíthatatlan. A mostani lefutásban is Hieronymus, a punokhoz szerződött római centerhalí hiába fut le a labdával. Paulus hirtelen elcseszezi és átjátézza Varroak... Varro már fut is a labdával... Szaladi, szaladi Varro... na, mindjárt ott van a háló előtt... most!... (óriási üvöltés)... einve einve, Terentius Varro, ezt rosszul csináltad... kézzel taszítottad el Maharbalt... úgy van, a híró 11-est ítél... a labdát Fabius Cunctator helyezi el a vonalra, lassan, kényelmesen, mint ahogyan azt Cunctator szokta... most Scipio II. rohan neki a bórnek... na, ne habozz Publius!... halhahh, ez nem sikerült... de igen!... (egzotrengető ordítás)... A mérkőzés tehát a második félidő 44-ik percében 4:2 a rómaiak javára... — Hannibal ezt a dobást sem fogta...

Rendező: Igazgató úr, a diszletekben a felhő kirepedt. Igazgató: Nem baj, így legalább valószínű lesz a harmadik felvonásban a felhőszakadás.

Kirándulás

A férj vasárnap reggel meglepetésszerűen kijelenti a feleségének, hogy ő ki akar rándulni. — De kérlek — mondja az asszony — hiszen te nem szereted a természetet. — Tévedsz édesem — mondja a férj, — én csak a te természetedet nem szeretem.

AUGUSZTUS 20.

KEDD**BUDAPEST I. MŰSORA**

Bemondó: Déléltől 7.45—4.20-ig Radó Árpád, 4.05—7.30-ig Beöthy Baba, 7.15—12.15-ig Tamásné Filótás Lilly.

8.00 A Szent István-napi ünnepi körmenet közvetítése a Várból. Beszélő Koudela Géza dr.**9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból.** A szentbeszédet mise közben, evangélium után Drachos János dr. esztergomi prélatus-kanonok mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezénylésével. — Előadásra kerül:

1. Sugár Viktor: Harsónajelek a szt. Jób érkezésékor. 2. Ah hol vagy magyarok. 3. Dohnányi Ernő: Szegei mise. 4. Koudela Géza: Szt. István-napi váltó részecskék. 5. Offertorium után: Boldogasszony anyánk. 6. Urfelemutatás alatt: Római Harsónazene, ugyanaz, mely csak Rómában a szt. Péter templomában hallható, ha Ó Szentéje a pápa miséje. 7. Erkel Ferenc: Himnusz.

10.30 Hírek.**11.30 Hanglemezek.**1. Takács Mihály-lemezek. 1. Rossini: A szevillai borbély — Figaró belépője. 2. Verdi: Rigoletto — ária. 3. Goldmark: Sába királynője — Salamon imája. 4. Wagner: Tannhäuser — Wolfram megszólítása. 5. Befújta az útat ah 6. dal (kíséri Toll Jancsi és cigányzenekara). II. 6. Erkel Ferenc: Bánk bán — Hazám, hazám (Halmos János). 7. Erkel: Hunyadi László — La Grange — ária (Szabó Lujza). 8. Erkel: Bánk bán — Borda (Palló Imre dr.). 9. Poldini Ede: Farsangi lakodalmak — Kálmán diák dala (Halmos János). 10. Kodály Zoltán: a) Tiszán innen, Dunán túl, kettős (Nagy Izabella—Palló Imre dr.); b) Toborzó, népdal (Palló Imre dr.); c) Szegény vagyok, szegénynek születtem (Nagy Izabella); d) I. Piros alma. II. Felszántom a császár udvarát (Palló Imre dr.).
Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.**12.35 Közvetítés a királyi vár udvaráról.** Őrségváltás. Beszélő: Budinszky Sándor. A zeneszámokat a m. kir. Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara adja elő Fígedy Sándor vezénylésével.**1.20 „Rádiókrónika“.** Elmondja: vitéz Somogyváry Gyula.**1.40 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar.** Vezényel: Rajter Lajos.

1. Beethoven: István király, nyitány. 2. Liszt: Les Preludes, szimfonikus költemény. 3. Bartók Béla: Magyar parasztdalok. 4. Siklós Albert: Magyar rapszódia. 5. Dohnányi: Szimfonikus percek. 6. Rákóczi induló — Berlioz feldolgozásában.

3.00 W. Petrolay Margit mesél.**3.30 Csiki Benő és cigányzenekara** muzsikál.**4.20 Közvetítés a Magyar Atléta Szövetség nemzetközi atlétikai viadaláról a BSzKRT sporttelepéről.** Beszélő Pluhár István.**5.00 Bertha István és szalonzenekara.**

1. Beretvási Hugó: Magyar feltámadás. 2. Stefániai Imre: Marche nocturne. 3. Losonczy Dezső: a) Székely havasokban; b) Verbunkos. 4. Kacsóh Pongrác: János vitéz, ábránd. 5. Ország Tivadar: Parasztdalok. 6. Hlatky Endre: Hallgató. 7. Kigyósi Árpád: Magyar fantázia. 8. Major Ervin: Lavotta táncok. 9. Dohnányi Ernő: a) Magyar aratóünnep. b) C-dúr rapszódia.

6.10 „Két klubkarosszék“. Surányi Miklós előadása.**6.40 Liszt-művek.** Zongorán előadja Stefániai Imre. Bevezetőt mond Major Ervin dr.

1. Liszt—Mosonyi: Szép Honka, parafraíz. 2. Liszt: Pusztai kesergő. 3. Liszt: Magyar dalok 1., 2., 3., 4. és 5. szám. 4. Liszt: Magyar király, dal. 5. Liszt: XIX. rapszódia.

7.30 Színműelőadás a Studióból. „Liliomos királyfi“. Történelmi játék 4 felvonásban. Írta Kállay Miklós. Rádiószínpadra alkalmazta és rendezte Kiss Ferenc.

Személyek: István király — Kürthy József; Imre herceg — Abonyi Géza; Gizella — Szabados Pirokska; Vazul — Mihályfi Béla; Ilona — Keresztessy Mária; Emese — Orsolya Erzsi; Szirind — Bartos Gyula; Baján — Harsányi Miklós; Gellért püspök — Táray Ferenc; Csege — Bodnár Jenő; Péter — Alapi Nándor.

9.10 Hírek, sport- és löverseny-eredmények.**9.40 Budapesti Hangverseny Zenekar.** Vezényel Ábrányi Emil.**11.00 Közvetítés az Ostende-kávéházából.** Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.**0.05 Hírek.****BUDAPEST II. MŰSORA**

Bemondó: 10.30-ig Schell Gyula br. 7.45—9.10-ig Kiszely Gyula.

6.45 A Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.**7.20 „A kunok eredete és szétszóródása“.** Rásonyi László előadása.**8.00-tól 9.10-ig Magyar szalonötös.****9.20-tól 10.20-ig Hanglemezek.****10.30 Hírek.****KÜLFÖLD**6.00 Lippse: Z. hgv. 9.00 Dland S.: Opera
6.15 Bukarest: Gr. 9.05 London: Rz.
6.45 Varsó: Gr. 9.10 Bécs: Hgv.
7.00 Berlin: Sz. z. 9.10 Páris: Hgv
7.00 Brüsszel: Gr. 10.00 Róma: Kam. zene.
7.00 Hamburg: Hgv. 10.15 Stockholm: Katonazene
7.20 Páris: Gr. 10.15 Osló: Gr
7.25 Luxemburg: Gr. 10.20 Droitwich: Sz. 4-es
7.30 Bécs: Rz. 10.30 Post Parisien: Gr.
7.55 Marowska: Rz. 10.30 München: Népzene
8.00 Brüsszel: Sz. 4-es 10.30 Köln: Rz.
8.00 Droitwich: Hgv. 10.30 London: Tz.
8.10 Varsó: Rz. 10.30 Luxemburg: Tz.
8.10 Luxemburg: Sz. 5-ös 10.30 Páris: Tz.
8.10 Lippse: Kat. z. 10.40 Bécs: Gr.
8.10 Köln: Hgv. 10.40 Varsó: Tz.
8.10 Osló: Rz. 11.00 Dland S.: Kam. zene.
8.15 Bukarest: Rz. 11.15 Droitwich: Tz.
8.15 Post Parisien: Rz. 11.45 Bécs: Tz.
8.45 Palmarmó: Opera
8.45 Mánánó: Operett

lehull a kétfilléres. De a szegfűcsokor csak nem akar fogyni, — mert viszont nekik kell a száraz, hervadt szegfű? . . . Akad azonban ezek közt a gyerekek közt megrögzött, rosszindulatú, gonosz szívé is, sajnos, igen sokan vannak. Ha hoszas és alázatos könyörgések után sem ad nekik az ember, előkapják nagyhírtelen az elrejtett kést s sétáló hátához kerülve, alaposan belemártják „véres törökét“. Elfogni természetesen nem lehet őket, mert úgy szaladnak, mint a nyul. Feljelenteni sem lehet, mert ki ismerné fel őket a sok száz közül. Mind egyformák, beesett arcuak. Koldusgyerekek.

Dűsgazdag koldusok

Nem nőnek a fák az égig, — mondja a közmondás, de a fillérek bizony néha a vagyonig nőnek. Nem ritka eset, — no nem Debrecenben, — hogy egy-egy öreg koldus halála után egész vagyont hagy hátra. Nemrégiben történt meg Budapesten, hogy amikor egy közel kilencvenéves koldust az egyik budai odűszerű lakásán halva találták és átkutatták a szobáját, a szalmazsákban több, mint huszezer pengőt találtak. Nem egy ilyen eset fordult már eddig is elő a koldusok történetében. Ki tudja, hogy amikor magunk is szegényen egy-egy fillért oda vetünk a vak koldus kalapjába, vajon nem egy dűsgazdag, pénzhalmozó ember vagyonát gyarapítjuk a saját bőrünkön? és amikor eltávozunk, a vak koldus halkan nevet a markába.

Koldus-temetés

A debreceni koldusok között meglehetősen nagy az összetartás, már csak a sorsközösségüknek fogva is. Nemrégiben koldus-temetés volt Debrecenben. Meghalt a város talán legöregebb koldusa, a nyolcvanhat éves Rózsa bácsi, aki a koldusok vajdája és nesztora volt. Minden kartársra szerette és becsülte az öreg, bár a „kerület“ koldusait arra kötelezte, hogy koránál fogva, hogy kerületükben minden pénteken le kell adniok két-két fillért. Így azután az öreg olcsón jutott a keresettséghez, de maga is dolgozott és róttá az utcákat becsülett. A végén azonban őt is elérte a halál, el kellett temetni. Nem kaparták csak úgy egyszerűen a föld alá valahol a város szélén, nem is temették szegény módra a köztemetőbe, hanem szabályszerű másodosztályú temetést rendeltek meg a koldustársak az egyik debreceni temetkezési vállalkozónál. Valamennyien, mintegy háromszázan megjelentek a „kerület“ koldusai a temetésen. Olyan is volt, aki virágot is hozott a koporsóra.

Százhetven pengőbe került a temetés s az öreg Rózsa bácsi iránti tiszteletből ezt az összeget maguk a koldusok adták össze! Különös, szép temetés volt... Rózsa bácsi most ott pihen valahol a „nagyurak“ között az első sorokban. Ime, a szegények szíve...
B. L.

IDŐJÓSLÁS...

Vendéglős: Milyen nap lesz holnap?

Pincér: Nagyon be van bolyva, — alighanem vasárnap.

Százhetven pengős koldustemetés Debrecenben

Akik vagyonokat gyűjtenek a fillérekből — Hogy osztják a koldusok egymás közt kerü. etekre Debrecen

Ki hinné el, még a mai nyomorúságos világban is, hogy Debrecenben a koldusok száma meghaladja az ezeröttszázat! . . . Sajnos, e téren Debrecen valóban — vezet a többi magyar városok előtt. Három évestől kilenc éves korig minden kategóriából kerül néhány darab. Pénteken tarkálják tőlük az utca. Mert péntek a debreceni koldusok napja s hogy ilyenkor mindenkinek „szabad“ adni, azt csak annak köszönhetik a koldustársaságok, hogy az illeti rendőrség a leguresszebbmő emberességgel kezeli őket. — Nem hivatalosan, hiszen a koldulás tiltott dolog, de hát a rendőrnök is van szíve és bizony nem egyszer megtörténik, hogy ha megjelenik az utcán egy szerencsétlen koldus, akiről tudja, hogy nem pálinkára kellene a fillérek, hanem kenyérre behunyja a szemét, vagy az utca másik felére fordul.

Egyetlen helyen 374 koldus!

Míg az eset, ha tipikus követelő koldusok jelennek meg a felszínen. Azt könyörtelenül üldözöbe veszi. A pénteki koldusnapon az érdekeltek felosztják, hogy úgy mondjuk, kerületekre a várost és csoportonként jelennek meg a kijelöltek, hogy megszabadítsák a járókeletet, kereskedőket és iparosokat a fillérektől. A multkoriban panaszkodott — az egyik debreceni nagyvendéglős, hogy egy pénteki napon megszámlolta a kéregetőket. Összesen háromszázhetvennégy koldus jelentkezett, de ezek közül alig akadt

egy-kettő, akik ételmaradékot, — vagy kenyeret kértek volna. — Mindegyiknek pénz kellett. Volt közöttük olyan, aki abban a pillanatban, amint megkapta a két fillért, azonnal fröccsöt kért s fizetett, mint úr és köszönés nélkül távozott.

Aki „visszaköpi“ az alamizsnát

A debreceni pénteki koldusnapon tömegesen jönnek be vidékről is a koldusok. Ezek között a zsidó. Megtörtént egy Piac utcai üzletben az, hogy idősebb szakállas, egyébként teljesen magabíró zsidókoldus elé, aki már talán a háromszázadik volt aznap, odatette a kereskedő az egy fillért. A koldus kérdően nézett a kereskedőre, azután megvetően visszafalta a fillérest és valamit motyogva — egyáltalában nem köszönő szavakat — kibillegett az üzletből. A kereskedő jól megjegyezte az arcát. Nem hisszük, — hogy valaha az életben még egyszer felkínálná neki az alamizsnát . . . Különösen, amikor kinézve látta, hogy az öreg izraelita az üzlet előtt kiköpött az aszfaltra. Ha a többi koldus ezt látta volna, bizonyára kirekesztették volna már régen a koldus-célhőből.

A hervadt szegfűs gyermekek

Pöttömnyi gyerekek hervadt szegfűket árulnak. Ez is egy koldulási módszer. Egy szál szegfű két fillér és addig kísérik a járókeletet, amíg végre valakinek megcsik a szíve, vagy megunja a kéréstlen és állandó kíséretet és

AUGUSZTUS 22.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: D. e. 9.45—5.00-ig Tamásné Filótás Lilly. 4.45—12.15-ig Beöthy Baba.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétől.

10.00 Hírek.

10.20 „Dugonics András: Etelka“ (Felolvasás.) írta Nagymihályi Sándor.

10.45 „A napozás“. (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.

1. Lincke: Rosina hercegnő, nyitány. 2. Lehár: Részletek a „Vig özvegy“ c. operettből. 3. Strauss János: Bécsi vér, keringő. 4. Rosen: Ótói tea a bahaházban. 5. Pécsi József: Bécsi visszhangok, egyveleg.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.40 Feller Ferenc dr. énekel, zongorakisérettel. — Nemzetek dalaiból.

1. Magyarország: a) Szól a kakas már; b) Ellopták szívemet; c) Hei, bura termett idő; d) De mit töröm fejemet. 2. Auszria: a) Mozart: Zufriedenheit; b) Schubert: Litánia; c) Schubert: Képmás. 3. Németország: a) Beethoven: A csók; b) Szerenád. 4. Anglia: a) The last rose of summer (fr. népdal); b) Gin a body, meet a body (skót népdal). 5. Franciaország: a) Marlbronn: Keresztes hadjárat korabeli bölcsődal; b) Chaminade: Nuit d'été. 6. Amerika: a) Old folks at home (néger dal); b) O, Susanna. 7. Olaszország: a) Pergolése: Nina; b) Leoncavallo: Lasciatmi amar.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Asszonyok tanácsadója. — (Arányi Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és hírek.

5.00 Közvetítés a Rajna Parkból.

Kola József szalon- és jazzzenekarának műsora, Weygand Tibor énekszámával.

1. Huszka Jenő: Lili bárónő, ábránd. 2. Warren: Foxtrot. 3. Warren: Slowfox. 4. Kola József: Tangószerelem. 5. Fehér: Szeretem a szép szemét, slowfox (ének). 6. Grothe: Slowfox. 7. Abraham—Halász: Történetek még csodák, slowfox (ének). 8. Santeugini: Donna Inez, pasodoble. 9. Kiss—Angyal—Szenes: Ne törje össze, angyalom, tangó (ének). 10. Sándor—Kellér: Aki mer, az nyer, ndulófox (ének).

6.00 „Az olasz egyetemi élet“. — Márfy Oszkár dr., a milánói kath. egyetem tanárának előadása.

6.30 A székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavilonból. Közreműködik Réthy Eszter és dr. Imre Vince. Vezényel Bor Dezső karnagy.

1. Weber: Oberon, nyitány. 2. Franck C: Az elátkozott vadász, szimfonikus költemény. 3. Richardy: Spanyol rapszódia. 4. Puccini: Bohémélet, ária és kettős az I. felvonásból (Réthy Eszter és Imre Vince dr.). 5. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok, előjáték.

7.40 „A közgazdasági és statisztikai tudás védelmében“. Dr. Varga István egyetemi m. tanár előadása.

8.10 Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál.

9.10 Simonffy Margit előadójestje.

9.45 Hanglemezek.

1. Gounod: Marionettek gyászindulója, jellemkép (Sanfranciskói szimfonikus zenekar, vezényel Hertz). 2. Csajkovszkij: Csipkerózsika, balettszvit (Hollywoodi zenekar). 3. Goldmark Károly: Házi-tücsök, előjáték a III. felvonáshoz (Bécsi filharmonikusok, vezényel Krauss Clemens). 4. Glazunov: Keleti tánc op. 52. no. 6. (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). 5. Musszorgszkij: Khowantchina — a IV. felvonás közzenéje (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). 6. Ippolitow—Ivanov: March of the caucasian chief (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). 7. Verdi: Traviata, ária (Galli-Curcsi). 8. Verdi: Rigoletto, ária (Caruso). 9. Massenet: Miasszonyunk bohóca, ária (Journet Marcel). 10. Thomas: Hamlet, ária a IV. felvonásból (Galli-Curcsi). 11. Massenet: Thaïs, ária az I. felvonásból (Journet). 12. Proctor—Sullivan: The lost chord, ária (Caruso).

10.20 Hírek, időjárásjelentés.

11.15 Közvetítés a Dunapalotaszállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora.

1. Bonelli: Foxtrot. 2. Warren: Vive la France, foxtrot. 3. Paksy: Elbűsűzom a tűnő nyártól, foxtrot. 4. Warren: Foxtrot. 5. Vienna: Foxtrot. 6. Sándor Jenő: Mondjon ma valami szépet, keringő. 7. Bachmann József: Talán igaz, keringő. 8. Henderson: Foxtrot. 9. Henderson: Foxtrot. 10. Haughon: Slowfox. 11. Zerkovitz Béla: Fűtülni fogja, tangó. 12. Fischer: Slowfox.

0.05 Hírek.

Egy szalmári magyar paraszt-költő ifju taníttatásához mecénást keres Debrecenben

A KIE debreceni országos konferenciájára kerékpáron érkezett Debrecenbe Szatmárcsékéről. — Kölesey Ferenc szülőföldjéről Szűcs Béla, egy 17 éves paraszt ifjú, egyike azoknak a magyar falvak őstalajából sarjadt tehetségeknek, akik nélkülözések és anyagi nehézségek miatt nem tudják elfoglalni a nemzet sorsközösségében azt a helyet, amit rátermettségük folytán megérdemelnének. Szűcs Bélában azonban él a dacos elhatározás és akarata, hogy megkeresi és megtalálja azt a jószívű mecénást, aki átsegíti iskolai éveit, mert éri magában a tehetséget és elhivatottságot irodalmi és tudományos feladatokra. Törpe kisgazda atyja hat gyermekeket nevel, nemcsoda tehát, hogy a négy polgári elvégzésén kívül tovább taníttatni nem bírja. Pedig még négy esztendő kellene, hogy érettségi bizonyítvánnyal a kezében hozzáférhessen az elhelyezkedési lehetőséghez és azokhoz az intézményekhez, ahol irodalmi és tudományozomját kielégíthetné. Mert kitűnő versírótehetség Szűcs Béla, csodálatos közvetlenséggel törnek elő belőle a magyar föld rögéért és hazájáért lelkesedő gondolatai.

Most a KIE debreceni konferenciáján, ahol szerepelni is fog ez a fiatal parasztgyerek, abban reménykedik, hogy jelentkezni fog az a jószívű pártfogó, aki négy esztendőn keresztül elvállalja a felső kereskedelmi iskolában taníttatási költségeit. Ha ez a vágya teljesedik, akkor a KIE konferenciának is legszebb gyakorlati eredménye lesz, mert megment az elkallódástól egy fiatal magyar tehetséget.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Sztankovits dr.

5.30 „Az áradó Jang Ce-Kiangon“. Kopolthy Jób előadása.

6.10-től 7.00-ig Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétől.

7.10 „A végrendelet“. Auer Gy. dr. előadása.

7.50-től 9.00-ig A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavilonból. — Közreműködik: Réthy Eszter és Imre Vince dr. Vezényel Bor Dezső karnagy.

9.10 Hírek.

9.30-tól 10.20-ig Közvetítés a „Vörös béka“ vendéglőből. Vidák József és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

6.45 Varsó: Gr	8.40 Milánó: Kat. z.
7.00 Köln: Népzene	8.45 Palermo: Operett
7.00 Frankfurt: Sz. z.	9.00 Hamburg: Hgv
7.00 Boroszló: Rz	9.30 Frankfurt: Beethoven-hgv.
7.15 Brüsszel: Gr	9.45 Páris: Szimf. hgv.
7.15 Droitwich: Sz. z.	10.00 Droitwich: Rz
7.25 Luxemburg: Gr	10.00 Stockholm: Rz
7.35 Bécs: Szimf. hgv.	10.10 London: Tz
7.40 Páris: Gr	10.10 Brüsszel: Hgv
8.00 Bukarest: Opera	10.10 Varsó: Tz
8.00 Droitwich: Hgv	10.15 Osló: Hgv
8.00 Lipcse: Közvetítés a rádiókiállításról	10.25 Luxemburg: Tz
8.10 Boroszló: Hgv	10.30 Bécs: Szimf. hgv.
8.10 Dland S.: Filh. z.	10.30 P. Parisien: Kz
8.10 Varsó: Rz	10.35 Prága: Sz. z.
8.15 Königsberg: Népdalok	11.00 Bukarest: Hgv
8.15 London: Hgv	11.00 Dland S.: Tz
8.30 Osló: Kam. z.	11.15 Droitwich: Tz
8.40 London: Opera	11.30 Páris: Tz
	11.45 Bécs: Gr

Csak semmi anakronizmus

Az örökké változó női divat és az irodalom között mindig megvolt a szerves kapcsolat. Abból, ahogyan a regényíró a nő alakját megrajzolja, rögtön tudni lehet, hogy melyik korszakban játszódik le az esemény. Vegyünk mutatónak néhány ilyen példát:

Részlet egy regényből:

— — — térdkalácsára rásült a nap és férje egyedül nézte — — —

Bocsanat, nehogy azt tessék gondolni, hogy ez a regény a mai nőről rántja le a leplet és holmi lókláiban enyelgő médit fest le, oh, dehogyan! Ez a regény a biblikus korszakot ábrázolja, Adámot és Évát a Paradisomban. Hogy Éván akkor sem volt több ruha, mint a mai nőn, az ne tévesse meg az olvasót.

Elő egy másik regénnyel:

— — — feltűzte kalapját és a tükörbe nézett. Derekat a fűző egészen karecsúvá varázsolta és parányi lábait az uszályos ruha teljescen eltakarta. Úgy találta, hogy ma kitűnő színben van és az este-lyen meg fogja hódítani Olivér szívét — — —

Úgy van, ez a nagyanyáink kora.

De haladjunk tovább:

— — — fiús alakját a sima ruha kíváncsan érvényesítette. Kisportolt, izmos láb-szára csak fokozta a hatást. Előkereste neszeszerét, száját kirúszolta, aztán egy karecsú „Khedivé“-re gyujtott — — —

Megálljunk! — Még ez se a mai nő.

Most jön a teteje:

— — — a tükörhöz ült, szappanhabbal bekente szemöldökét és zsillettjével simára borotválta — — —

Helyben vagyunk. Ez a mai nő! A kiborotvált szemöldökű. A regényíró azonban sehogy se tudta beletalálni magát ebbe a szemöldöketlen korszakba, mert pár sorral alább ezt írja a nőről:

— — — valami nem tetszett neki. Összehúzta a szemöldökét — — —

Hogy az ördögbe húzta össze, amikor éppen az imént borotválta ki? Kedves regényíró úr, csak semmi anakronizmus! (E. M.)

A fiatal költő verseiből bemutatól közöljük a következőket:

CSALÓDÁS

A kapuban öreg hársfa,
Alatta egy kis lányka,
A kezében alig nyúló,
Alig jesső rózsabimbó.

Végre jő az, kire vágyott,
De keblén már hord virágot,
Könny csordul a lány szemébe,
— Hull a rózsza összeléve.

ELMŰLAS

A hervadt mezőkön őszi szél
fujdogál,
Kicsi kunyhó előtt egy öreg
nyárfa áll.
Sárgult koronája intget, bóloqat,
A szalmatetőre levelek hullanak.

Csendes a kis hajlék. Tán nincs
is lakója?
Tetejéből régen elrepült a golyó,
S a búss özvegyasszony? Az is
elköltözött.
Jobb ott. — Nem éhezik
a halottak között.

A kunyhó is roskad, összedől
maholnap,
Talán emléke se' marad meg
a holtnak.

A szél lép, hordja a szalma-
fedeleit,
Zörögnek: siratják a hulló
levelek.

OPTIMISTA

— Barátom, kezdek jobban
állni.
— Hogyan?
— Az adómérséklések óta ke-
vesebbrel tartozom.

AUGUSZTUS 23.

PENTEK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—5.30-ig Schell Gyula br. 5.15—12.15-ig Sztankovits dr.

- 6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képvisletéből.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Időszerű apróságok”. (Felolvasás).
- 10.45 „Ifjúsági közlemények”. — (Felolvasás).
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.
- 12.00 Déli harangszó az Egyelmi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05 Losonczy—Schweitzer Oszkár szalonzenekara.
 - 1. Lautenschläger: Szép Rotraut, mesenyitány. 2. Ziehrer: Pesti gyerekek, keringő. 3. Schmidt: Spleen. 4. Aubert: Régi spanyol chanson. 5. Kiss—Angyal Ernő: Balatoni szerenád. 6. Lonoczi—Schweitzer Oszkár: Ária. 7. Szirmai Albert: Ballerina, egyveleg.
- 12.30 Hírek.
- 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 1.30 Nyilas Pista és cigányzenekara muzsikál.
- 2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
- 4.10 A rádió diáklélorája: „Lavoisier sírba vitte titkát”. Csillay Kálmán előadása. Felolvassa Mohácsy Lajos.
- 4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 5.00 „Sibéria, Oroszország nyersanyagforrása”. Rátz Kálmán előadása.
- 5.30 Gergely László zongorázik.
 - 1. Mozart: B-dúr szonáta, három tételben. 2. Glazunov: Téma és változatok, op. 72.
- 6.05 „Magyarország amerikai szemmel”. Takaró Erika előadása.
- 6.35 Kármán Gizi énekel, zongorakísérettel.
 - 1. Schumann: Ó a legtekélyesebb. 2. Brahms: Vasárnap reggel. 3. Wolff: Elrejtőzés. 4. Wagner: Álmok. 5. Grieg: Szerettek. 6. Kacsóh: Késő ősz van. 7. Kurucz: Hervadó rózsák közt. 8. Catalani: Ária a „Le Wally” c. operából. 9. Puccini: Ária a Pillangókisasszony c. operából.
- 7.10 Két költő: Veöres Sándor és Jékely Zoltán verseiből olvasnak fel.
- 7.45 Hanglemezei. „Nagytakarítás a lemez-szekrényben”.
- 8.10 Sportközlemények.
- 8.45 Hírek.
- 9.05 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
 - 1. Weber: Euriantie, nyitány. 2. Schubert: VI. szimfónia (C-dúr). 3. Wagner: Erdősongás. 4. Mendelszohn: Szentiványi álom, scherzo. 5. Goldmark: Tavaszszal, nyitány.
- 10.30 Időjárásjelentés.
- 10.35 Közvetítés a Pátria-kávéházból. Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
 - Dalok: Marthon—Valda: Megugrattak Hortobágyon. Arnyos: Énálam egy boldog óra. Erőss Béla: Keresek egy régi utcát; Esik már az eső (népdal); Kertész—Kulinyi: Szép ar ózsám; Görgő: Zúg az erdő; Bozse Mária libája (népdal); Vitéz Kókai: Messze van a nyíregyházi kaszárnya.
- 11.15 Közvetítés a Gellért-szálló-ból. Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora.
 - 1. Amsaldo: Slowfox. 2. Brodski: Jó dolgod van, foxtrott. 3. Hegedüs Tamás: Kislány, ha szabadna. 4. Sándor Jenő: Éjjelkor a Tanganyikán, carfoca. 5. Por-

ter: Slowfox. 6. Klages: Foxtrott. 7. Golwell: Tangó. 8. Sándor Jenő: Elmondani, jaj de nehéz, tangó. 9. Kenedy: Slowfox. 10. Kenedy: Foxtrott.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Beóthy Baba.

- 6.50-től 7.10-ig „Mi ujság az aviatikában”. Magyar Sándor előadása.
- 7.15-től 7.50-ig Komáromy Pál énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
- 7.55 „Mit irtak a lapok ma száz éve?” Nagy Adorján előadása.
- 8.50-től 9.50-ig Hanglemezek Kelen Péter Pál képvisletéből.
- 10.00 Hírek, időjárásjelentés.

KÜLFÖLD

6.00 Dland S.: Közv. a rádiókiállításról	8.45 Frankfurt: Hgv
6.45 Varsó: Gr	8.45 Lipcse: Hgv
7.00 Köln: Rz	9.00 Varsó: Gr
7.00 Droitwich: Rz	9.00 Königsberg: Sz. z.
7.00 Frankfurt: Sz. z	9.00 Luxemburg: Katonazene
7.00 Frankfurt: Dalest	9.15 Prága: Rz
7.05 München: Tz	9.40 Brüsszel: Gr
7.20 Bukarest: Gr	10.00 Stockholm: Hgv
7.20 Boroszló: Sz. z	10.00 Droitwich: Hgv
7.25 Luxemburg: Gr	10.00 Milánó: Kam. zene
7.45 Osló: Harm. sz.	10.10 Varsó: Sz. z.
8.00 Palermo: Hgv	10.10 Bécs: Hgv
8.00 London: Hgv	10.20 London: Tz
8.10 Königsberg: Népdalok	10.30 P. Parisien: Gr
8.10 Varsó: Gr	10.45 Luxemburg: Tz
8.15 Bukarest: Heg. hgv	10.50 Páris: Tz
8.15 P. Parisien: Tz	11.00 Königsberg: Tz
8.30 Osló: Rz	11.00 Dland S.: Tz
8.40 Bécs: Hgv	11.00 Köln: Tz
8.40 Bécs: Szimf.	11.00 Páris: Kam. z.
8.40 Bécs: Szimf. hgv	11.15 Droitwich: Tz
	11.45 Bécs: Gr
	12.00 Frakiurt: Sz. z

FIZESSEN ELŐ

A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA !!

— Kérlek szépen, már megint annyi felesleges ruhadarabot vásároltál magadnak.
— Ugyan, ugyan. Hát a mai divat mellett van egy nőn felesleges ruhadarab?

A végzetes este

Irta: **BENYOUSZKY LÁSZLÓ**

A langyos nyári eső szeliden permetezve áztatja a lombos vadgesztenyefákat. Az üde, zöld levelek hűs szellőtől érintve egymáshoz dörzsölik az ott testüket. Az égen nehéz fellegek úsznak s a csillagok derűs fénye nem mosolyog át a sötét fellegeken. Fekete éjszaka terül a földre s csak a távoli villámlások fénye mellett látni, hogy a kert végében ijeszto óriásként mozdul a százados vadgesztenyefa hatalmas lombkoronája.

Egyszerre csak gazdtalan, kőszá szél szalad végig a lombokon, a felhők futásnak erednek, mint fűzött hadsereg s a szélesre tárt ablakon, mint egy kedves vendég, benéz a hold.

Apám az asztalnál ül. Hosszúszárú Rákóczi-pipából bodorfüstfelhőket erget maga elé és acélkék okos szemével merőn az este titokzatos árnyékába néz. Áldott kezével végigsimít gondterhes homlokán, melyen a sok-sok gond mély barázdáit mindig csak anyám tudta betemetni szerető csókjaival. Ő kötögetve, fennhangon olvassa az ujságot, mely a világháború első, iszonyú borzalmairól számol be. Ez is elesett, az is. Ő, hány ismerős név az ujság hideg, közömbös hasábjain! Szegények! És azok az idegenek is be szegények, akik valakinek ismerősei voltak, valakinek az apja, a fia vagy a vőlegénye... Emberek jöttek

és elpusztultak... és megint csak jöttek, hogy drága életük semmivé váljék a szörnyű világégésben.

Háború! Vér és vér!... Puskaropogás, ágyúdörgés, gránátok és srappellek rémes halálzenéje mellett tűnnek el életek, világok. Ég minden a földön és a lángok között hörögve vagy dalolva kindódnak a halálraitétek. Az emberek! A könnyek óceánja nem oltja el a máglya nagy tüzét, amely vérvörösen csap fel az égig. A halál van a tüzben!

Erről a tüzvészről írtak azok az ujságok. Amikor a könyvem-ből lopva fel-felpillantottam, hányszor láttam könnyeket csillogni azokban az estében néző okos szemekben. Hányszor láttam, hogy anyám reszketve tartja kezében az ujságot és remegő hangon olvassa tovább a lelket megrázó horzalmakat.

És mégis olyan szépek voltak ezek az esték. Akárhogy is pusztított körülöttünk a világégés és szedte áldozatait a gyűlölet, nálunk, abban a dombra épített oszlopos házban akkor is a boldog, a meglegedett szeretet lakott.

Ő, esodálatos, feledhetetlen emlékek ezek. De sokszor felidézem őket. Akkor még alighogy levettem a kisgalléros matróruhát s jóformán azt sem tudtam, hogy van-e még valami a világon az örömen és a bol-

Börtönben szenved a száműzött Trockij fia.

KAJA a száműzött orosz népbiztos KAJA, a száműzött orosz népbiztos felesége, könyörgő anyai levelet küldött az összes európai lapoknak fia megmentése érdekében. A levélből megrázó erővel bontakozik ki a szovjet rejtelmes élete. A fia, Trockij Serjosa, ma huszonhétéves Tízéves korbán került a Kremlbe, a cárok palotájába, Trockij megemlékezése legmulatságosabb fejezete ennek a bevonulásnak a csillogó fény, a pompa és drágaságok közé... A kis Serjosa akkor még nem tudta, mi a humor, de esze volt és megundorodott a politikától Matematikával és mechanikával foglalkozott. Elkérülte a kommunista ifjúsági szövetséget s amikor apját száműzték, önként Moszkvában maradt. Tanult és tanított az egyetemen száraz, számokba szürkűlő tudományokat. Kirow meggyilkolása s Zimowjew és Kamenev hírhedt szovjetárulási pöre után a fiatal Trockijt börtönbe esútták. Azóta is ott ül. Az anyja pedig azt kéri, hogy pártatlan európai bíróság vizsgálja meg ügyét — Bernhard Shaw, André Gide és Romain Rolland vezetésével. Kiváncsian várjuk a kétségbeesett felszólítás eredményét. A szovjet nagyön szereti a vizsgálatokat más országokban. Hátha most példát mutat a világnak, hogy a pártatlan ténymegállapításokat hogyan kell engedélyezni.

A zseni

— Az én apám egy zseni volt.
— Ne mondd, Samukám.
— De mondom. Az utolsó szavai ezek voltak: „Érzem, hogy meghalok. Samu, ne felejtse el kiírni a boltajtóra: Haláleset miatt leszállított árak.”

dogságon kívül s hogy a kacagás mindig sirásba csuklik... Ha a flóberlpuskát a vállamra vettem és elindultam vele portyázni a mezőkre, úgy éreztem, hogy kis-király vagyok és az én országom az egész világ. Hány szegény kis veréb, stiglienc esett áldozatul a puskámnak, amelyet olyan büszkén hordoztam magammal és mutogattam a falusi paraszty-gyerekekenk, mintha országokat hódítottam volna meg vele. Istenem, hogy irigylték tőlem! Még most is látom a szemükben a sóvár pillantásokat, a ki nem mondott vágyakat: Csak egyszer lehetnék én is egy olyan puskával!... De nem adtam ki a kezemből!...

De boldog napok is voltak ezek. Az egész hosszú vakációm örömmel és kacagással volt tele. És amikor elérkezett az a bizonyos augusztusi este, melyen apám csendesén, de annál ijesztoőbb bizonyossággal adta tudunkra, hogy kitört a háború, azon az estén valahogy minden megváltozott. Gyerekésszel dehogys tudtam felérni ennek a szomorú szónak a jelentőségét: háború. Talán még tetszett is a dolog, hogy most már hát való-ságos háború van és nem fakardokkal püfölkük egymást a bé-kástó környékén mi, gyerekek.

De ahogy jobban körülnéz-gettem és láttam apán s anyám arcán a félreérthetetlen komoly-ságot, énám is valami különös, nehéz kód ereszkedtem. Mint a nagyok, én is komoly, ijedt voltam. Ebből az időből nagyon sok

AUGUSZTUS 24.

SZOMBAT

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—5.50-ig Sztankovits dr. 5.35—12.15-ig Schell Gyula br.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből.

10.00 Hírek.

10.20 „Cholnoky Viktor elbeszéléseiből“. (Felolvasás).

10.45 „Mit nézzünk meg vasárnap?“. A Történelmi arcképcsarnokot ismerteti dr. Balázs-Piri László. (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Stepat Eugénie, balalajkazzenekara.

1. Kosztrov: Ezred induló (zenekar). 2. Tamarjev: Katyenka, egyveleg (ének, zene). 8. Stepat: a) Annuska, keringő; b) Almatlan éjszaka, románc (zenekar). 4. Lecsenco: Tábor, cigánydal. 5. Ukrajnai népdalok (zene). 6. Nikinszky: Fájdalom, románc (zenekar). 7. Stepat: Megy a vonat (ének, zene). 8. Népdal kórus. 9. Vig népdalok (ének, zene).

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.10 Antal István zongorázik.

1. a) Negrea: A fonóban; b) Román tánc. 2. Bartók Béla: Régi táncdalok. 3. Schubert—Liszt: Auf dem Wasser zu singen. 4. Chopin: Etüdök.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „Séta egy fiatal lánnyal“. — Radó Lili előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és hírek.

5.00 Közvetítés a Dunakorzókávéházából. Setét György jazzzenekarának műsora.

1. Archer: Foxtrot. 2. Mav: Angol keringő. 3. Straus Oszkár: Legénybúcsú, keringő. 4. Nagypál Béla: Kislány, halál a muzsikát, dal. 5. Kern: Slowfox. 6. Buday—Harmat: Niagara, foxtrot. 7.

Goldwyn: Keringőegyveleg. 8. Bordin: Notturmo. 9. Sally—Erdődi: Ne nézzem úgy rám, tangó. 10. Kemény Ákos: Foxtrot.

5.50 „Mit üzen a rádió?“. Kilián Zoltán előadása (hanglemezekkel).

6.20 „Muzsikás történetek“. Kilián Zoltán előadása (hanglemezekkel).

7.00 Matocsay Margit magyar nótákat énekel, kíséri Veres Lajos és cigányzenekara.

Dalok: Thegze—Gerber—Selymes—Seide Ha én gazdag lennék, Schank Manka—Marcali: Bánatmadár; Dobákné Trozsonyi Kató: Tele van a tavaszi kert; Adorján Sándor: Hogy elmentél a falumból; Járossy Jenő dr.: Halászlégy; Kádas Gy.: Kék az úzavirág; Murgács Kálmán: Fehér őszirózsza; Dóczy József: A nagyargó Tisza partján, Népdalok: Nyisd ki anyám; Selyemkendő: Réce, réce.

7.50 Színműelőadás a Studióban. „A vak szerencse“. (La'Déesse aveugle). Rádiobohozat három felvonásban, egy előjátékkal. Aristophanes egy töredéke után írta Delamare George. Fordította Palkós György. Rendező Németh A. dr.

Személyek: Az előjáték szereplői: Aristophanes — Baló Elemér; Xanthos — Gózon Gyula; Eacos — Sugár Károly; Proteles — Stella Gedeon; Kinesias — Kövári Gyula; Gnotis — Gonda József; Kephalos — Kallós Emil; Carimedes — Albán Anna. — A darab szereplői: Zeus — Csontos Gyula; Apolló — Pethe Sándor; Hebe — Albán Anna; Hermes — Peti Sándor; Xiphodoros, a szónok — Sugár Károly; Cremljos — Maklár Ööltán; Blesphidemos — Tapolczay Gyula; Carion, jámbor koldus — Stella Gedeon; Merkur — Gonda József; Agathias — Tapolczay Gyula; Clymenes — Gózon Gyula; Ippos — Kertész Lajos.

9.45 Hírek, löversenyeredmények, időjárásjelentés.

10.10 Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes.

olvan emlékem van, amelyeket sohasem fogok tudni elfeledni. Emlékszem, hogy egy este, nem sokkal a háború kitörése után, apám égő gyertyával a kezében ment végig a sötét, hosszú szobákban, melyek után a hivatal következett. A két báltámat és engem is magával hívott. Ahogy ott négyen végimentünk a gyertya mizlikus, lobogó fényében, olyanok voltunk, mint négy sápadt, ijesztő kísértet. Bementünk a hivatalba, ahol apám hatalmas, nehéz könyveket és iratokat adott át nekünk, majd ezekkel lementünk a pincébe s a könyveket a vastag homokréteg alá rejtettük. Eleinte nem is sejtettem, hogy miért. Csak valami homályos, kezdődő félelem vett rajtam erőt ott, a sötét titokzatos pincében, amelynek falaira négy óriási, imbolygó árnyékot vetett a gyertya fénye. Megborzongtam. Apám sápadt volt és szomorúan magyarázta meg nekünk, hogy az ellenség elől kell elrejtetni a hivatalos iratokat...

Mert akkor már alig húsz kilométernyire voltak tőlünk az oroszok... Ettől az időtől kezdve tudtam, hogy bizony nemcsak öröm és kacagás van a világon, hanem több a szenvedés és a szomorúság... Vége volt ezzel a nappal a gondtalan életnek. Boldog gyermekésemre úgy csapott le a háború gyásza, hogy még felocsúdni sem tudtam. Akkor már nagyvonalúan sokat megismertem az életből, az igazi életből. És most

szinte irigykedve gondolok apáinkra, akik gondtalanul, csupa napsütésben éltek le egész gyermekkorukat s az élettel csak akkor ismerkedtek meg, amikor már a bánat is sokszor öröm és boldogság.

De én mégis nagy-nagy szeretettel gondolok vissza ezekre az első szomorú napokra. Nem félek az emlékeimtől. Szeretem őket. Az emlékek jók. Megpihen velük a fáradt ember s a szomorú gondolatokat betakarják a mult poros fátyolával. Amikor az Isten megadta az emlékezőt, arra a szörnyű, öntudatlan szenvedésre gondolhatott, amely mindenkit elér az igazi élet innenső határán. A keresztnél.

Most, ezeken a csendes nyári éjszakákon, amikor a fellegek mögül kibúvik és mint kedves vendég, tárt ablakomon benéz a hold, úgy érzem, hogy rég meghalt, százszeráldott édesapám fejére teszi a szelíd, simogató kezét. A képe ott függ a falon. Szembenéz velem. Mennyi jóság és acélos akarat árad ki ezekből a jóságos szemekből, amelyek — biztosan hiszem — még a siron túlról is féltő szeretettel néznek erre a szegény, csonka házra...

Istenem, be jó volna leborulni annak a dombra épült oszlopos háznak a küszöbére, melyek falai között apám tanított, ahol annyi kacagás volt és ahol először néztem csodálkozva az élet komoly arcába!...

És szállnak, szállnak a gondolatok... A vasárnap délután

1. Stephanides Károly: Gavotte céri-moniale, 2. Becce: Olasz szvit, 3. Schac Manka: Balaton szerenáda, 4. Max Millan: Az aranyleány, keringő, 5. Armandola: A cirkszban, szvit, 6. Turry Perregrin: A hívős rózsza, egyveleg, 7. Waldteufel: Espana, keringő.

11.15 Közvetítés az Emke-kávéházból. Müller és cigányzenekara muzsikál.

0.05 Hírek.

11.00-tól 12.00-ig csak a bécsi rádióállomás részére: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. (Közvetítés a Debreceni-étteremből.)

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Tamásné Filótás Lilly.

5.30-tól 6.15-ig Hanglemezek.

6.25 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.40 „Író és politika“. Bory István dr. előadása.

8.15-től 9.45-ig A Mária Terézia I. honvédegyalgezered zenekara.

Vezényel Figedy-Fichtner Sándor.

9.00 Hírek.

9.30-tól 10.20-ig Közvetítés a mar-gitszigeti Piccadilly étteremből. Lantos Jenő jazz-zenekarának műsora. Vajda Károly ének-számaival.

KÜLFÖLD

6.45 Dland S.: Org. hgv.	8.20 Bukarest: Tz
7.00 Brüsszel: Gr	8.40 Róma: Opera
7.00 Bukarest: Org. hgv.	8.40 Luxemburg: Sz. 5-ös
7.00 Köln: Hgv.	8.45 Palermo: Hgv
7.15 Boroszló: Dalesz	8.45 Páris: Hgv
7.20 Bécs: Hgv	9.03 Varsó: Rz
7.20 Königsberg: Fúvós zenekar	10.10 Bécs: Szimf. zenekar
7.25 Luxemburg: Gr	10.20 London: Tz
7.50 P. Parisien: Gr	10.30 P. Parisien: Gr
8.00 Stockholm: Tz	10.30 Lépce: Tz
8.00 Brüsszel: Rz	10.45 Kassa: Rz
8.00 Droitwich: Hgv	10.50 Páris: Tz
8.05 Osló: Rz	11.00 Droitwich: Tz
8.10 Lépce: Operett	11.00 Hamburg: Tz
8.10 Hamburg: Tz	11.05 Luxemburg: Tz
8.15 Königsberg: T. e.	11.45 Bécs: Gr
	12.00 Berlin: Sz. z.
	12.00 Dland S.: Tz

Sárga levelek nyomán...

Még hallik, visszacseng fülkében az aratókaszák csengése, a drága magvak pergése, de im, méris peregnék a sárguló falevelek. Még élesen tűz vissza a nap szemünkbe, még forró levegője a nyár, de már érezzük, hogy va lámi készül, valami szomorúság tölti el szívünket, mert tudjuk, közeleg az ősz. Még alig ajándékozott meg bennünket a nyár és néhány hét múlva beköszönt az ősz a maga ezernyi árnyalattal kedves melankóliájával.

A napokban, hogy a Nagytemplom környékén sétáltam és a fellegek égboltra néztem, hirtelen erős szél borzongatta meg a környékbeli fak lombzatát és

egyszerre csak gyors iramban vágattak mellettem az első megsárgult levelek. Az akác kicsiny levele csak nesztelenül suhant tova, de jött a platánlevél nagy zúgással és élesen súrolta végig magam alatt az aszfaltot. Erccsen szálldosott tova a sima földön, kergette őket a könnyörtelen szél. Kergette tova a megsemmisülés felé. Elvégezte a rendeltetését. Kicsinyke munkájával segített a fának a lombosodásban, a növekedésben, árnyékot nyújtott, levegőt, nap sugarat szívott a fának az örök ajándékokból. De jött a könnyörtelen szél, megrázta a fák lombzatát, mekerezte az első megsárgult leveleket és hajította kíméletlenül magam előtt a pusztulásba. Egjék halkán, sejtelmesen, a másik érces, zenő kopogással rohant előre a semmibe.

A falevelek megérezték, hogy közeleg az ősz és nekik menniük kell. Nem zúgolódnak. Mennék, hogy ne legyenek akadályozói az utánok jövőeknek. Lassan, nap nap után mi is észrevesszük, hogy a nyárból esőndes áthajlással össze válik az idő, a tikkasztó melegből hűvösebb napok lesznek és az emberek is felébrednek az újabb, nagyobb munkára, melyet a nyár elején abba kellett hagyni. A nyári pihenőket felváltják a munka napjai és mindenki bevonul újra a maga munkahelyére, tovább robotolni, megedzett erővel. Milyen különös és érdekes ez így. — mikor a lassan már-már hullódoálni kezdő sárga leveleket figyeliük, amelyek elvégezték rendeltetésüket — az ember akkor kezdi meg a maga nagy harcát, az új életet, mikor künn a világ temetkezni készül. (ng.)

1 + 1 vlcc

— Mit szolt a feleséged, hogy tegnap olyan későn mentél haza?
— Nem tudom. Még nem fejezte be.

— Az én életem olyan, mint egy film.

— Olyan érdekes?
— Azt nem mondhatnám, de a legszebb részeket kivágta a cenzura.

Szerkesztő:

DR. LISZT NÁNDOR

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. Debrecen, kiadása.